

*DESET DNÍ,
KTERÉ OTŘESOU SVĚTEM*

/Tajná zpráva Jidášova/

Slabý

Člověk jsem.
Co dlouho netušil,
že životem je veden ochráncem.
Já pošetile spoléhal jen na rozum.
mocí dobré víry pohrdal jsem.

Proto prohlašuji!
Kdokoliv, to co jsem napsal,
vydal by tiskem či uvedl jako hru.
Není mi ničím povinen.
Dávám tak, jak jsem dostal.

Jako já zaplatíte.
Když přečtete a pochopíte
A nebudete moci v noci spát.
Pak budu rád.
Co více bych si mohl přát?

*Oldřich napsal.
Bůh ví,
kdo je autorem.*

billboardart billboardart billboardart billboardart billboardart

$$E = mc^2$$

Víra je mocná, rozum zas krutá zbraň. Na počátku byla myšlenka a slovo. Vím. Za to co jsem napsal, že bych se měl omluvit. Ale já chtěl, aby to každý prožil a pochopil! Omluva by patřila jen těm, kteří nejsou schopni pochopit!

Jaký smysl by pak měla?

Vám, co pochopíte,

předem děkuji.

Netřeba víc!

Co poznat se?

Zbraně lidského rozumu hrozí ozářením. Lidského ducha osvícením. Vyber si! Ze soudu lidí neměj strach.

Před dalším čtením ministr zdravotnictví, vláda, OSN i Vatikán, varují! Může to způsobit smrtelnou ztrátu iluzí. Poslušně sledujte televizi , koštujte whisky a fetujte!

©

billboardart billboardart billboardart billboardart billboardart

I. K ř e ě

Zvonek!

Byl to určitě zvonek co Ulricha probudil. Ležel v napjatém očekávání odkud se bude jeho zvuk opakovat Zda od bytových dveří, nebo z kuchyně, kde byl telefon. Procitnul tak rychle, že nebyl schopen rozpomenout se na sen, který se mu zcela jistě zdál. Nemohl si ujasnit, zda zvonek nesouvisel právě s ním. Dlouhé ticho z kuchyně vylučovalo, že by to byl telefon. Otálel aby vstal a šel se přesvědčit ke dveřím.

Tma byla naředěna do šera paprsky probouzejícího se jitra. Ticho s pravidelným a klidným oddechováním manželky mu již dávalo jistotu. Ten zvuk a náhlé procitnutí souviselo se snem, který se mu zdál. Ale nebyl schopen vybavit si vůbec nic.

Hluk z ulice, pronikající i přes zavřené okno ložnice v sedmém patře panelového domu, mu byl neklamnou známkou toho, že by každou chvíli stejně musel vstát Potichu odhrnul deku která mu dávala příjemné teplo a opatrně se posadil. Pohledem se ujistil, že jeho spící manželku to nechalo naprosto netečnou. Její klidné a pravidelné oddechování nerušeně pokračovalo. Vzal budík a opatrně přešel do kuchyně, kde rozsvítil malé světlo nad kuchyňskou linkou. Pohledem se přesvědčil, že vstal o čtvrt hodiny dříve než měl v plánu.

Pomaloučku šel do koupelny, aby rutinním způsobem provedl nejběžnější hygienu na svém těle. Nešetřil studenou vodou jejíž účinky pociťoval palčivě každou buňkou v těle. Snažil se potlačit myšlenky na to, co asi mohlo být příčinou předčasného probuzení.

Ano, to za mlada se mu stávalo, když měl dosažitelnost, že ze spaní jej probouzel i hluk jedoucího výtahu. Pak s napětím očekával zda nezastaví v patře kde bydlí. Ale dnes v 48 letech? Po 25 letech služby u Policie. Nechtěl připustit že by se jej ještě něco podobného mohlo dotýkat

Pohledem do zrcadla zkontroloval stav strniska na tvářích, nanesl holicí pěnu a jistými tahy holicího strojku je vyhladil. Postupoval beze spěchu s vypěstovanou systematičností. Opět studená voda, zuby, účes a celkové kladné zhodnocení. S uspokojením přijal krátký lehký úsměv důvěrně známého, vyrovnaně se tvářícího obličej. Jen on věděl, že je to křeč.

Vyšel z koupelny a bezděčně položil ruku na rádio stojící na lednici. Váhal se spuštěním. V poslední době si uvědomoval stále zřetelněji, jak rád má ticho. Ticho a klid ve kterém se mohl zabývat vlastními myšlenkami. Zřetelně si uvědomoval stále jasněji, že co přestal sledovat všechny ty dramatické události, přinášené všemi sdělovacími prostředky z celého světa, byl klidnější. Stejně to byly události které nemohl ovlivnit. O to více si nyní uvědomoval jak negativně se jimi nechal ovlivňovat. Nechal rádio rádiem. Pomalu si natáhl kalhoty a košili, které měl odloženy na židli.

A tehdy to přišlo. Jasně mu to znělo v hlavě.

„Své rodiče si nevybereš. Ale tu správnou Wrigleys spearmint, tu si vybrat můžeš!“

Byl překvapen co mu to přišlo na mysl. Nežvykal již delší dobu z obavy aby si nepoškodil opravené zuby a nemusel pak trpět u zubaře.

A znovu zcela jasně ...

„Svůj účes si nevybereš. Ale tu správnou Wrigleys spearmint, tu si vybrat můžeš!“

Zalitoval, že si nepustil rádio. Možná by se mu v mysli usadila nějaká přijatelná melodie, ke které by se pak i během dne rád vrátil. Ale tohle, to nechápal. Bylo to jistě z televizní reklamy. Ale televizi sledoval naposledy možná před týdnem.

V zamyšlení přešel do obývacího pokoje. Pohledem na hodiny se ujistil, že má dostatek času, a proto se usadil do pohodlného křesla. A přišlo to opět.

„Své sourozence si nevybereš. Ale tu správnou Wrigleys spearmint tu si vybrat můžeš!“

Hleděl nechápavě od prázdna. Ale nedocházelo mu, proč jako první co jej po ránu napadlo byla právě tato otřepaná televizní reklama na americkou žvýkačku.

„Blbost!“

Ale hned v zápětí se nad svým rychlým soudem zarazil. Rychlé soudy bývají špatné soudy.

Prudce vstal a pohled mu padl na stůl a otevřenou knihu. J.Murphy, Moc podvědomí a odložené brýle mu rázem vrátily pamět. Večer před usnutím pročítal právě tuto knihu. Uvažoval o možnostech, které jsou asi skryty v podvědomí každého člověka. Zcela jasně si vzpomínal o čemž všem přemýšlel a že na doporučení autora před usnutím svěřil svému podvědomí vyřešení otázky lidské svobody.

A přišlo to zase.

„Své příbuzné si nevybereš. Ale tu správnou Wrigleys spearmint tu si vybrat můžeš!“

Ač byl zcela zdravý a mozkovou obrnu znal jen jako pojem měl pocit jako by mu právě pomalu vstoupila do celého těla. Opatrně se posadil zpět do křesla a zřetelně si uvědomoval chladný pot který mu vystoupil na čele.

Stále více si uvědomoval ohromení které jej prostupovalo až sám sebe slyšel jak říká.

To snad ne!

To mám věřit tomu, že já si mohu vybrat jen tu správnou žvýkačku a že všechno ostatní za mně vybírá někdo jiný?! Že o všem ostatním je za mně již předem rozhodnuto.

Jako by přestal vnímat prostor i čas a soustředil se jen na myšlenky, které mu probíhaly myslí. Střetávaly se a vyvolávaly další vzpomínky a nové myšlenky.

Rodiči nebyl vychováván v žádné víře. Víru v Boha, Universum či jakkoliv lidé volili název pro vyšší světu vládnoucí sílu toleroval a považoval vždy za osobní věc jednotlivce ve které se musí sám svobodně rozhodnout. Byl členem komunistické strany jejíž porážka byla v roce 1989 jak v Československu tak celosvětově s takovou všeobecnou radostí přijata. Prožíval silně to opovržení umocněné odsuzováním bezpečnostních složek. Proto chtěl vše pochopit. Pro sebe, ale nejen pro sebe, pro budoucnost. Proto před dvěma roky vzal do ruky i Bibli a nyní se k ní často vracel. To předmluva překladatelů mu vrátila sebevědomí, když zjistil, že po vynalezení knihtisku byl Nový zákon vytištěn záhy česky v neznámé tiskárně v Čechách a naši předci dosáhli předstihli ostatní evropské národy. Koho to dneska zajímalo, ale jemu to dalo sílu a touhu po pochopení. Jak postupně chápal a nalézal víru, tím více pociťoval stud. Ale současně pochopil, že člověk se stydí za to co je v něm nejlepššího. Prožíval chvíle když textu porozuměl a střídavě se obával i těšil na chvíle až jej i pochopí. A prožil ty chvíle. Stal se obdivovatelem Ježíše a za to se již nestyděl. Obdivoval jej i Marx. 2000 let od Ježíše a kam jsme jako lidstvo pokročili. Co jsme vlastně z jeho slov a činů pochopili. Ta stupidní reklama a slova Ježíše o přísaze: „ani při své hlavě nepřisáhej, protože nemůžeš způsobit, aby ti jediný vlas na hlavě zbělel nebo zčernal. Vaše slovo budíž ano, ano - ne, ne, co je nad to je ze zlého“ /Mt.5,35/. Ano, je jednoduché obdivovat Ježíše, odsoudit a nepochopit Jidáše. Tvořit studovat a rozumět lidským zákonům, a nechat nepochopeny zákony života.

Otevřenými dveřmi zaregistroval pohyb na chodbě a to jej vrátilo zpět do plné reality. Pohledem na hodiny zjistil do jaké míry se propadl v čase. Hnán povinností včasného příchodu do práce rychle vstal a přešel do kuchyně, kde jej již vítala hlasitá techno melodie doprovázená textem v cizím jazyce. Z koupelny, odkud přicházel zvuk sprchy vystrčila hlavu jeho nejstarší dcera.

„Tati, jak jsi sliboval večer. Přemýšlel jsi o tom, na jakou vysokou školu bych si měla dát přihlášku?“

I na to si hned vzpomněl a zamrzelo jej, že není schopen dát jí uspokojivou odpověď. Ne že by na to zapomněl, nepřemýšlel o tom. Právě naopak! Ale nepřišel na to jakou dobrou radu jí dát. To nebylo jako za jeho mládí. Člověk nastoupil do práce a podle schopností si doplnil vzdělání. Nebo absolvoval školu a podle toho hledal uplatnění. Obě alternativy byly prakticky rovnocenné. Ale dneska nevěděl co poradit. Jakou školu absolvovat, aby pak měla nějakou naději, že sežene vůbec nějakou práci?

Už, už se na dceru chtěl utrhout, aby jí upozornil, že nechává zbytečně těci vodu ve sprše. Vyhnul by se tak i přímé odpovědi na to, co chtěla slyšet. Ale zastyděl se nad dětinskostí toho co jej v duchu napadlo a vsadil více na upřímnost.

„Jitko, nezlob se, přemýšlel jsem, ale i pro mne je to těžké najít dobrou odpověď. Maturuješ, osud máš ve svých rukou je to důležité rozhodování. Necháme to na večer až přijdu z práce. Třeba mne ještě něco napadne.“

Snad za upřímnost jej dcera odměnila úsměvem a polibkem na tvář. Zmizela v koupelně a pokračovala v tradičně dlouhém ranním sprchování.

Ulrich pohledem vyhledal hodiny ze kterých zjistil, že má nejvyšší čas na to aby vyrazil z domova a využil poslední šanci dostat se do práce včas. Bylo to zvláštní, jak z původního nadbytku při probuzení se dostal do časové tísně. Ve chvatu dokončil oblečení, obul boty a vyšel na chodbu. Levá kapsa - kapesník. Pravá kapsa - klíče a v klidu za sebou tiše zabouchl dveře bytu. Aspoň v jednom mu štěstí bylo nakloněno. Výtah stál v 6. patře a po krátkém čekání již sjížděl pomalu do přízemí s nadějí, že když si pospíší neujede mu trolejbus.

I chvíle pomalého sestupu a nečinnost stačila jeho myslí, aby se volně rozběhla vzpomínkami na vlastní rozhodování co po maturitě. Byl to převratný rok 1968. Spolu s dalšími 3 spolužáky přijal nabídku oblíbeného profesora a stal se členem komunistické strany. Nebyla v tom žádná výhoda. Hned musel sdílet solidárně odpovědnost za činy z kterých byli komunisté obviňováni. Imponoval mu profesor Ivan Sviták s Klubem angažovaných nestraníků a kdyby to šlo, stal by se i jeho stoupencem. To byly časy, jako by všemu rozuměl a až později zjistil, že nic nechápal. Pamatoval si všechny ty veřejné schůze a plamenné projevy revolucionářů. Revolucionářů, kteří měli jedno společné, nikdo o nich nic nevěděl a nikdo se jich neodvážil zeptat co do té doby oni dělali. Ač měl všechny předpoklady jít dál na vysokou školu, raději zvolil jistotu a realizoval svou klukovskou představu. Nastoupil do lokomotivního depa a po 3 letech se stal strojvedoucím ČSD. Na pracovišti navázaná známost, bezdětné manželství a rozvod. Celková rezignace. Ze stejných důvodů jako v dřívějších dobách se dávali mladí muži naverbovat na vojnu šel k Veřejné bezpečnosti a s odevzdaností začínal jako hlídač na ulici. Nové manželství, výchova 3 dětí, nebylo to vždy jednoduché. Ani v práci ani v osobním životě. V poslední době však měl pocit jako by většinu toho o čem si kdy myslel, že tomu rozumí, že to začal chápat. Jako by věděl nejen jak se rozhodnout, ale i proč se tak rozhodnout... Ani sám hodnotíce svůj život a svá rozhodnutí nedokázal již ničeho litovat. S odstupem času si jen uvědomoval v čem opakovaně selhával a v čem mohl být lepší. Ale jak by se měla rozhodnout dcera. Jak jí vysvětlit, že snad jsou jen kratší a delší cesty životem a proč by to či ono rozhodnutí mělo být lepší či horší? V tom asi bude ta rada.

Měkký dojezd výtahu ukončil jeho úvahy a rázně vykročil do chodby. Několika rychlými, dlouhými kroky se dostal ven z domu, seběhl schodiště a byl v místech odkud dohlédl na zastávku

trolejbusu. Větší skupina čekajících lidí mu byla příslibem toho, že když přidá do kroku sveze se s nimi. K silnici se dostal včas, aby již v klidu přešel před příjíždějícím trolejbusem a v pohodě s ostatními čekajícími nastoupil.

Mezi nastupujícími nezahlédl žádnou známou tvář se kterou by se pozdravil. Zběžně přehlédl tváře ostatních cestujících zcela zaplněného dopravního prostředku, ale výsledek byl stejný. Znovu si uvědomil, že jede na poslední chvíli a malý časový posun způsobil společenství zcela neznámých mu lidí.

To ten den pěkně začíná. Přitom s časným probuzením byl rozhodnut jít do práce pěšky, aby 10 minutovou jízdu trolejbusem nahradil 30 minutami, příjemné procházky z větší části vedoucí klidnou alejí vzrostlých listnatých stromů.

Pohledem z okna přehlédl stav oblačnosti a přitom si pomyslel.

„Dneska by to šlo“ A musel se v duchu smát. Co vše mu dnes tato fráze připomněla.

To dávno před změnami roku 1989, když přijížděl náčelník z Prahy, porady u ministra, zahajoval informaci z jednání pohledem z okna také slovy „dneska by to šlo“. Nikdo tomu nerozuměl. Až časem se našel odvážlivec, aby se zeptal co tím je myšleno. Tajemství bylo skryto v tom, že soudruh ministr jednou na poradě náčelníkům prozradil, že jednoho krásného dne se probudíme a bude zde komunismus.

„Dneska by to šlo.“

Bude krásný den

Ale my se toho nedožijeme.

Nebyl připraven na tak prudké odbočení na první křižovatce a za lehké naražení do kolem stojících při hledání stability se omluvil.

„Pardon, promiňte“

Ale hned v zápětí prudší zastavení ve stanici hodilo příjemce omluvy na Ulricha, který s otevřeným úsměvem přijímal zase jejich omluvy. V nastalém hemžení vystupujících a nastupujících se dostal až k prázdnému sedadlu, které ani po rozjezdu ze zastávky nikdo neobsadil. Chvilí otálel a když mezi nejbližší stojícími nezahlédl staršího ani žádnou ženu, sám se pohodlně usadil. Mezi informačními letáky vylepenými na sklech a stěně trolejbusu se právě chystal zapamatovat si telefonní číslo, kde by si mohl nechat vyložit budoucnost z karet, když za sebou zaslechl zvučný, mladý mužský hlas, ze kterého bylo patrné, že chtěl aby byl co nejlépe slyšet.

„No poslechni si tohle. Pak tu má něco fungovat. Co to nechali sloužit u té policie, no poslouchej..

Ulrich se nemusel otáčet a jen podle zvuku pochopil, že bude následovat čtení z nějakých novin, které nebylo určeno jen společníkovi, ale i nejbližšímu okolí, byť se tvářilo stejně nevšímavě jako on.

„K dvojnásob dramatické události došlo v našem městě, když ve včerejších odpoledních hodinách byl na odlehlém místě městského parku stížen nevolností 65 letý muž. Byl nalezen v bezvědomí 25letým V.K. a 28letým D.C., zdravotníky městské nemocnice a soukromé polikliniky, kteří zde byli na procházce. Ve výkonu jejich profesionální povinnosti jim však zabránil varovným výstřel ze služební zbraně 30 letý praporčík Policie ČR, který se svým kolegou projížděl kolem místa služebním vozidlem v motohlídce. Jak jsme zjistili u mluvčího okresního ředitelství Policie ČR, policisté se domnívali, že jde o loupežné přepadení. 65letý muž byl převezen policejním vozidlem do nemocnice a jeho zdravotní stav je uspokojivý. Ke zranění osob nedošlo. O postupu vyšetřování celého incidentu vás budeme informovat.“

Muž dočetl a o poznání bojovnějším hlasem začal pronášet své zdrcující soudy.

„S takovejma to tržní hospodářství nebude fungovat nikdy. To můžeme přijímat jaká chceme opatření a oni to stejně sabotují. Tunelování bank, to nechaj bez povšimnutí, ale obyčejný lidi to dokážou šikanovat. To se zas ukázali.“

Nastalo hrobové ticho a houstlo očekáváním co bude následovat. Z úvodního projevu bylo zřejmé, že to byl teprve začátek celkového vystoupení. V té dramatické pauze se Ulrich stejně jako ostatní ani nepokusil dát najevo svůj názor, třeba jen náznakem toho, že by se natočil a podíval, kdože je tím nelítostným soudcem. Právě v okamžiku, kdy napětí očekávání vrcholilo došlo ke zcela neočekávanému zvratu.

„Jízdenky prosím, revize jízdenek.“

Proti směru jízdy postupovala trolejbusem nenápadná žena středního věku a Ulrich ji zahlédl skulinou mezi stojícími cestujícími právě v okamžiku, kdy se nakláněla nad cestujícími sedícími na protější straně uličky trolejbusu, dvě sedadla blíže k řidiči.

Ano, teď.

Ulrich se prudce otočil, aby se podíval do míst, odkud slyšel toho nelítostného soudce. Ne že by jej zajímalo jak vypadá on či jeho společník. Chtěl se spíše přesvědčit zda se nemýlil v tom, co od počátku jeho vystoupení cítil. A skutečně se nemýlil. Jasnou odpovědí mu byla prázdná sedadla u dveří na protější straně uličky a dva muži, kteří se jako jediní prodírali mezi stojícími cestujícími k zadním dveřím, aby se tak vyhnuli revizi jízdenek.

Dojezd na další zastávku a otevření dveří. přineslo oživení způsobené mísením nastupujících a vystupujících. Pohledem z okna zjistil, že další stanici vystupuje a proto vstal, nabídl své místo mladé ženě a postavil se u dveří

Ten muž měl vlastně pravdu. Dříve to bylo prosté. Když bylo třeba postiženému pomoci, zjišťovala se reakce zornic, kontroloval dech, hledal tep. V dnešním tržním hospodářství je asi přirozené, že nejdříve je třeba nalézt průkaz pojišťovny u které jsi pojištěn. A když se ke vši směle u postiženého sešli dva konkurenti...! Už se ani nezlobil na kolegu, který varovným výstřelem přerušil ten přirozený konkurenční boj o pacienta. Kdo by na jeho místě tušil, že nejde o loupež za bílého dne, ale o snahu konkurenčních zdravotníků nalézt jako první průkazku pojištěnce, aby se pak postiženému dalo pomoci.

Vjezd trolejbusu do stanice, která byla místem jeho vystoupení i přes prudké zastavení zvládl bez kolize se spolucestujícími. Po otevření dveří hbitě mezi prvními vystoupil přímo proti novinovému stánku, který byl přitisknut v dlouho nevyužitém zákoutí budovy, kde bylo jeho pracoviště. Ulrich byl veden snahou aby se dostal do práce co nejdříve a k cíli mu zbývalo jen něco málo kroků. Ale při pohledu na novinový stánek, který již několik měsíců míjel bez povšimnutí, zaváhal. Stejně jako televize a rádio mu nechyběly delší dobu ani novinové zprávy. Postačilo mu, když ráno po příchodu do práce si u staršího kolegy, před poradou u ředitele proběhl novinové titulky a přečetl horoskop svého znamení pro daný den. Víc nepotřeboval. I kolega přiznával, že kouřit sice přestal, ale kupovat noviny a trávit se jimi, toho že se ještě nedokázal zbavit.

Chtěl se dovědět více o události, kterou v trolejbus komentoval ten neznámý horlivec. Mohl sice z titulu své funkce zvednout telefon a zeptat se na příslušných policejních útvech. Dobře ale věděl, že právě svým byt' nevýznamným dotazem by mohl šetření významně ovlivnit. A to neměl vůbec v úmyslu. Venkoncem, kde měl jistotu, že k takové události vůbec došlo? Pro současný show byznys nebyly žádné formy umělecké tvorby zakázány. Také mohlo jít o netradiční výzkum veřejného mínění. Kdo ví?

Postavil se proto do krátké fronty u novinového stánku aby koupil troje noviny u kterých předpokládal, že takovouto událost by si rozhodně nenechaly uniknout. Muž stojící před ním platil jen krabičku cigaret a Ulricha potěšilo, že za noviny zaplatil stejně jako muž za cigarety. Kouření odvykl a považoval si to. Když jednou člověk začne kouřit, nemůže se stát již nekuřákem. Abstinujícím kuřákem byl již 12 let. Ne že by si pomohl finančně, ale v sebevědomí cítil tu změnu nejvíce.

Bez dalšího přemítání zastrčil noviny do igelitové tašky a vyrazil aby přece jen dorazil včas. Podíval ze na zápěstí levé ruky, aby zhodnotil situaci. Namísto toho zjistil, že doma v tom chvatu zapomněl hodinky

Špatný znamení, pomyslel si ale hned tu myšlenku vylepšil. Špatný znamení pro jednoho je dobrým znaméním pro druhého. Je to dobrý, aspoň to dneska uběhne ani nebudu vědět jak.

Vstoupil do budovy Správy Policie ČR severočeského kraje a současně s pozdravením strážných se prokázal i služebním průkazem. Pohledem na nástěnné elektrické hodiny zjistil, že mu zbývá ještě 5 minut. Byl to dostatek času na to aby si počkal a do 4 patra, kde bylo pracoviště úřadu vyšetřování vyjel výtahem a ušetřil tak schody.

V čekání na výtah se spojil s kolegy od kriminální policie s nimiž si vyměnil pozdrav a mlčením se zapojil do jejich dialogu o výsledcích a průběhu služby během dvou víkendových dní.

Po vystoupením z výtahu ve 4.patře se opět vzájemně pozdravili a popřáli úspěšný den. Ze zkušenosti věděli, že jejich cesty se rozcházejí aby se zas sešly za okolností, které jak si byli dobře vědomi nemohli ovlivnit. Ulrich si klíčem otevřel prosklené dveře a vešel na chodbu. Vydal se vpravo na konec kde otevřenými dveřmi vstoupil do sekretariátu a své prostorné kanceláře, vedoucího I. odboru. Vyměnil si přátelský pozdrav se Šárkou, která mimo péči, kterou právě věnovala kytkám v jeho jinak stroze uspořádané kanceláři byla vedoucí sekretariátu. Starala se o administrativní dokumentaci celého odboru.

30 letá Šárka nebyla jediná žena na pracovišti. Spolu s ní na sekretariátu kralovala zapisovatelka, 24 letá atraktivní Zdenka, dosud svobodná. Stejně stará Kateřina, byla již rok na mateřské dovolené a ráda by se vrátila do práce a byla co nejbližší událostem o kterých nyní četla jen z černých kronik novinových sloupců. Mezi 11 vyšetřovatelů s jedním asistentem vyšetřovatele, kteří měli ve vymezených okresech severočeského kraje na starosti vyšetřování nejzávažnější násilné a majetkové trestné činnosti, kde zákon hrozil nejméně 5 lety vězení. patřila i Helena. 30 letá, svobodná doktorka práv.

Pro Ulricha bylo zpočátku těžko pochopitelné, že projevila zájem pracovat na jeho odboru. S jejími předpoklady mohla na zastupitelství, či na soudě dosáhnout dvojnásobného příjmu a těšit se uznání pro zastávání společensky uznávané funkce O možnostech dráhy advokátní praxe nemluvě. Hned při prvním setkání jej však přesvědčila svou otevřeností. Že z touhy věci od počátku poznávat a ovlivnit volila dráhu policejního vyšetřovatele. Tato i jemu z mládí vlastní touha zřejmě rozhodla. Když se před rokem zapojila do jejich nevelkého kolektivu bylo to všestranným přínosem. Ne že by byl puritán či suchar, ale se ženami na pracovišti si zásadně netykal. Až na výjimky. A tou byla Helena Když mu navrhla tykání, bez váhání přijal. Dnes po roce by si s ní i rád vyměnil postavení a šel by opět pracovat jako vyšetřovatel. Ale stejně jí zas přál, aby neměla úspěch jen v práci, ale i osobním životě a založila si rodinu s tím správným partnerem.

Otevřeným oknem kdoví odkud k jeho sluchu dolehl časový signál z hlasitěji puštěného rádia. Spěšně odložil nakoupené noviny, aby se k nim později mohl v klidu vrátit. Vzal ze stolu brýle, pero a pracovní sešit ve kterém si vedl přehledy vlastní práce i celého I. odboru a vyrazil. Vracel se

dlouhou chodbou na opačný konec kde byla pracovna ředitele. Zde s ostatními vedoucími pracovišť celého krajského úřadu vyšetřování se scházeli nad policejními zprávami o událostech za 2 víkendové dny na území kraje. Jak se blížil k cíli potkával kolegy a kolegyně se kterými si automaticky vyměňoval pozdravy a přitom cítil jak roste jeho zvědavost, zda a jak bude v policejní svodce popsána událost, kterou vyslechl během cesty do práce.

Dorazil právě včas, když náměstek končil čtení první zprávy. Aby nerušil ostatní přítomné pozdravil jen posunkem a usadil se na své místo u dlouhého stolu a zaposlouchal se do čtení, přestože byl autorem hlášení.

„...Josefa Tukovského stíhaného pro trestný čin vraždy vzal soudce do vazby a byl eskortován do vazební věznice v Litoměřicích. Vyšetřuje krajský úřad vyšetřování Ústí nad Labem.“

„Co nám k tomu ještě řekneš?“ Navázal hned ředitel.

V pátek než jsem odcházel, tak už volali novináři.“

„Nic, pohoda.“ Ulrich odložil brýle, které nepotřeboval, protože měl vše v čerstvé paměti a pokračoval.

„Kdyby to šlo vždycky takhle. Kriminálka jej sebrala ve čtvrtek ve 14 hodin. Poslal jsem tam Helenu a ta mu sdělila vraždu. Zadržela jej ve 21 hodin. V pátek hned ráno v 8 hodin sehnala obhájce, a vyslechla jej. Přiznal se a ve 13 hodin v Litvínově se konala na místě činu rekonstrukce. Jak říkala Helena, choval se při tom jako by se jej to ani netýkalo. Způsob uškrcení, svázání do kozelce, věci které si z bytu odnesl, to vše sedělo do nejmenších detailů. Hned z rekonstrukce jej vezli k soudci na rozhodnutí o vazbě. Ten chlap kdyby už vůbec nepromluvil, tak by jej mohli odsoudit. Říkám, 14 dní dobré práce kriminálky. Věci, které se ztratily z bytu poškozeného objevili v bazaru, pak se dostali na překupníka a od něj na pachatele. Při domovní prohlídce byl u něj v bytě nalezen zbytek odcizených věcí. Dokonalá práce. Přitom když tu mrtvolu před 14 dny objevili, tak jsem nevěřil, že by to mělo tak rychlé rozřešení. Ve 24 hodinách se stihlo vlastně všechno. I pro novináře jsem ještě stihl napsat informaci, abych měl dneska klid. I když oni stejně budou volat a budou chtít detaily, jako by to oni sami měli soudit. Nepochopil jsem k čemu jim to vlastně je. Kdyby něco, jsem tu dneska celý den.“

Skončil Ulrich svou informaci a náměstek pokračoval ve čtení zpráv, které však svou závažností nespádaly do náplně I. odboru.

Živá debata se rozvinula po zprávě o loupežném přepadení turisty, kterému neznámý pachatel v lese pod pohružkou střelnou zbraní odcizil batoh. Poté jej přinutil vypít alkoholický nápoj v takovém množství, že oloupený ztratil časovou i prostorovou orientaci a případ nahlásil s dvoudenním opožděním. Zvláštní na tom bylo, že si byl jistý tím, že lupič jej ohrožoval pistolí zn. Makarov, ale nebyl si jist, zda jej opil rumem.

Ředitelem počínaje a Ulrichem konče se všichni shodli na tom, že na rozdíl od oloupeného by si byli jisti jen tím rumem a ne typem zbraně.

Během dalších zpráv, které již nebyly ničím mimořádné se Ulrich v plánovacím kalendáři přesvědčil, že tento den by pro něj neměl být ničím vyjímečný. Žádné neodkladné povinnosti, žádné hlášené návštěvy.

Končilo čtení první části svodných zpráv a Ulrich se soustředil na události uváděné na závěr. Zde byly uváděny případy policistů, kteří se dostali při výkonu služby do konfliktu se zákonem a služebními předpisy. Ale byly to jen dvě nezaviněné dopravní nehody a sebepoškození předvedené osoby na policejním útvaru. Jinak nic. Už, už se chtěl zeptat, zda nebyla ještě nějaká mimořádnost. Ale když viděl, že ředitel pokračuje zápisem přehledu stavů nechal otázku nevyslovenou.

Zbývaly mu ještě dálkopisné zprávy z okresů. A možná se chytí i v novinách. Neuměl to pojmenovat, ale vnitřně cítil ohrožení jako již kolikrát v minulosti. Když něco ve společnosti neklapalo spolehlivě se odváděla pozornost k problémům v Policii, která zaspala, selhala, na rozdíl od ostatních, kteří byli vždy v roli soudců. Na to už přivykl a zvykla si na to i celá společnost.

Nahlásil stavy za I. odbor, porada končila a chtěl se zvednout a odejít s ostatními.

„Ulrichu, ty ještě zůstaň. Píší mi z prezidentské kanceláře a žádají vysvětlení k té televizní kritice prezidenta za udělení milosti pro tu ženu co jste ji měli ve vazbě za distribuci drog.“

Ulrich těžce dosedl zpět a převzal od ředitele list papíru s výraznou hlavičkou kanceláře prezidenta republiky. Než se začel do textu konstatoval, že jméno doktorky práv, která jako vedoucí odboru dopis podepsala, mu nic neříká. Dobře tušil o co pisatelce jde a v textu vnímal jen silná spojení slov „...zpochybněno nezadatelné právo prezidenta, ...podrývání ústavního pořádku... jak je možné... Vysvětlete!

Vrátil dopis řediteli, který si zatím zapálil dýmku. Kouř, třebaže voňavý, mu připomněl s jakými pocíty nesl své písemné stanovisko k amnestii prezidenta na tiskové oddělení.

V Čechách se kacířství tradičně trestalo upálením. Usmál se, ale cítil, že je to zase jen křeč.

„Já vím. Tobě jsem to vysvětlil. Ale jim to ani nevysvětlíš a ani to nepochopí. Oni mají jen práva a my máme jen povinnosti. A mně to prostě přišlo líto.“

Víš dobře, že ten den byla ta přestřelka v Dubí. Pomalu na smrt rozstřílený Němec a postřelený Bulhar, oba v nemocnici a rozhodni co s tím. Když jsme měli aspoň trochu jasno, kdo a proč začal, nebyl problém obviněného Bulhara vyslechnout, ale problém byl, že se jej nemocnice chtěla zbavit, protože nebyl krytý žádným pojištěním. Ale jak jej eskortovat k soudci aby rozhodl o vazbě aby mohl být převezen do vězeňské nemocnice?

Byl jsem rád, když všichni, státní zástupce i soudce se zapisovatelkou souhlasili, že je dovezu na ten nemocniční pokoj aby tam rozhodli. A když jsem čekal na zastupitelství a viděl ten rozruch z očekávaného faxu z ministerstva a prezidentské kanceláře. A dověděl se důvod, že musí být bez prodlení propuštěna obviněná, která distribuci drog organizovala, tak mi to přišlo líto. To pro nás, když přijdeme s návrhem na domovní prohlídku nebo jiným požadavkem nikdo nevyvine ani poloviční úsilí. To proto jsem v noci nemohl spát. Do rána jsem přemýšlel o milosti a odpouštění.

A když jsem měl pocit, že jsem na to přišel, tak se nediv, že jsem si to nenechal pro sebe.“

Ředitel než řekl svůj názor se pohodlně opřel v křesle, lehce potáhl z dýmky a pomalu vypustil kouř.

„Já tě chápu, ale až budeš mít příště zase potřebu někam něco napsat, tak to raději pořádně zvaž.“

Pro Ulricha to bylo znamení, že situace není až tak vážná. Chápal svého nadřízeného i jeho rozladění. Dovedným stříhem byl v televizním divákovi vyvolán dojem jako by ředitel kritiku popíral a on na ní stále trval. Pro Ulricha to byla první zkušenost s praxí televizních reportérů a také si ji cenil.

„Oba dobře víme, pokračoval Ulrich, že jsem nekritizoval, ale dovolil jsem si jen položit otázku. Že milost není nic jiného než odpouštění a zda ten kdo odpouští, aniž by byl činem jako poškozený dotčen, zda si připouští, že se solidarizuje se zločinem.

Já děkuji za tu bezesnou noc. Víš kolik otázek jsem si položil a kolik odpovědí jsem našel. Kdybych neprožil život tak jak mi osud dal a právě u Policie, myslím, že bych řadu věcí nechápal. Vždyť vezmi si oloupeného, znásilněnou ženu, kdo za ně může odpustit? Ale odpouští se! Vždyť takto poškozený, když pachatelé je dána milost, aniž by se oloupeného či znásilněného ten kdo odpouští dotázal, nejen že se solidarizuje s tím špatným činem, ale poškozenému udělí navíc další, morální facku. A ta bolí nejvíce. Zločin se vyplácí. Tak jak jsem si to mohl nechat pro sebe. A to už vůbec nehovořím o tom, co jsem si uvědomil té samé noci. Večer než jsem si šel lehnout, proti svým zvyklostem jsem se podíval na televizní noviny. Rozsáhle informovali o podpisu Česko-Německé deklarace., uváděli různé názory, hovořilo se o odpouštění, že neumíme odpouštět a nakonec byl záběr na rozhořčené skandování odporu jakési levicové skupinky přestárých mužů a žen před parlamentem. A mně až té bezesné noci došlo, že já, který nejsem činem dotčen nemohu odpouštět. Že kdybych odpouštěl za jiného, byla by to nemravnost a chtít po mně takové odpuštění sprostá nestoudnost. A umíš si představit tu hrůzu která na mně přišla. Když jsem si uvědomil, že ta skupinka starých mužů a žen, které jsem v podání televize vnímal jako divokou chátru, že to byli ti jediní, kteří měli právo odpustit. Oni válku zažili a těch se nikdo na nic neptá. Tak snad mně pochopíš, jakou mi to dalo práci, abych se udržel a slušně to zformuloval do otázky k zamýšlení, kolem které tolik povyku vzniklo. A byla to dlouhá bezesná noc. A že to bylo po tom střelení mezi Bulharem a Němcem. Padlo tam na 30 ran. Už jsem zas viděl novináře co je bude zajímat za detaily. Jako by to oni sami měli soudit. Že z toho dokáží na stránkách novin udělat bulharsko německou válku v Čechách. A také jsem se ptal, proč bych měl mít něco proti Ukrajincům, Němcům, Bulharům, či Jugoslávčům. Ale ať mi někdo odpoví, proč k nám jezdí ti nejhorší Ukrajinci, ti nejhorší Němci Bulhaři a Jugoslávci. On problém není v nich, ale v nás, protože těm nejhorším se zde u nás líbí, když jinde se za drogy trestá a zde se bude dávat milost. Tak se mi prosím tě nediv. A promiň, že se mnou máš starosti, já prostě musel.“

Ulrich prudce vstal protože nebylo co dodat a opouštěl ředitele který se snažil probudit oheň ve své dýmce. Cítil jak mu tepe krev v hlavě a zhluboka si oddechl. Neurazil ani 2-3 kroky ke dveřím, když mu něco blesklo hlavou, obrátil se a vracel zpět k řediteli, kterému se stále nedařilo dýmku probudit.

„Ukaž mi prosím tě ještě jednou ten dopis. Já mám na jména špatnou paměť, ale tuhle paní doktorku z kanceláře pana prezidenta bych si chtěl zapamatovat.“

Vzal do ruky dopis a snažil se zapamatovat to jméno zdobené titulem doktora práv. Uvědomoval si že je rozčilen a že jak dopis odloží a vychladne, že je stejně zapomene. Přesto mu však paměť nabízela vzpomínku o kterou se s ředitelem hned podělil.

„Nevím to určitě, to jméno mi vůbec nic neříká. Ale znáš Štěpánku, psychologku ze sedmnáctky z Bohnic, co pro nás dělá většinu znaleckých posudků na našich klientech. Tak ta mi ani ne před rokem říkala o odborném semináři všech vězeňských psychologů. Byl svolán z iniciativy také nějaké doktorky z prezidentské kanceláře. Cílem bylo napravení křivd, kterých se měl minulý režim dopustit

na jednom odsouzeném. Štěpánka byla jediná, která toho muže vyšetřovala. Nevím, snad Rykl se jmenoval a jak říkala, s tak nebezpečným člověkem se snad ještě nesetkala. Jako mladistvý ve výkonu trestu chtěl spoluvězně zabít kladivem. Když byl potom zkoumán jeho duševní stav v Bohnicích na „sedmáctce“, terorizoval spoluvězně a chtěl mu tužkou vypíchnout oko. Ale se svým odborným názvem neuspěla. Rozhodující byl názor té doktorky z prezidentské kanceláře, takže mu odpustili hned 8 let.“

„Těžko soudit jak se osobně prezident na rozhodování o udělení milosti vlastně podílí“
Zauvažoval ředitel a pokračoval.

„Já taky tady denně podepíšu takové pošty a stvrzuji jen formálně výsledky práce svých podřízených.“

Ulrich se ale nedal.

„Tak to já bych milost pro pana prezidenta zvažoval. Asi na sebe máme smůlu a ani o tom neví. Když v lednu 1990 v Teplicích se na pracovišti zastřelil náčelník tehdejší okresní správy SNB, vyvolalo to rozruch v celé republice. Revoluce byla v začátku a nikdo nemohl vědět jak se celý ozbrojený sbor zachová. Jako vyšetřovatel inspekce jsem tam byl od počátku a vyslychal jsem i mluvčí teplického Občanského fóra, kteří byli obviňováni, že jej dohnali k sebevraždě. A představ si, když to vyšetřuješ v tak napjaté atmosféře a večer potom doma se díváš na televizi. A ke všem příslušníkům SNB promlouvá ministr vnitra, aby zachovali klid, rozvahu, že se zasadí o řádné vyšetření tragické události. A druhý den nato pak ve stejném duchu k celému národu i příslušníkům dojemně hovořil a pronášel sliby pan prezident. Víš jak mi bylo? To jako by z té televizní obrazovky hovořili přímo ke mně.

A vidíš. Byly to čistě profesionální kecy. To uměli hned.

3 měsíce jsem to dělal úplně sám. A až nakonec jsem musel do Prahy předložit nástin jak to chci ukončit. A to bylo vše. Takže u mne ať si žádost o milost raději nepodávají.“

Zaklepání a známý hlas sekretářky ředitele byl tím zakončením v pravý čas.

„Promiňte jestli ruším, ale přišel naléhavý fax.“

„Jen pojděte, já už odcházím“ prohodil Ulrich aniž by se otočil.

„Tak mě pochop aspoň ty a promiň mi to. Já jiný prostě nebudu. Když všichni mluví, já mlčím. Když všichni mlčí já si své musím říci. S tím prostě už nic neudělám.“

Otočil se a vyšel z ředitelovy kanceláře na dlouhou chodbu. Pomalu se vracel na I. odbor aby krátce kolegy seznámil s nápadem trestné činnosti a úkoly, které bude třeba řešit. Nespěchal a v mysli přemítal o tom, jak ten dnešní den začal. Ne že by byl pověřivý, ale ze zkušenosti věděl, že u jedné události nikdy nezůstalo. Když napadla jedna vražda, očekávali kdy napadnou další dvě. Vždy do třetice. A fungovalo to spolehlivě.

Dnešek začal tou epizodou v trolejbusu, pak dopis z kanceláře prezidenta. Copak bude asi tím vyvrcholením?

Když došel do své kanceláře pozdravil shromážděné kolegy a kolegyně. Než se také usadil na své místo v čele za stolem s uspokojením konstatoval, že vlaky jely včas. Dojíždějící z Roudnice byli na svých místech. Nechyběla ani Zdenka, která se delší dobu také nezpozdíla. Bude se jí muset zeptat, co za tím vězí. Zda nový budík, nebo samota bez partnera.

Použil poznámek a zevrubně informoval o událostech v kraji za uplynulý víkend. Vyslovil uspokojení, že se mohou věnovat práci, kterou si naplánovali a nemusí se improvizovat. Když na závěr hovořil o vazbě, která byla v pátek uvalena na Tukovského a tak se podařilo objasnit zase jednu z dosud neznámých vražd, zjistil, že přece jen někdo chybí. Helena, od které čekal, že jeho informaci doplní nebyla na svém místě. Dříve než vyslovil otázku, dala mu Šárka odpověď.

„Jen jste odešel na poradu, volala Helena. Říkala že do osmi ještě zavolá A když by to nevyšlo, tak na stole máte číslo. Bude dnes v Mostě s kriminálkou pokračovat na Tukovském.“

„Dobře, pokud nemáte nic, můžeme se rozejít. Dnes bych zde měl být celý den.“

Ukončil ranní sraz Ulrich a všichni se zvedli. Jedni hned odcházeli a druhým, kteří potřebovali souhlas vedoucího, rozdál několik podpisů po krátké informaci o účelu žádosti. Neuběhlo ani 5 minut a byl v kanceláři sám.

Pohledem na displej telefonního přístroje Alcatel si ověřil čas a ujistil se, že má více jak 2 hodiny než mu v deset přijde k seznámení a rozdělení nová pošta. Přemítal čím by měl začít. Nejrady by se pustil do studia novin, které si za tím účelem koupil ráno u novinového stánku. Ale měl by se také seznámit s plánem ohlášené prověrky. Začínala za 2 dny a přijedou z Úřadu vyšetřování pro ČR. Nešel mu z hlavy ani dopis z prezidentské kanceláře a váhal, zda by neměl zavolat Štěpánce do Bohnic.

Cítil se nejistý a nespůj.

Hudební program známého rádia který k němu doléhal otevřenými dveřmi ze sekretariátu jej ještě více rozptyloval. Zvedl se zavřel dveře s nadějí že v samotě nalezne jistotu. Vrátil se ke stolu a udělal to správné rozhodnutí. Vyhledal lístek se vzkazem od Heleny a po vyvolání mosteckého telefonní stanice, s očekáváním naslouchal vyzváněcímu tónu. Čekal jen krátce.

„Prosím“.

Na hlasy měl dobrou paměť a hned věděl kdo je na druhé straně. Vždyť v minulosti se spolu setkali na řadě případů. Představil se.

„Ústí, vyšetřovačka, Ulrich.“

Reakce byla jak předpokládal.

„No nazdar. Kdy ty se taky ukážeš? Od té doby co tě udělali šéfem jsem tě snad neviděl. Ale ty chceš Helenu. Je tady, hned ti ji dám. Tak se někdy ukaž Ahoj.“

Ještě než stačil Petrovi blahopřát k dokonalé týmové práci zakončené dopadením Tukovského zdravila jej Helena a vysvětlovala změnu svých plánů. Bral to jako samozřejmost. Byla to praxí ověřená zkušenost. Co neuděláš hned na počátku později jen těžko doženeš. Rád naslouchal popisu plánovitého postupu, souhrnu maličností i šťastných náhod které vedly k tak rychlému a významnému úspěchu. Ale jako by vytušil i skrytý tón v jejím líčení a raději se zeptal.

„Byl nějaký problém?“

„No, vlastně ani ne. On ti to Petr nechtěl říkat, aby ti taky nebral chuť do života.“

Začala Helena váhavě. A o to větší zájem to v Ulrichovi vyvolalo. Pobídl ji aby pokračovala.

„Asi tady budou mít o jednoho policistu méně.“

Ulrich nechápal.

„A proč? Koho? Snad v souvislosti s Tukovským?“

„No právě. Je to jeden z těch, co eskortovali Tukovského po skončené rekonstrukci k soudci a po uvalení vazby do věznice Byla jsem u toho, když se vrátili a jeden z nich, takový mladý, slouží teprve 5 let, ani jej neznáš. Odevzdal Petrovi zbraň a služební průkaz s tím že hned u Policie končí.“

„Tak to vůbec nechápu.“

Ani my jsme to s Petrem nechápali, než nám vylíčili, jak probíhalo jednání před soudcem. Když rozhodoval o vazbě, navrhované z důvodné obavy, že při ponechání na svobodě by se skrýval, nebo působil na svědky. Soudce nenašel ani jeden důvod vazby, protože Tukovský jej ujistil, že se zdržuje stále ve svém trvalém bydlišti a že při té vraždě neměl žádného spolupachatele. A že není ani žádný žijící svědek jeho činu. Přitom Tukovský byl smířen s osudem. Prostě padla klec. Takhle to bral i jeho obhájce, který ani k jednání o vazbě nejel. Dohodli se s obviněným na tom, že si nebude ani dávat stížnost do rozhodnutí o uvalení vazby.

A to byl právě kámen úrazu. Když asi Tukovský viděl rozpaký soudce, tak mu řekl, že se s obhájcem dohodli, že nebude dělat problémy. A tím soudce rozčlilil. Že jej nezajímá na čem se oni dohodli, že on hledá důvody vazby které stanoví zákon. A nemůže je najít. Pak se začal Tukovského ptát, zda vypovídal dobrovolně, či pod nátlakem. A když neslyšel co slyšet chtěl, tak naléhal dál. Aby neříkal, když ne fyzickým, tak aspoň psychický nátlak na něj policisté museli vyvinou. A když ani v tom neslyšel co chtěl, tak jej vzal do vazby.

A to je ten důvod, proč ten mladý s tím praštil hned jak se vrátili. Říkal, že si nebyl jist koho vlastně chtěl vzít soudce do vazby. Že to nemá zapotřebí a končí. To bylo v pátek a Petr mu řekl, aby si to do pondělí rozmyslel. Zatím se neukázal. Tak nevím.“

Ulrich položil sluchátko a nebyl si jist, zda hovor s Helenou ukončil.

Kolikrát sám chtěl se vším praštit, to by asi nespočítal. Vážně rozhodnut byl 3x. To si dal i písemnou žádost. Jednání ve fluktuální komisi a zjišťování důvodů k odstranění příčin. Nebyl schopen uvést důvod. Byl jen ten poslední důvod, poslední kapka. To byly chvíle, kdy si uvědomoval, za jakých okolností zpravidla selhává.

Vzpomínky v něm vyvolávaly jakýsi vnitřní tlak a potřebu uvolnit se. Nesedět, něco udělat Prudce vstal aby někam vyrazil, kamkoliv. Definitivně zavrhl myšlenku, že by ještě chtěl něco hledat v novinách. Bez lítosti nad marným výdajem vzal ráno nakoupené noviny a při odchodu z kanceláře je odložil na stůl v sekretariátu. Šárka i Zdenka naráz zvedly hlavy od své práce a upřely na něj tázavé pohledy. Uvědomil si jak svým chováním dal najevo svůj vnitřní stav.

„Ne nic se neděje.“

Jdu jen na tiskové oddělení, něco si ověřit. Jsem tu hned.“

Nyní již ovládaje vnitřní hnutí opatrně za sebou zavřel dveře sekretariátu a vyrazil do I. patra. Jindřich monitoruje v denním tisku vše co se Policie týká. Tam by měl nalézt jednoznačnou odpověď na tu ranní epizodu z trolejbusu. Cestu znal dobře a jeho myšlenky se mohly vrátit k tomu, co asi vedlo toho mladého policistu k tak radikálnímu rozhodnutí.

Vzpomínal, co sám prožíval, když si dával žádosti o propuštění a jak mu bylo když to bral zpět. Naposledy, to už je skoro 15 let a zařekl se, že se nechá jediné vyhodit, ale sám že už nepůjde. Taky

se to málem stalo. Po revoluci v 1989 nikdo nevěděl, kdo bude prověřován v občanské komisi a jak tam dopadne.

Jako kdyby tušil, že ten okamžik jednou přijde. Taky věděl že to nebude mít nic společného se spravedlností. Vždyť nebylo správné odpovědi na otázku. Cím jsi se řídil? Zákony, nebo vlastním přesvědčením? Když zákonem, měl jsi se řídit přesvědčením, když přesvědčením, měl jsi se řídit zákonem. Bylo dávno před tím rozhodnuto. Rozhodovali lidé kteří tě neznali, nic o tobě nevěděli. Raději by šel před komisi, kde by rozhodovali ti, které stíhal, a kteří dostali pak před soudem nejvyšší tresty. U těch by věřil ve spravedlnost, ti o něm něco věděli. Ale ti zapálení revolucionáři, o kterých člověk nic dobrého nevěděl a oni o něm nechtěli vědět také nic dobrého. Ne, tam byla šance minimální, jako v ruletě. V revoluci není na spravedlnost čas. Možnost odvolání žádná. Vrátil se moderní středověk.

Než zaklepal na ty správné dveře v I. patře uvědomil si, že sem do roku 1990 chodil denně. Bývala tu inspekce náčelníka krajské správy. 7 let jako vyšetřovatele inspekce. Vyšetřování ve vlastních řadách, to není jen tak. Byla to další lekce života. A nelitoval. Když nastoupil k Policii, přišel o řadu kamarádů, když přešel na inspekci, přišel i o zbytek a zůstali jen opravdoví přátelé

Zaklepal a vstoupil. Nikde nikdo, jen regály plné novin mu dávaly jistotu, že je skutečně na tiskovém oddělení. Chtěl se otočit, ale v tom jej již jak velká voda tlačil do kanceláře a zavíral dveře Jindřich.

„Jen jsem si odskočil. Jako bych věděl, že přijdeš. Ani jsem nezamykal. Posad se a řekni co neseš.“

Ulrich si uvědomil, že si ani cestou neujasnil, jak se zeptá, o co má zájem. Nechtěl hned vyprávět co slyšel a začal obecně.

„Ne děkuji, nesednu, tolik času zas nemám. Chtěl bych jen vědět. V poslední době, nebylo nějaké střílení pro výstrahu a že by z toho byla ostuda?“

Jindřich vždy ochotný přešel k počítači a vysvětloval.

„Posledních 14 dní určitě nic, tím jsem si jist. Ale jestli myslíš něco z dřívějšíka, tak se ti mohu podívat. Byl jsem 3 týdny mimo, na dovolené.“

„Ne, nech to být, já myslel teď za víkend, nebo tak 3-4 dny zpět. Jen že jsem ráno zaslechl něco cestou do práce, tak jsem se přišel zeptat, ze kterých novin by to mohlo být.“

„Tak to nemohu sloužit. Ale budu si to pamatovat a kdyby něco, tak ti dám vědět To je vyjímečnost, aby policista ve službě střílel, to bych nepřehlédl. Vždyť jsme se o tom i bavili. Až zase budou chtít na Policii ušetřit, ať seberou a prodají pistole, stejně jako to již udělali se škorpióny. Vždyť už to stejně každý ví, že policista má strach z toho co by následovalo kdyby snad zbraně použil.“

Nejistota u jednoho, je jistota u druhého. Však to znáš, ale my dva s tím nic neuděláme. “

Ulrich ač nerad mlčky dával Jindřichovi za pravdu. Byl na odchodu, ale nebylo to jednoduché, informacemi ovlivňujícího Jindřicha opustit.

„Jo a když jde o ty nejistoty, které jsou jistotami pro druhé. Občanské komise vypracovaly seznamy těch, kdo dosud slouží v Policii a byli zařazeni v StB a nebo byli členy KSČ. Shánějí nějaké periodikum, které by jim ty seznamy otisklo.“

Ulrichovi ta poslední informace sebrala chuť něco říci. Jen mávl rukou a zavřel za sebou dveře.

Zaváhal, kam by měl jít. Na mysl mu přišlo několik kolegů, se kterými by si o té poslední informaci od Jindřicha rád promluvil.

„Nepřátelé nás pomlouvají, přátelé nám to donášejí.“

Uvědomil si, že stejně nic nezmění. A proč by měl někomu, kdo o tom ještě ani neví, dělat hlavu. Až to přijde, tak to přijde.

Vracel se do své kanceláře aby se připravil na ohlášenou prověrku a až vyřídí poštu uvidí se.

Vstoupil na sekretariát a povšiml si, že Šárce viditelně povolilo napětí z očekávání, kdo že to je.

„To je dobře. Co jste pryč, telefon se netrhl. Tady máte vzkazy. Taky vás sháněli 2x z kriminálky. Honza, něco naléhavého, ale ještě zavolá. Ale hlavně, máte tu návštěvu.“

„Jakou návštěvu?“

„Sama nevím, však uvidíte. Posadila jsem je u vás.“

Šárka jen pokrčila rameny a kývla hlavou k zavřeným dveřím jeho kanceláře. Ulrichovi nešlo na mysl, kdo by to mohl být a přemítal, zda Šárka chce aby byl překvapen, nebo ani sama nevěděla o koho jde? Dnes už těch překvapení bylo tolik, že snad jedno navíc unese.

S trochou napětí otevřel dveře své kanceláře a vstoupil. Jakmile spatřil tu nehlášenou návštěvu, pochopil i chování Šárky.

Žena a muž.

Věk bylo těžké odhadnout, To nebyl věk jak s oblibou se říká, mezi třicítkou a smrtí. Snad, že to byl zralý věk nekonečného života. Seděli vedle sebe uvolněně za stolem. Obrácení k oknu zády, takže dost dobře neviděl detaily jejich tváří. Působili dojmem sounáležitosti jako sourozenci, nebo snad manželé. Ale to oblečení! Lahodná barva několika odstínů v osobitém stylu nepochybně významného módního salonu. Ta jednoduchá, neotřelá, elegance. Jako by zvýrazňovala jejich tělesnou dokonalost a moc ducha dávala tak tušit.

Ulrich vycítil, že ty dva ještě nikdy neviděl. Že ani nesouvisí s ohlášenou prověrkou a přesto jakoby byli posly důležitých zpráv.

V tak nejasné situaci pozdravil raději omluvou.

„Promiňte, že jste museli čekat, ale měl jsme menší problém, který je snad již vyřešen. A pak, máte i štěstí. Nevím čím to je, ale nečekal jsem, že by byl na dnešek někdo k návštěvě ohlášen.“

Nechal své vedoucí místo za stolem prázdné a rozhodl se posadit za stolem, proti těm dvěma neznámým. Oknem pronikající paprsky dopoledního sílu nabírajícího slunce mu sice příjemně hrály tvář, ale současně si uvědomil do jak nevhodné se dostal pozice. Než usedl pohledem přelétl kancelář. Na věšáku žádné odložené svrchní věci. Ani na stole a kolem nikde nic, když prověřoval pomyšlení, zda ta žena není fotografka a ten muž novinář. Žádné poznámkové bloky, magnetofon, brašna na kameru, vůbec nic. Usadil se a ještě jednou zběžně přehlédl tu ženu. Sice nevýrazná, ale vyzařující klid. Obrátil se na muže, u něhož naopak nebylo možno sebevědomí a skrytou nadřazenost přehlédnout. Také hlas, když promluvil, tomu dojmu nezůstal nic dlužen. Začal pomalu se zjevně promyšleným návrhem.

„Přišli jsme abyste s námi spolupracoval!“

Na něco takového přestal být Ulrich dávno připraven.

Možná mladší, před rokem 89, tak před deseti lety, v tom jasně politicky rozděleném světě nejednou uvažoval. Jak by se asi člověk správně zachovat měl, když by od zpravodajské služby takovou nabídku na spolupráci obdržel. Do jak těžkého životního dilema by se člověk vlastně dostal. A došel k závěru, že správnou odpověď nenašel. A když po roce 89 noviny zveřejnily seznamy spolupracovníků StB, pochopil kdo k vítězům a za jakou cenu si pro vlastní prospěch šel.

Pochopil, že jsou v životě informace, které si sebou musí vzít do hrobu. Protože když to neudělá. Pomohou mu do hrobu.

A najednou bez varování to bylo tady!

Snad proto pro jiného prostá slova měla účinek jak rána do slabin, tím nejmocnějším úderem.

Zhluboka nadechl a už nevydech. Sklopil zrak a hleděl, kde by se zachytil. Horečně hledal čas pro rozprchlé myšlenky aby je soustředil na správnou odpověď. Cítil záraz srdce a pak úprkový tep. Ruka, kterou si chtěl přejít náhle orosené čelo vypověděla poslušnost. Pomalu a namáhavě sevřel pravou ruku v pěst. Poslechla by, ale neměl sílu, jako by náhle vážila nejméně cent. Současně cítil, jak ve vyschlém krku se ještě více úzí dech. V těle se vypjal snad každý sval, ale pomalu je zas uvolňoval, jak poznal beznadějnou situaci a proto všechno vzdal. Nechal myšlenky myšlenkami čím hlouběji si vše uvědomoval a rezignovaně očekával co bude dál. Co ale nečekal, byl hlas té ženy. A byl překvapivý ve všech směrech. Jakoby z dále lahodil jemně jeho sluchu a rovněž tím co sděloval.

„Klid, to jsi jen špatně pochopil.“

Ulrich zvedl zrak aby si vše ujasnil a také aby zjistil, jak zachová se její společník. Jak hodlá ve svých návrzích pokračovat. A zase byl překvapen, neboť i ten byl nepochybně z míry vyveden. Jeho, z Ulricha na ženu těkající pohled, nasvědčoval, že něco takového ani on nečekal. I způsob, jakým se dotčeně ohradil, jeho překvapení jen potvrdil.

„A jakpak jsem měl začít, aby mi rozuměl? To vy jste jim chtěla pomoci! A já vás varoval. Jsou nepoučitelní. Ale vás lze rozumně jen těžko přesvědčit. Však jste to sama viděla koho jste zvolila. Nevím sice čím si vaši přízeň zasloužil. Ale já pro něj nemohu udělat víc, než pokud bude jeho rozum schopen, tak mu vše vyloužit.“

Ulrich sice nerozuměl, ale svítla naděje. Cítil jedinečnou šanci, v níž by mohl zvrátit vývoj situace ve svůj prospěch. Vnímal soustředěné myšlení a pravidelný dech. Provedl strategický odhad a jen krátce zaváhal. Pomalu volil slova, aby dala jasnou formu řadě policejní praxí ověřených myšlenek.

„Nevím s jakou představou jste na policii přišli. Ale my jsme spíše navykli, že lidé pomoc žádají. A čekají, že splníme povinnost, nezištně jim pomáhat. Aby někdo přišel sám s nabídkou policii pomoci? Nerad to říkám, ale spíše je to podezřelé. Když někdo chce policii pomoci, je to praxí ověřená skutečnost, že hledá jak by pomohl jen sám sobě.“

A nejchytřejší, ti to zaonačí tak, že policie, ten hloupý medvěd vykoná svou povinnost a oni shrábnou užitek. A ti, kteří kdy pomáhali, nechci ani vzpomínat jak ti dopadli. Možná ještě děti našich dětí se budou mezi sebou lustrvat. Na to se jen tak nezapomíná. Ani mezi lidmi ani u policie.“

„Ale pánové, ještě jsme nezačali a už byste se měli o malichernostech přít?“

Prohodila nenuceně žena a Ulrich cítil, že ta slova mu dala další jistotu a klid.

Muž se přidal již bez dotčení, ale s jistým nadhledem.

„Jsem tu jen, abyste rozuměl, více méně nucený doprovod. A při té příležitosti, když už jste byl mou společnicí navštíven jsem ochoten být vám nejednou radou nápomocen. A záleží jen na vás jak budete mým radám a varováním rozumět.“

„Můj partner je z rozumných ten nejrozmnější. Lepšího by si nenašel. Na každou otázku ti dá nezištně tu správnou odpověď. Vše co se kdy kde stalo může rozumně zdůvodnit. A jeho varování není radno podcenit.“

Ulrich ač stále ještě mírně překvapen, cítil jako by opět našel pod nohama pevnou zem. Blesklo mu hlavou co za svou policejní praxi zažil zajímavých setkání. Ale co mu dnes za setkání život připravil, to zatím netušil.

On život není jak televizní seriál. Jede bez čekání a natvrdo. Scénář neznáš, nezkoušíš a není stříh. Žádné maskování a nápověda. V těžkých scénách dubler nesmí zaskočit.

Co setkání to poznání. Poznání lidí ale i sebe sama. Ne, to by snad jinde neprožil.

Cítil, že ti návštěvníci jsou vyjímeční jinak, než naposledy masochista, hledající sadistickou partnerku.

Ta nepřehledná scéna mu vrátila jistotu a klid. Mohl sice ty dva otevřeně perlustrovat, ale co by tak získal a při tom ztratil to nedokázal vymezit. Musel to být mezi těmi dvěma zajímavý vztah. Muž i své společnici jen vykal a ona zas tykala s lehkou samozřejmostí i Ulrichovi. Přitom si byl téměř stoprocentně jist, že tu zvláštní ženu vidí poprvé a přesto mu nepřípadlo její tykání nezvyklé. Jako by v tom byl jakýsi přirozený důvod, protože se jej to ani v nejmenším nedotklo. Hned si také uvědomil svůj osobní handicap, kterým trpěl vůči většině žen. Po čase nedokázal mezi ženami rozlišit, kterou zná, je mu sympatická či zda se mu jen prostě líbí. Když šel po ulici a nebyl zamyšlen, aby neurazil, zdravil pro jistotu snad každou druhou z potkaných žen.

Nyní na domácí scéně ve své kanceláři vytušil tu pravou chvíli a využil ji pro útočný brejk.

„Byl bych nerad, abychom vzájemným nedorozuměním marnili drahocenný čas. Já o vás sice nevím nic, odkud jste přišli a co je váš cíl, ale chtěl bych jen připomenout realitu. Píšeme rok 1997, jste v Čechách a na policii. Nechci vám svůj názor vnucovat, ale od sametové revoluce v roce 1989 procházíme již osmý rok společenským přerodem a já nepamatuji, že by kdy někdo z významných osobností na straně policie stál. Však když ti nejvýznamnější v plnění svých slibů selžou, to si na nás vzpomenou hned. Občana ujistí, že si také počkají, co že s tím ta policie udělá. Od daňových úniků přes prostituci, bezpečnost po tunelování bank. A když výsledek není jak slíbili, o to více svou péčí věnují řešení problémů policie. Tak snad pochopíte,....“

Ulrich byl připraven argumentaci stupňovat, aby se projevil s jakým záměrem přišli a rovněž osobní názory dali znát. Ale než stačil k pokračování nabrat dech, ten muž jej předešel a navázal.

„Ano, po roce 89 výměnou za sociální jistoty byla omezena některá občanská práva policistů, mimo jiné právo na stávku.“

Ano, za tu dobu se tě nikdo neptal na tvůj názor a někdy jsi rád, že se tě na něj ani nikdo neptá. Zbaví tě to však odpovědnosti?“

Muž se zvedl ze své židle, pomalu se narovnal vědom si důstojnosti svého vzhledu. Aniž by potřeboval pohledem kontrolovat pozornost posluchače pokračoval v citaci textu, který Ulrich tak dobře znal. Pomalu přecházel sem a tam ve volném prostoru před okny a umocňoval tak dojmem slov, jako učitel ve škole, když žákka vyučoval.

„Ano, přivykl jsi jako ostatní novým vztahům a pojmům, jako je labilní stabilita, záporný růst, jistá nejistota. Tak jakou jistotu by ti měly dát policejní odbory?“

Ano, přivykáš tržnímu prostředí, kde hlavním motivem je zisk. A rozumně si kladeš otázku, jaký zisk by ti měly zajistit odbory?

Ano, stále více chápeš význam policie, na kterou se dá svalit odpovědnost za jakýkoliv nedostatek ve společnosti. A nikdo se jí nezastane. Proto rozumně nečekáš, že se snad někdo zastane tebe.

Ano, nemáš jistotu, co vše přinese „balíček opatření“. Ale máš jistotu, kdo bude vinen neúspěchem. Na tom se odpovědní předem shodli. Tím si buď jist!

Ano, není náhodou, že právě nyní občanské komise chystají zveřejnit seznamy těch, kdo sloužili bývalému režimu. Máš zapotřebí být v seznamu odborů?

Ano, jako všichni rozumní a slušní lidé jsi proti rasismu. Ale když jde o pořádek a nalezení viníků, je lidsky přijatelný i fašismus, pokud je občanský, demokratický a správně právně podložený. Tak proč by ses měl angažovat?

Ano, máš jistě ještě nejméně 10 dalších, rozumnějších argumentů, proč nebýt v policejních odborech. Jsi rozumný!

Ale pochopil jsi?
Když ne, pak se nediv!“

Domluvil a Ulrich cítil, jak mu neviditelná ruka sevřela žaludek. Chtěl polknout, aby něco řekl, vysvětlil, ale slina se mu vrátila do úst zpět. Slovo za slovem poznával svůj novinový příspěvek. Do policejních odborářských novin. Byla to tenkrát okamžitá reakce na balíček úsporných ekonomických opatření. Vládu k tomu vedla nezbytnost, a jeho zase životní zkušenost aby ostatní policisty přiměl k zamyšlení nad smyslem organizovanosti v odborech. Uvědomil si, že ač sám autor, již by nedokázal text reprodukovat tak přesně, slovo od slova jak v podání toho neznámého muže právě vyslechl. Útočný brejk nevyšel, čekal co bude dál.

Muž se opět pohodlně usadil na své místo za stolem, založil ruce na prsou a obdařil Ulricha širokým úsměvem s výhledem na dokonalý chrup.

„Já vás nechtěl zneklidnit, chtěl bych jen přesvědčit. Sám ze své policejní praxe víte, že jen informacemi, říkáte důkazy, můžete někoho usvědčit. Informacemi, které jste dokázali nejen o události, ale i o životě člověka soustředit. A znovu zdůrazňuji, nejde o to vás usvědčit, ale přesvědčit! A budete-li chtít, mohu vám nejen z vašeho života vylíčit kdy s kým se kdo setkal, co udělal i kdo co řekl.“

Ulrich si s jeho slovy uvědomil tu hlubokou pravdu, praxí mnohokrát ověřenou. Že vlastně každá informace skutečně váhu má. Nejen policista, čtenář detektivek, každý ví co je to doznání pod tíhou důkazu. Ale k čemu by se měl sám doznávat? Nebyl z ničeho obviněn a o svém životě do řady dotazníků toho už tolik uvedl, že sám už ani nevěděl k jakému účelu a co komu musel o sobě prozradit. Přes všechna ta ujištění nemohl potlačit pocit ohrožení. Těch ujištění se rozdalo už tolik, že by je nikdo nespočítal.

Jistou se stala jen ta nejistota.

A Ulrich se rozhodl. Zhluboka nabral dech, napřímil tělo. Ruce zapřel o stůl a chystal se vstát, když v tom promluvila žena. Její přítomnost bezděčně opomněl jak byl soustředěn na muže a svou odpověď.

„Jak jsi řekl, čas je náš protihráč a tobě by se mohlo zdát, že jsme zatím nikam nedošli, že marníme čas. Nyní se cítíš být schopnostmi mého partnera zneklidněn, však věz, že já ti mohu říci zas, kdy na co jsi pomyslel, cos raději nevyslovil, co jen v mysli prožil si a ještě skutečně prožiješ.“

Bylo to tak neskutečné, že se Ulrich neudržel aby se nezasmál a prudce vstal. Pro jistotu však bolestivě rukou probral vlasy na hlavě a vyloučil tak jakýkoliv klam. Nespouštěje z očí oba návštěvníky, zamyšleně přešel za svůj stůl a usadil se na vedoucím místě. V nastalém tichu poznal, že je jen na něm jak o dalším průběhu rozhodne.

Záměrně nespěchal. Mohl to rázně či žertem ukončit. Ale zatím se vlastně nedověděl vůbec nic. Muž se choval svrchovaně nenuceně. K sezení zvolil další, pohodlnější polohu a pátravým pohledem zkoumal v jeho kanceláři inventář. U ženy se setkal s přímým, leč tázavým pohledem a uvědomil si, že podle slov toho muže to byla ona, která měla důvod k návštěvě. Vydržel ten přímý, jasný pohled a přemítal, jak snadné by bylo přetnout tu neviditelnou nit, kterou by nebylo čím už napojit. Chvilí ještě ve svém zkoumavém pohledu vytrval. A rozhodl se. Opět vsadit na upřímnost. Snad sám nad sebou, nad svým rozhodnutím s povzdechem zakroutil hlavou. Pak se usmál i na ženu a hlasem ve kterém neskrýval jistou dávku pobavení pokračoval.

„Budu-li věřit tomu co jsem se od vás dosud dověděl, tak o mně víte i to, co jsem ze svého života již zapomněl. Vy pane byste se mohl svými schopnostmi v politice či v tajných službách dobře uplatnit. Pokud je pravdou že svá slova a činy nikdo před vámi nemůže utajit.

Jako policejní vyšetřovatel bych vám snad mohl závidět. Ale jen vědět nestačí. I ta sebelepší informace musí mít další vlastnosti. Musí se v praxi a životě jako důkaz osvědčit.

Vy mne možná o svých schopnostech přesvědčíte. Ale aby to mělo výsledek musíte přesvědčit i ostatní, státního zástupce a nakonec i soud. Jenom pravdu mít, to nestačí.“

„Vidím že si přece jen budeme rozumět“ pronesl pobaveně muž.

Dobře víte, jak je třeba s těmi nejdůvěrnějšími informacemi nakládat. Proto se upřímně divím. A překvapuje mne, že má spolupnice si vybrala vás, když v zacházení s těmi nejtajnějšími informacemi jste tak nedbalý.“

On myslí tvou „Tajnou zprávu Jidáše Iškariotského“, to kvůli ní jsem tě chtěla navštívit a o všem si s tebou promluvit.

Ta slova přinesla radikální změnu a z Ulricha padlo veškeré napětí. S upřímným smíchem vstal ze svého vedoucího místa a přešel k ženě. Bez ohledu na to co se sluší jí nabídl ruku aby se s ní co

nejupřímněji přivítal. Snad až neslušně dlouho jemně tiskl tu malou dlaň a žíznavě hleděl do nebeské oblohy tak výjimečných očí. Překotně se omlouval za to nedorozumění a současně přemítal, že to tak zamotal. Než opět usedl za stolem proti té nyní dvojnásob sympatické návštěvnici, krátce a pevně stiskl ruku na pozdrav i jejímu průvodci.

„Ještě jednou promiňte, dnes je to zvláštní den. Víte, hned zpočátku jak jsem vás uviděl, měl jsem dojem, jako byste měli něco změnit v mém životě. Že nesete nějakou významnou zprávu, nebo že jste mne přišli z funkce odvolat.“

Neudržel se aby se znovu neusmál.

„Ale když říkáte, že dopředu víte vše, asi by vás nepřekvapilo, že by to pro mne nebyl trest. Já bych to přijal klidně a snad i rád. On je rozdíl mít odpovědnost za kolektiv i když je malý, nebo jen za sebe. Ale zvykl jsem si ničeho nelítovat z toho co prožiji.“

A jsem tomu upřímně rád, když slyším, že jste četli mou prvotinu, „Tajnou zprávu Jidáše Iškariotského“ a že jste mne kvůli tomu i vyhledali. Je to psáno sice jako divadelní hra, ale je to moje, já říkám policejní studie. Studie života a lidského osudu. Ono při vyšetřování vražd jste tak často blízko smrti že právě tam se dá o životě lecos pochopit.“

Ulrich najednou povznesen zvedl stavidla a spustil proud obšírnému vysvětlení.

Já vám sám ani nevím jak to přišlo, že jsem něco takového psal. Nebyl jsem nikdy vychován ve víře v Boha ale od té doby co jsem přečetl Bibli, podotýkám přečetl, tak jsem se snažil i něco pochopit. Nejvíce mne zaujala osoba Ježíše, jeho osud a jednání lidí kolem něj. Vždy mi vadila dogmata a proto jsem nepřevzal tvrzení, že Jidáš je zrádce. Sám jsem si podle své životní i službou u policie nabytých zkušeností Bibli dochovaná svědectví zhodnotil.

I Ježíš říkal, nesuď a nebudeš souzen. Řekne se jak jednoduché, ale kdo to skutečně pochopil? To by bylo na dlouhé povídání co všechno jsem při tom objevil. Co vše jsem snad ze života pochopil.

A za všechno vlastně mohu vděčit tomu, že mi revolucionáři v posledním roce studií, zrušili vysokou školu SNB. Proto jsem chtěl více z lidské podstaty, chování lidstva, dějiny pochopit. Řekl jsem si, že musím přečíst Bibli. Ale pár let mi to trvalo než jsem se k ní dostal. Je to víc jak rok co jsem ji začal číst a ozval se snad skrytý pud. Touha napsat knihu. Co je to život, jak jsem jej pochopil. Něco prostě ze sebe nezištně sdělit.

Musím se zase sám sobě smát. Říkám si totiž. Přišel jsem na to jak rodí chlap.

A čím větší jsem měl pocit že jsem pochopil Ježíše, Jidáše, tím více jsem chápal i minulost, současnost a pak i budoucnost. Já, kdybych nechodil do práce, mohl bych pořád psát. Jen mám pochybnost. Nejen zda by to někdo čet. Ale kromě odborného psychiatra, jestli by to i někdo pochopil. A doma u manželky, tam by mi to už vůbec neprošlo.“

Najednou si uvědomil, že mluví jen sám a ti dva mlčí.

„Promiňte, že jsem se tak rozpovídal. Ale ještě musím říct. Mělo to jeden nesporný klad. Naučil jsem se tak mimochodem s počítačem dobře pracovat. Vytiskl jsem si to asi desetkrát a podaroval své známé. Vlastně, ani nevím jak se ta hra dostala až k vám?“

Odpovědi se však nedočkal. Jen mlčení a neskrývané rozpaky. Ulrich se zarazil a pomalu mu docházelo jakého fó pa se asi svou otázkou dopustil.

Ale bylo to tak neskutečné! Přitom to řekli jasně, že o něm vědí vše.

Však rozum se brání takovou možností vůbec připustit. Proto se rozumně, však nemístně hloupě ptal.

„Já vím.“ Začal omluvně.

„Prosím promiňte, ale s takovými jako jste vy dva se člověk nesetká každý den. Ale vy to víte. Abych tomu všemu mohl uvěřit musel bych se o tom přesvědčit. Mezi lidmi na světě už to tak chodí, že musí mít důkazy, aby uvěřili.“

Obrátil se na muže, ale od ženy mu přišla odpověď.

„To není jen tvůj kardinální problém. Aby člověk uvěřil, žádá důkazy. Ale každému sebevětšímu důkazu se hned tvůj rozum pochybnostmi staví na odpor. Když ti můj partner o svých schopnostech řek. Co všechno nejen z tvého života by ti mohl zopakovat, cítil jsi ohrožení, strach. Uvědomil sis, co všechno lze v životě vysлідit a odsledovat.“

A když já ti řeknu, že na Boha jsi vzpomněl když jsi studia na nedokončené vysoké škole začínal. V aule na slavnostním zahájení, že jsi mu v duchu přísahal. Přísahal, že když připustíš, a studia dokončíš, nebudeš usilovat o titul doktora práv. Vzpomínáš?“

Ulrich byl ohromen. To nebylo ozáření těla rentgenem, těmi slovy byl do hloubi mysli osvícen. Byla to vnitřní přísaha s kterou se nikdy nikomu nesvěřil. V životě, v těžkých situacích si vnitřně kolikrát

něco sliboval. Ale v ten slavnostní okamžik ani sám nevěděl proč právě takovou přísahou se zavázal. A když mu pak školu v revoluci zrušili. Bral to tak, že osud jej aspoň ušetřil pokušení stát se doktorem práv.

A tak jak byl v hloubi duše zasažen, nahlas uvažoval.

„Takže, pokud jsem dobře pochopil, ono s doznáním pod tíhou důkazů a vírou je to podobné. Rozdíl je jen v tom, zda jde o vnější či vnitřní boj.

Ze špatných vlastností jsem jinými z vnějšku usvědčen. Takové doznání je mou rezignací, pokořením. Ale víra, to je můj vnitřní boj o stav. Zda já sám, dobrovolně, bez prospěchu, sám dokážu připustit, že mimo mne existuje Ideál. A takové přiznání, to je zas pokora.

Ale to by pak rozum?! Ano, to je ten vnitřní ochranný val za kterým se před vnějškem kryji. A pýcha! To je zas práh, který na cestě k dobré víře musím chtít nechtět překonat. Ale pak se nedivím, že právě ti nejrozumnější. Ve věci Bible a víry nevjzdělanější, sám Vatikán, prohlásí rozum za přítele víry.“

„Jsem ráda, že jsi něco z podstaty pochopil.

Kéž by to tak vždy bylo, aby rozum byl víře vždy jenom přítelem a nesnažil se stále vítězit a panovat. To každý zná, jak lehce se z přítele stane nepřítel.

Je otázkou, jak přimět ty nevjzdělanější, aby jejich rozum, ve školách, v úřadech i vědeckých ústavech, stranou života čistou vědou a pýchou zplanělý, od prospěchu k prospěšnosti ten zásadní krok udělal.“

„Promiňte, ale rád bych vás oba dva naléhavě varoval!“

S překvapivou neodbytností se vetřel muž.

„I když jen málo objevil, ať pochopí, co vše vyzařením před nepovolanými může způsobit. Dobře to říká, jak se to s pravdou má.

Pravda zvítězí. Pravda je lék. Ale ten šok co může lidstvo utrpět!

Ať pochopí co všechno způsobili, ti kteří knihtisk, střelný prach, gilotinu či atomovou zbraň objevili. Kdyby to a jiné odpovědně utajeno, byl by svět leččehos ušetřen. A on to dokonce dobře ví, že je to tajná věc. A jak sám se i přiznal, nejméně deseti lidem to již vyzradil. To je trestuhodná neodpovědnost. A ke všemu, jak vidím, má i vaše sympatie. Snad dokonce jej hodláte v jeho záměrech dál podpořit. A on se přitom tváří, jako kdyby nic netušil a nevěděl. S tím tedy vážení nechci nic společného mít. Od následků bych se chtěl jasně a jednoznačně distancovat.“

Ulrich nechápaje jeho slova se na muže otočil, aby mu vysvětlil co tím vlastně myslí. Ale hned prvním pohledem zjistil, že nejde o mýlku, o žádný žert. A o to více mu to nedorozumění připadlo trapné a komické. V nabytí dobré nálady měl co dělat aby se úsměvu nad takovým nedorozuměním ubránil.

„Promiňte, nějak vám nerozumím. A skutečně nevím co víc bych měl na vysvětlení ještě říci. Jen bych se opakoval. Je to jakási policejní studie. A že je to tajné i to jsem v úvodu vysvětlil. Že co jsem napsal, není každému dáno pochopit. Vlastně je to moje diplomová práce, chcete-li na vysoké škole života. Prvotina, psaná jako divadelní hra. A je to o tom, jak jsem podstatu života a člověka pochopil. U jedné z nejvýznamnějších události v dějinách lidstva. Zachycené Biblí, čtyřmi svědectvími v Novém zákoně.

Ale jak vás tak poslouchám. Vaše přirovnání, varování, výstrahy! Promiňte, tak mi to připadá, bez přehánění, jako byste mne chtěl od příprav třetí světové války odradit.

Já pane válku nezažil. A myslím, že lidé mají také z další války strach. Hlavně ti starší, co II. světovou prožili. Také z občanské války je strach, jako je v Jugoslávii a nebo i na jiných kontinentech. V Africe, Asii, jak to vidíme denně v televizi ze světových zpráv.

A je absurdní mně z ohrožení míru, přípravy války, něčeho takového obvinít. Jsme malý národ. Historicky vzato nám války přinesly jen utrpení. A před další, III. světovou je v naší zemi hluboká obava a vžitý strach.“

Ulrich sledoval jak s podávaným vysvětlením se muži rozmrzením zvrásní čelo. Pak celý obličej. A čím hlouběji a lépe se snažil to vše vysvětlit, odmítavě kroutil hlavou až v nezvládnutém rozčilení ze svého místa prudce vyskočil, div že odhozenou židli nezvrátil. Ulrich by rád věděl, čím že jej tak podráždil. Pochopil, že svými úvahami, vysvětlením byl nepochybně zcela mimo a čekal jen co bude dál. Muž se zhluboka nadechl. Zatnuté pěsti opřel o stůl a tak se mu více přiblížil. Jak z přetopeného kotle pára unikající pojistným ventilem, vyrazil na Ulricha své zdrcující sdělení.

„Na co byl lidem dán vlastně rozum? K čemu jej umíte užívat!?“

Vycítil v hlasu muže hluboký, jen těžce tlumený hněv. Instinktivně i sám položil před sebe ruce na stůl. Kdyby bylo nejhůř, aby si hlavu před útokem ochránil. Ale muž se napřímil. Dlouhým, nelítostně

pohrdavým pohledem mu četl tvář. Ulrich byl tak zmaten, že stáhl své na obranu předsunuté ruce a chtěl také vstát. Něco přece musí udělat, vše se dá přece vysvětlit. Ale ještě dříve nežli se k něčemu odhodlal muž tvrdým hlasem pokračoval.

„Ano, není to dávno, co lidé zažili nejhroznější II. světovou válku. Však při troše rozumu, nemusela vůbec být. Stačilo uznat genialitu. Lidským rozumem a s německou dokonalostí zpracovanou představu na nový svět. Podpořit jejich předurčenost, technickou a vědeckou vyjímečnost. Budovat ten přesný pořádek a jasný řád, bez něhož nemůže v lidské společnosti nic dokonale fungovat. Tolik utrpení jste právě vy! - nerozumní! způsobili. A i přesto, že člověk se nejlépe učí utrpením, nerozumíte zas ničemu.“

Muž se zastavil a rukama opět zatnutými v pěst se znovu opřel o desku stolu a k Ulrichovi naklonil. S jasným důrazem kladeným na každé slovo mu prozradil.

„II. světová válka skončila. Ale ta III. světová již dávno probíhá!“

Byla to jen krátká dramatická pauza ve které Ulrich zase prožil pocit jako by se pod ním zhoupla zem. To nebyl jen šok. Tím sdělením byl přímo opařen.

A zase jako několikrát před tím, pocit základní jistoty mu vrátil hlas té ženy.

„Měl bys mu ale i prozradit, že ti nejrozmumnější se ze světových válek poučili. Přišli na to, že člověka se nevyplácí ničit. Proč jezdit s tanky a kulometry válčit do cizí země. V dnešní době je to jen exemplární demonstrace síly, pracovní příležitost, historický přežitek. Je s tím spojeno i vysoké riziko. Že napadení by si vše zase mohli uvědomit. Spojit se nečekaně a byl by tu nový Norimberk. Ti nejrozmumnější skutečně pochopili, že dobýt cílů je lépe nevojenskou operací. Prostředky, které se nabídnou a sám napadený si je svobodně vybere.“

Ulrich mnohému nerozuměl a proto zaprotestoval.

„Pak ale nevím co já s tím mám vlastně společného. A čím dál tím víc mi uniká i smysl vaší návštěvy. Nemyslel jsem nikdy, že by se má hra na divadelní scéně měla hrát. Pustil jsem z hlavy myšlenku, že snad zastupujete nějakou divadelní společnost. Ale když tvrdíte jakými schopnostmi jste nadáni, chtěl jsem si s vámi třeba o budoucnosti promluvit. Ale podráždění vašeho společníka, nevím jak to si mám vysvětlit.“

Žena svým klidným zjevem a vyrovnaným hlasem nastolila viditelně všeobecný klid.

„Než dojde na budoucnost, je nezbytné minulost ti ujasnit. A ne jak je zvykem mezi vámi, že minulost, historii pro neschopnost pochopit, dokážete odsoudit a jen ke své škodě upravit. Tak se mu neřiv, že se tak nad plaností vašeho rozumu rozzlobil. A ty prosím pochop i nás a měj pro nás dva stejné pochopení i trpělivost.“

Ulrich si s jejími slovy znovu uvědomil význam Ježíšových slov.

Nesud' a nebudeš souzen.

Vždyť právě nyní sám sebe přesvědčil, že neví dobře, proč toho muže jako nesympatického odsoudil. Ač o něm neví zhora nic. Stále přece jen pochyboval o tom jak a kde by své schopnosti člověk vzal. Aby věděl vše? Naopak ta neznámá žena mu připadla zas sympatická a přitom v něm četla jak v uzavřené knize.

Vzal si její slova k srdci.

A s omluvným úsměvem se obrátil na muže.

„Promiňte mi prosím, a zkuste mne pochopit. Snažil jsem se vám již vysvětlit kam jste se dostali. A znovu opakují, nevím co zde v Čechách na policii a právě ode mne si slibujete. A taky, máme tu tržní společnost. A věřte mi. Nemám vůbec představu. Při vašich schopnostech, nepředstavitelných možnostech, jakou cenu a hlavně čím bych měl za takovou spolupráci zaplatit?“

Ulrich při svých slovech bedlivě sledoval mužovu tvář. I když z pohybů hlavy bylo znát, že zas zřejmě nebyl pochopen, netvářil se však odmítavě a připadal, mu i více sympatický, jak nahlédl do jeho sytě zelených očí. Chtěl ještě ve vysvětlení pokračovat, ale muž jej jasným posunkem ruky zarazil.

„I vy mi laskavě promiňte. Ale času není nazbyt, a tak mi prosím věřte. Nejen vy, ale kdokoliv, kdo co za svého života vykonal, pronesl, napsal, vše mohu věrně opakovat. Víím JAK se vše stalo, bez ní

však nevím PROČ. To jen ona dokáže posoudit. Jsem dokonalý, jak vidíte a sám přiznávám, jen jednostranně.

A vy se nermuťte. I když máte k dokonalosti daleko, buďte rád, že můžete obě poloviny svého mozku současně užívat. Já jsem svou životní družku žel teprve nedávno objevil. Proto může naše soužití, italské manželství připomínat. A když se vám zdálo, že jsem vás obvinil, napadal. Prosím, nedivte se. Chtěl jsem jen zjistit na co myslíte, kam svou mysl směřujete.

Vy málo mluvíte a mnoho přemýšlíte. Tak jak se mám o vás něco dovědět?“

Tak vida. Ono to funguje, pomyslel Ulrich a muž se mu zdál hned o něco více sympatický. Ale jako by rázem byl tomu muži něco dlužen. Potom co se přiznal ke své slabosti. Nechtěl ničit ten křehký most sympatií a proto přiznáním i vlastní slabosti se rozhodl jeho pevnost posílit.

„Asi byste se mnou nechtěl měnit. Nevím co by mi kdo mohl závidět?“

Muž mu však nedovolil pokračovat, aniž by řekl své.

„Ano vím. Závist, to vaše české trauma. Že kde kdo, kde komu závidí. A zvykli jste si v pohádkách závistí děti od malička strašit. V novinách i televizi mocní a úspěšní tou zavržení hodnou závistí národ bičují. A vědí dobře proč nejdou k jádru věci. Vždyť co je dobrým opakem té špatné závistí?!

Závidíte možná sousedovi nové auto, ale jen do doby než se ukáže jeho nekalý původ. Vám zase závidí krásnou ženu, ale kdo ví jaké peklo s ní prožíváte. Jí zase krásný střevíc závidí, a nikdo netuší, že tlačí ji a jak trpí.

Záviděl byste v čekání na opravu, tomu, kdo byl již popraven? Jistě ne!

Závidíte, když nemáte informace.

Závist, to je nevědomost!

A ti, kteří závistí bičují, záměrně vaši nevědomost udržují. Aby vás mohli obvinít ze špatných mravů a nízkých pohnutek.

A není to vaše specifikum. Stačí si císařský dvůr ve starém Římě představit. To hodování, oslavy a nekonečné pitky. A lid také záviděl. Však nikdo nevěděl, že těm, kterým tolik bylo co závidět s tím lahodným vínem z nejkrásnějších pohárů si na zdraví připíjejí a velebí svou olovenou smrt.

A není tak dávná doba, co slavný parník, lidského umu a vědy chloubá, Titanik byl postaven. Jen hrstka lidí se mohla zúčastnit tak slavné první plavby. Jen málo kdo mohl být ve své touze uspokojen. Jak byli šťastní, ti kteří lodní lístky koupili. A naopak jak se trápili, na které nezbyly. A byli i takoví, kteří, tfuj! Jim zase záviděli. A nikdo nic nevěděl. Netrvalo dlouho a každý uviděl, že nebylo co závidět. Dnes by asi někdo vzdychl. Škoda, že nebyla ještě televize Nova, aby mohla tu velikou slávu i tragédii naživo přenášet.

A vy kteří, dětí závistí od malička strašíte, jako dospělí ničemu nerozumíte. A proto o budoucnosti tvrdíte. Živí budou závidět mrtvým. A já říkám. Bláhová, pošetilá nevědomost.“

„A já tě chci varovat před tím co je informace a co obal informace. Odborník řekne rámeček informace. Jde o umění informace rádně zabalit.

Aby to bylo možno lépe pochopit, je na to podobenství, příklad ze života, který si dokáže každý lehce představit.

Mladá dívka ze studií, píše rodičům domů dopis ve kterém sděluje:

Milá maminko a tatínku. Promiňte, že jsem tak dlouho nepsala, ale všechny mé psací potřeby shořely při ničivém požáru mého studentského pokoje. Teprve včera jsem se vrátila z nemocnice a lékaři mne ujišťují, že vše bude zas v naprostém pořádku. Zachránil mne milý chlapec, John a je ze skvělé rodiny. Snad vás nepřekvapí, že jsem se hned vdala. Brzo budete dědečkem a babičkou.

To je obal pro informaci, která je teprve šokovaným rodičům mistrně chystána.

Ve skutečnosti nic z toho není pravda. Ani nehořelo, ani jsem nebyla v nemocnici, nejsem vdaná, ani těhotná. Jen jsem nezvládla zkoušku z matematiky a chtěla jsem abyste na to měli ten správný názor.

A ty prosím pochop jaká je obrovská síla k manipulaci skryta ne v informaci, ale právě v jejím obalu. A že ne nadarmo tě můj společník varuje. Musíš uvážit, komu co chceš sdělit a jaké následky tím můžeš způsobit. Nejen jiným, ale zejména sobě. Vy tomu říkáte, chovat se zodpovědně.“

„Tak víc mi snad už ani nemusíte říkat. Teď i já si uvědomuji svou vlastní zkušenost. Ještě za studií na škole, co mi potom v revoluci zrušili jsem se naučil i jinak informace zvažovat, jak říkáte, rozbalovat. Poprvé jsem to pochopil nad článkem o ochraně socialistické ekonomiky. Kde jeden novinář na celé jedné veliké novinové straně popisoval případ podnikového kontrolora. Oznamil prokuratuře případ, když jeho podnik zakoupil nemovitost za 120.000,- korun, dalších 200.000 do ní investoval a pak ji za 80.000,- korun prodal. A byl to nesporně svědomitý a pečlivý novinář, do všech detailů popisoval osud statečného kontrolora, jak byl z práce popuštěn na které státní orgány psal, kdo

všechno se případem na nejvyšších místech zabýval. Ale bohužel, neuspěl. A já jsem si tenkrát prvně uvědomil, že nevím čeho skutečně ten novinář dosáhnout chtěl. Ale stejně jako já i tolik čtenářů, kolik ten novinový článek náklad měl, si bude pamatovat, že na spravedlnost či statečného se nevyplácí si hrát. A když to nepochopím, do detailů budu prožívat utrpení, jak popsal ten svědomitý novinář. A takhle se skutečně vychovává. Hluboko do podvědomí uložený strach, marnost a pochybnost. To platilo a dnes platí dvojnásob.

A jak to říkáte vy, tak ve vašem podobenství je skutečná mistrnost, které jsme rovněž přivykli. Takových odborníků máme u nás víc než dost. Stačí národ v televizi válkou v cizí zemi vyděsit, přírodními kalami nakrmit, trochu to zločinem a anarchií opepřit a na konci zpráv je divák spokojen, že druhý den bude chleba jen o 100% draž kupovat.“

Ulrich se odmlčel a v duchu znovu ocenil jejich pronikavý úsudek. Nikdy jej nenapadlo myšlenky nechat takovým směrem se ubírat. A jak se k nim připojil, sama se nutila otázka, na kterou by od nich rád slyšel odpověď.

„A tak doslova jsem to se závistí zase nemyslel. Chtěl jsem jen abyste mi rozuměl, jak je na tom asi vnitřně policista, bývalý komunista. Který si na stará kolena předsevzal, že život pochopí. I proto jsem do ruky Bibli vzal. Cím více jsem do ní pronikal, začal jsem i věřit a Ježíše obdivovat. A chtěl bych všemu porozumět a vše pochopit. Ale v dnešní překotné době, kdy všichni se ženou jen za ziskem, je víra brána jako projev slabosti. Že když člověk věří, tak jen proto, že mu již nic jiného v bezmocnosti nezbývá.

Ale přesto, za vaše slova vřele děkuji. Když dovolíte, využiji vaší přítomnosti a budu pokračovat. Jak trefně jste řekl, o našich národních traumatech.

A tak si kladu otázku. Máme vůbec šanci dosáhnout svěbytné budoucnosti?

Když jsme za dobu své existence nebyli schopni vést žádnou dobovačnou válku, žádnou zemi jsme nekolonizovali, obchodu s otroky jsme nedali rozvinout, žádnou civilizaci jsme nevyhladili, atomovou zbraň jsme nevyvinuli a nikdo z nás nemá strach. Vždyť ani jiné zbraně hromadného ničení nevlastníme.

Čím se můžeme zařadit k velikánům světové demokracie?

Na jakou stranu se máme dát?

Komu máme co závidět?

Na to by mně zajímala odpověď!

„Je dobré klást otázky, na něž znáš odpověď.“

Upřímně se zasmála žena. A muž mu bez zaváhání dal odpověď.

„Víte, že ti, kdo platí u národů za první, nad nimi panují, a kdo jsou u nich velcí, utlačují je.“

Nato se významně odmlčel.

Ulrich při těch slovech zbystřil. Čekal zda a jak bude pokračovat dál. Byla to nepochybně 2000 let stará slova Ježíšova, která pronesl ke svým učedníkům a jejich pokračování dobře znal.

Ne tak bude mezi vámi, kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem a kdo chce být mezi vámi první, buď otrokem všech.

Jak vlastně lidstvo vospělo, kam vůbec pokročilo? A co se za tu dobu změnilo? Byla to dvojnásob citlivá struna na kterou muž udeřil a nyní napjatě hleděl Ulrichovi do očí, aby v ten pravý čas pokračoval.

„A já, jak to tak vidím, říkám. Chtěli byste si mezi ponižovanými na povýšené hrát.“

Ulrich se z hluboka nadechl, aby hned reagoval, ale zarazil se jako zvíře, když vidí nastraženou past. Jen málo chybělo, a už by se chytil. Stačil jen okamžik a začal by se bránit a rozumně argumentovat. Vždyť porážkou idejí komunismu zvítězil světový ideál. Svoboda, volná soutěž pro všechno a pro všechny. Kapitál, informace, volný pohyb lidí i myšlenek. Kde ti nejlepší musí nutně ve volné konkurenci zvítězit. Je to tak lidsky přirozené chtít vítězit. A nikdo nesmí mít právo člověka v jeho přirozenosti omezit.

Pomalou uvažoval a znovu si ty zvláštní návštěvníky pohledem osahal. U muže se setkal s napětím a vyčkávacím pohledem. Ženě v očích zachytil jakousi šibalskou veselost.

S největší opatrností v myšlenkách obcházel tu pro člověka hrozivou past. Osidla odpovědnosti se sžíravými pocity vlastní viny. Ztratil by pak orientaci a schopnost správně se rozhodovat. Tušil to díky krušné policejní praxi. Vždyť kolikrát sám jako vyšetřovatel, tu chybu rovněž udělal, než sám na sobě pochopil a pak upřímně litoval.

Stačí tak málo, třeba jen zdánlivě nevinnými otázkami na rozum apelovat. Zda bylo rozumné, že si znásilněná žena vyšla sama na procházku ven. Co podvedeného napadlo neznámým své peníze svěřovat a oloupený aby se zamyslel, zda sám, tak drahým kožichem a krásným autem lupiče k loupeži nepřiměl.

Ty nejhroznější lidské pasti si stavíme svépomocí a navzájem v dobré víře. S pevnými základy svého rozumu. Z vlastních klamných myšlenek, sebeobvinění a výčitek.

Otázka, věta i jedno slovo stačí.

Hanba!

A lze oběť i se zločincem uvěznit.

Však zločinci trest skončí propuštěním. Ale z pasti vlastního rozumu, člověka mnohdy vysvobodí až milosrdná smrt.

Ulrich byl pomořen do úvah a náhle ohromen zjistil, že dávno již jeho myšlenky skončily. Ale přesto pokračovaly.

Ani si neuvědomoval, od kdy mu je k uším přináší příjemný hlas té ženy.

„To co se stane jednotlivci, může se stát, celému národu. A chceš - li nejhlubší pasti, největším z omylů člověka porozumět, pak musíš ještě jedno pochopit.

Na světě není nikdo, kdo by byl lepší nežli jsi ty.

To jen ty můžeš být zítra lepší nežli jsi dnes.

Ale tvá svobodná vůle je v tom, že můžeš být ještě horší nežli jsi byl včera. A když toto pochopíš, zjistíš, že na světě není nikoho, kdo by tě porazil bez toho, aniž bys to sám vzdal.

A je v tom dobře ukrytá, past. Dává obrovskou možnost manipulace s člověkem.

Budu-li tě chtít ponížít, porovnáám tě se silnějším, vyspělejším. A budeš se stydět a cítit vinu.

A když ti budu chtít ublížit, oklamat, srovnám tě zas se slabším. A ty budeš cítit hrdost, až se sám ve vlastní pýše utopíš.

A bude to vždy tvá svobodná vůle, která o tobě rozhodne.

Snad jsi pochopil, že srovnávám tvou podstatu jen s výsledky jiného.

O tom se nemluví jak kdo výsledků, za jakou cenu dosáhl.

To statistická data nemohou zachytit, ani vyjádřit. Jako sebelepší zrak nemůže přičichnout a sluch zase ochutnat.

Jen sám domyslí, jak je to mocná zbraň a nebezpečná past.

Stačí statistická data lidem dát a člověk sám sebe současně poníží i oklame.

A proto tě naléhavě varuji!

Nedopusť aby číslý opilý rozum primitivním smyslům dovolil tvé city oklamat a do pasti nalákat!

A když se ptáš na to, kdo je první a největší ze všech. Pak ti říkám, že i bez Bible dokážeš odpověď zformovat.

Je největší ze všech

Kdo sílu má i moc. Ale nejde z něj strach

Dokáže i zabít a přece nezabije

Sobě jenom vládne, ač ovládnul by svět

Tomu lze závidět!

Před prospěchem, dal přednost prospěšnosti.

Ač každý kradе, neoklame, kde může dobrem pomáhá.

Tvou vlastní víru neztratí, nedá slabším pohrdat.

S tím zkus se srovnávat!

A nezradí, byť zrada by se vyplatila s jistotou, že zradu nepoznáš.

A neuteče, když má příležitost, věrně s tebou vytrvá.

Ten mohl by tě soudit, a přece nesoudí.

On rozumí a pochopil.

Je největší ze všech!

Tak řekni. Jak ty jsi pochopil?“

Ulrich cítil, jak mu v těle ztuhly všechny svaly a rád by je uvolnil. Postavil se aby aspoň trochu získal čas a lépe se orientoval.

„Promiňte, ani nevím zda jsem vám nabídl něco k pití. Dáte si kávu, nebo čaj?“

Věděl, že je to průhledné, ale hledal příležitost, jak z přijatelných důvodů alespoň na chvíli opustit své hosty a kancelář, alespoň na chvíli najít samotu. Poznal, že to co stále jenom tužil nyní konečně zachytil.

Kdyby to šlo někde v ústraní se soustředit a vše v klidu promyslet. Ale nedali mu příležitost. Úsměvem a posunkem nabídnutou kávu i čaj odmítli.

Pomaloučku se vracel od dveří zpět ke své židli u stolu. Zrakem se vyhnul zrcadlu ve stěně a odrazu vlastní tváře. Věděl, že pohledem na sebe by si důvěru nedodal. Než se znovu usadil u tak zvláštních hostů zjistil, že z jejich tvářích září upřímnost a vyrovnanost. Žádné známky vítězství, arogance či nadřazenosti a to přece jen osmělilo více jeho myšlenky a upřímnost.

„Vy nejlépe musíte vědět o co vám jde. Berete mne útokem a hlava mi to nebere. Ale snad bych vám měl poděkovat, jako děkuji nad knihou, když v ní naleznu uspořádané myšlenky, které jsem měl kdo ví kde v mysli rozházené.“

Člověku vůbec nepřijde, že by mohla existovat pro něj taková past.

Ale skutečně funguje to spolehlivě.

Stačí jen když si vzpomenu s jakým ulehčením po roce 1989 většina společnosti přijala tvrzení, že za vše špatné mohou komunisté, jedna desetina národa. Vzápětí ale byl zbytek společnosti polapen obviněním z kolaborace. A zbyla jen hrstka těch, kteří si přivlastnili právo radit všem. Každého soudit, na spasitele a na svědomí národa si hrát.

A všechny nás dokázali do pastí pochyvat.

Uvěřili jsme té spolehlivé statistice. Že vzděláním jsme propadli na 71. místo, za Nepál. Za námi zůstaly jen domorodé kmeny na Rio Grande a pralesů řeky Zambezi. A zvykli jsme si stydět se za všechno a hlavně za sebe.

Ale pravda. Jedná skvělá věc se podařila. Že cizí vojska musela opustit naši zem. A dneska si říkám. Odešli a nic jim zde nepatřilo. Ale co dnes, po 8 letech patří nám?

A co budeme našim potomkům předávat?

A odpověď dává statistika.

Vyjímečně pravdivá a krutá.

Ukazuje, že jako národ vymíráme. Děti se nám nerodí. Ale rozumný politik národ uklidní. Je to tak transparentní a jednoduché.

Nikdo! Nikomu! Nic! Nebude! Předávat!

Pro hlavního účetního, žádné noční můry jak dopadne uzávěrka.

To je ta pravá budoucnost.

A kdyby to snad tržní mechanismus nevyřešil sám!?

„No problem!“

Výhodně lze dovézt ty pravé lidi, třeba z oblasti Rio Grande či od řeky Zambezi.

A lépe to snad ani nelze vyjádřit, kdo že může být první a největší ze všech. Obávám se však, že se to nevztahuje na lidi.

Jak chcete aby člověk popřel svoji přirozenost.

Žít na něčí úkor a jiného ovládat.

Je to stále stejné, snad co lidstvo lidstvem je.

Dobývat a zotročit.

Dnes soutěžit a vítězit.

Je jedno jak to nazveme. Podstata je stejná.

Mít jen práva a žádnou povinnost!

Ne, to si neumím představit.

Že by člověk mohl dobrovolně slasti tohoto světa zahodit?!

A kdopak by asi měl a proč?!.. na sebe byť jen jednu z takových vlastností vzít?

Aby byl obdivován a současně litován?

Že neuměl své schopnosti zpeněžit, proměnit v zisk?

Vždyť vezměte jak dopadl ten odvážný a spravedlivý revizor. S jehož těžkým osudem se mohl každý v novinách dopodrobna seznámit. A kdo ví, zda se mnou ještě někdo dvojaký charakter informace pochopil?

A já se vám přiznám ještě k jednomu. Ti co příběh revizora přečetli, ani si neuvědomili, a já s nimi, že v mysli jsme prožili ještě jedno.

Obdiv a strach.

Obdiv, že našel, co my zatím nenašli.

Odvalu na nepravost ukázat!

A současně strach.

Že on naši slabost odhalil. A v budoucnosti nás může též z nepravostí a pokrytectví usvědčit.

A my lidé jsme již takoví, že dokážeme současně milovat i nenávidět, obdivovat i zatratit. Odsoudit zločin a velebit jeho užitek.

A když vezmu Ježíše.

Vždyť neměl žádnou lidskou vlastnost.

A proto se není co divit. Čím větší budil v lidech obdiv a lásku. Tím více rostl jejich strach a nenávisť. Proto musel být, rozumně vzato, pro klid a v zájmu veřejného blaha ze společnosti odstraněn.

Ti co jej popravili se o lidstvo, aniž to tušili, více než kdokoliv jiný zasloužili. Prakticky vzato, kdyby nebyl popraven, za svého života ve jménu svého poslání by s tehdejšími lidmi nic nedokázal svést.

Ale jako popravený.

Nikdy nezemřel!

A mělo to i další nepochybný klad. Stačí se do historie podívat. Člověk je schopen jen na mrtvé v dobrém vzpomínat.

A ti rozumní, nehledíc na to co říkal jejich učitel, dokázali prosperující živnosti zbudovat.

Dodnes lze z toho. slušně žít, lidi ovládat a majetek nadělat.

Člověk je schopen titánských činů.

Dokáže velké bitvy vést ve všech směrech a oblastech. Dokáže pole, lesy, ba i toky řek obracet.

Chystá se změnit genetický kód.

Nejdříve u zvířat a pak!

Celou Zemi chce k svému obrazu změnit!

A proniká stále dále a hlouběji.

Nebe dokázal a vesmír hodlá až přijde čas, dobýt, ovládnout a pokořit.

Jen jedno, ač blízké, je mu obtížnější, nedostupné.

Změnit a ovládnou sám sebe!

Dokázat ne jiné, ale sám sebe pokořit.

A kdyby přece i toto dokázal?!"

Pak skončil by veliký dobyvatel.

Tak zrodí se vesmírný obyvatel."

Ulrich zmlknul, jak sám byl překvapen tou řečí. Kde jen ta slova v mysli vzal a jak je do vět poskládal? Nikdy tak do hloubky neuvažoval. V rozpacích se na své hosty podíval a uviděl, že ženě v očích jiskří radost či veselost. Ústy, obličejem nehne a přesto se stále usmívá. Ale muž, byl poněkud zamračen. Stejně jako on byl zřejmě těmi slovy překvapen a zaskočen.

„Jenom tě provokuje.“

Přerušila rozpacité ticho žena. A obrátila se ke svému průvodci.

„A nediv se. Vždyť ty jsi začal. A nedáš si říci, ač jsem tě varovala, že by si mohl být překvapen. Ale nebudeš litovat. Věř. Ještě to neví. On ti ale skutečně pomůže.“

Zvláštní myšlenky, divná řeč. Jako na houpačce si s těmi tak nevídanými návštěvníky Ulrich připadal. Bez vyhlídky, že by se měla zastavit aby se dalo vystoupit. Takové myšlenky a slova by jej nikdy snad nenapadlo po tmě a o samotě vyslovit. To přece nemohou být názory policisty, státního zaměstnance. Snad u starého blázna by se daly při troše tolerance omluvit. Jako dětinské nápady senilního utopisty. Sám nad sebou se zastyděl a zamrazilo jej, když si jen pomyslel. Že by ta sympatická ženská čarodějnice mu dokázala skutečně jeho myšlenky číst? A muselo to tak být, jak z jejich dalších slov pochopil.

„A tebe bych znovu varovala. Buď rád, že máš názor, který je vlastním prožitkem podložen. A nestyd' se. Jen připomínám, že člověk se stydí za to, co je v něm dobrého. Zvykli jste si naslouchat ne nejlepší, ale nejhlasitější názorům.“

A je to jen hlasitá prázdnota. Zdá se být originální, oslnivá a revoluční. Ale revolucionáři nepotřebují žádný názor mít. Umí jen názor protivníka rozložit. Potřebují jen tvoje názory, aby měli proti čemu bojovat.

A hlavně mluví nahlas! Neboť ze zkušenosti ví, že u toho, kdo nahlas mluví, se obsah nezkoumá.

To hlasitostí svých slov dokáže tvé myšlenky uhasit. A rozum, svými nejskvělejšími divy techniky jim všude pomáhá.

A když mluvíš o lidské přirozenosti, či snad o přirozeném právu člověka, promiň mi to, je mi líto, ale musím se jen smát.

To jste se zase jen nechali do hluboké pasti nachytat.

Mezi zvířaty platí přirozené právo. Jen zvířata ve volné přírodě se chovají přirozeně. Tam každé zvíře ví, kdo je jeho přirozený nepřítel. A když je dravec na lovu, neumí to skrýt a všichni to ví. A stejně tak, když je nasycen a neloví je všeobecný mír a klid.

Ale člověk, který je rozumem obdařen dokáže to, co žádný jiný živý tvor na Zemi nesvede.

Přetvařovat se. Být pokrytec.

A každý člověk to o lidech ví.

Že člověk, ten loví vždy!

I když je nasyčen a tváří se že neloví. Byť je to vyslanec mírových sil.

A když pochybuješ, jak by člověk mohl dobrovolně zahodit možnost jiného ovládat a na jeho úkor žít, tak se ti ani nedívím.

Je to omezená pýcha, která brání člověku připustit, že on sám není ideál. A kdo ke skutečné víře cestu objevil, umí připustit, že existuje Ideál.

A protože o lidech ví své, ví že nemá nic společného s člověkem.

K tomuto Ideálu se jen přiblížit znamená božskost v sobě probudit. A záleží jen na vás, kolik utrpení si sami ještě připravíte, než to vše skutečně pochopíte. Že je třeba se dobrovolně podrobit, ne člověku, ale Ideálu, kosmickému řádu, který je v každém z vás. A když ne, pak věř, že z vlastní vůle, vlastním utrpením všichni do jednoho zaplatíte.

A vím, že o dobrovolnosti máte jinou představu. Jste vypočítaví, a spoléháš, že tobě se to nemůže stát. Proto voláte svoboda. A nejsvobodněji se cítíš, když nejsi nikomu ničím povinen. Na cestě k vrcholu pýchy, přesně každý ví, čím je ti kdo povinen. A čím více budeš o dosažení vrcholu bojovat, tím více se budeš skutečnému cíli vzdalovat. Boj vyvolá jen další boj a utrpení.

Myslíš, že znáš, chápeš a všemu rozumíš, ale chybí ti jedno.

Vlastní prožitek!

Proto člověk musí válku, utrpení, pohromu na sobě pocítit, aby život dokázal skutečně hodnotit, pochopit a ocenit.

V tom si můžete dobrovolně vybrat. Jakou cenu jste ochotni za zkušenost všichni bez výjimky zaplatit.

Je to cena lidské pýchy a pošetilosti nad kterou jediné můžete zvítězit.“

Ulrich si uvědomil, jak je zbytečné, aby se s tou ženou přel. A jestli mu skutečně chtějí být něčím prospěšní, rozhodl se toho využít. Vždyť kdy se komu poštěstilo, aby cokoliv ze života zhodnotil a své závěry si současně ověřil. Pohlédl na muže a začal.

„O tom nemám pochybnost, že člověk se nejlépe učí utrpením. To každý musí poznat na sobě, že vlastní utrpení si nejdéle pamatuje. Ale jen skončí, chce raději zapomenout. A je to asi špatné, ale u člověka přirozené.

Pro lidstvo snad nebylo většího utrpení než II. světová válka a myslím, že jsme se zní dokázali i poučit. Většina celého světa se sešla a založili OSN. Černí, bílí, slabí se silnými, všichni bez výjimky. Takže přece jen nějaký klad to velké utrpení mělo.“

„Nechci vám brát iluze. Ale to si jen vítězové a mocní rozdělili mezi sebe svět. A vítěz ještě nikdy nedokázal, že by válku zakázal jednou pro vždy jako nelidský prostředek. Pro násilí a zabíjení stanovili jen nová, slušná pravidla. Vymysleli nové „čisté“ zbraně, jenž ničí jen člověka a šetří majetek.

A když všichni usedli za jeden stůl, mohlo by se zdát, že dokázali přece jen překonat svou lidskou přirozenost. Ale je to zase jen další velká past, do které se podařilo slabší pochytnat.

To silní a mocní využili světového opojení po válečném utrpení. Všichni jste založili OSN, však každý s jinou představou. A je to vaše oblíbené loutkové divadlo. Kde všichni můžete zasedat, ale většina nevidí, kdo a kam vaši loutku vede za vodící drát. Vy malí zde nebudete nikdy víc, než platící divák, na jehož účet se dobře baví elitní herecká společnost.

Samí na sobě jste realitu zažili v roce 1968, když vás vojensky obsadil spojenec. A čeho jste se od OSN dočkali?“

Ulrich zavzpomínal. V roce 1968 mu nebylo ani 20 let a dobře si pamatoval, co vše prožíval a kolik iluzí od té doby pochoval. Ale necítil, že by litoval, jako by tím vším jenom získával. Ale rozumně vzato, co tak malý stát může sám v politice znamenat. Bylo by přirozeně nejlepší, vždy na straně silnějšího stát, vítěze dopředu znát. Ale jak to odhadnout. Včera vítěz, je dneska poražený. Ze spojenec je přes noc nepřítel.

A... najednou se zarazil. Nevěděl zda by bylo příhodné, na ně vůbec vzpomínat. Byla to banda kacířských buřičů, kteří neuznávali panující řád. A zatím nám nikdo nepovolil, že bychom mohli na ně s hrdostí vzpomínat, neřku-li je oslavovat. Začal proto opatrně.

„Je těžké s minulostí něco srovnávat, ale jsou to naše vlastní dějiny, takže mám snad právo na ně vzpomínat. Že to byli husiti, kteří dokázali statečně bojovat a cizím mocnostem vzdorovat. A ač se to rozumnému zdá být směšné. Měli bychom na co navázat. I když vím. V jistých kruzích vládne dodnes nelibost na to jenom vzpomínat.“

„A to je váš hlavní problém. Necháte si diktovat. Zvažujete s kým proti komu je třeba se spojit. Hledáte kde je váš nepřítel. Ale jedno nechápete, že svým vlastním jednáním svůj osud formujete.“

Jako byste nechtěli vidět, že je to stále stejné. Váš nepřítel není v Německu v Anglii či v Americe. Ale jako u Lipan a na Bílé Hoře. Chováte si jej doma a dokud toho se nezbavíte, nic nezměníte. Není tak nebezpečný nepřítel, jako ten, kdo se jako přítel jenom tváří. A znovu vás musím varovat a chtěl bych abyste mi rozuměl.

Dějiny se hodlají opakovat!

A nejsou-li pochopeny, pak jsou vždy tragické.

Vy můžete pochopit, proč národ byl neporazitelný, za co vlastně bojoval. A nenechte si nikým namluvit, že krysa je věrný přítel, byť je tak chytrá a krásnou má tvář. Nenechte si do hlav cizí představy nastěhovat.

To ona vám může vysvětlit v čem měl národ tu velikou sílu, že dokázal velmocem vzdorovat.“

Ulrich cítil, že nepochybně přijde to, co sám dlouho tušil a snad i objevil. A žena jej neklamala.

„To víra je ta mocná zbraň. Tu žádnou vůlí nelze překonat. V cestě k Ideálu je třeba vytrvat. A rozumem se nesnaž nic vysvětlit, zdůvodnit. Je to Ideál, který můžeš jen citem zachytit a pochopit. Stejně tak spravedlnost nemůžeš rozumně zdůvodnit. Spravedlnost není nic, než přirozená lidská touha, aby každý nesl odpovědnost za své dobré i špatné skutky.

Život musíš pochopit. Víc není co prozradit.“

Ulrich za ta prostá slova v duchu poděkoval. A sám lehce ve vzpomínkách svou vlastní zkušenost vyvolal.

„Snad právě proto, jak, kde a s kým jsem život prožil, jen proto myslím, že rozumím a chápu, jak se to s vírou u člověka má. Proto se nestydím přiznat, že jsem Bibli do ruky vzal.

Tři děti jsem s manželkou vychoval. Tříkrát jsem si s nimi v přírodovědě opakoval o základních potřebách člověka.

Dýchat, jíst, pít, spát a vyměšovat. Jsou to potřeby pro regeneraci těla. Byla to čtvrtá třída a tak tam chyběla sexualita jako další základní lidská potřeba.

Ale sexualita to není jen záležitost těla, je to i potřeba duševní. Sexualita je spojovací most mezi tělem a duší. A kolem něj se opatrně našlapuje.

A pak je víra.

Ta kardinální potřeba duše člověka. Duše o níž se tolik diskutuje, zda vůbec a kde existuje.

A kdybych své děti vychovával k víře v Boha, jistě by tomu věřili. Ale skutečným bohem bychom pro ně byli já a moje manželka. Ale přijde malý člověk nabírat rozum do školy a zjistí, že jsou i jiní bozi než rodiče. Pan učitel, vychovatelka, a k tomu hrdinové z televize. To je ten božský žebříček. Anž si to člověk uvědomuje, každý svůj „top twenty“ sestavuje. A s věkem jak dítě rozum nabírá, tak srovnává a soudí.

A už jsme v pasti, jak trefně říkáte. To dospělého, natož mládě vůbec nenapadne, že srovnává nesrovnatelné.

A je mu 18 let, má maturitu. Vše je tak jasné, ke startu vždy připraven. A když za dalších 5 let studia přidá i titul inženýra nebo doktorát, cítí, že by mohl i s Bohem rozmlouvat.

Všemu rozumí, vše soudí.

Rozumí, ale nic nechápe.

Má pocit, že osud má pevně ve svých rukou. Stačí jen příležitost správně využít. Vybírá správného partnera, aby krásný život mohli žít a zvažuje jak vše nejlépe v životě zařídit.

Ale život jde jinudy než lidské představy. Partner uteče, nemoci, zklamání, úrazy. A není se co divit, že jsou i takoví, co ve chvílích nejtěžších rozumně zapochybují o tom, zda vůbec Bůh existuje?

A rozumně argumentují, protože kdyby skutečně Bůh byl, jistě by takové utrpení či nespravedlnost nedopustil. A člověk přestane věřit v Boží existenci. Ale bez víry člověk nemůže žít a být skutečným člověkem. A když nemůže věřit již nikomu, věří jen sám sobě. A v nejhorším pak jako alkoholik třeba jen své skleničce, co mu dá zapomenout na krutosti lidského osudu. Jen když prožije život v pádech a vzestupech a dožije mého věku, tak kolem 45 let a není-li zcela na dně, tehdy má šanci život skutečně pochopit.

A když jej pochopí, tím méně mu rozumí!

A tehdy, všechny ty, které jako mladý soudil, sám v duchu za odpuštění poprosil a rovněž jim odpustil.

Protože život pochopil. Ale o to míň mu rozumí.

A v hlavě mám najednou tolik myšlenek, že kdybych je neovlád, má slova by byla jako kamenný vodopád. Ale snad se mi podaří vyjádřit přesně ještě jedno. Jak se to s vírou mezi lidmi všeobecně má.

Upřímně přiznávám, že Ježíše jsem dlouho nechápal. Proč při svých schopnostech nic nenapsal a nic nezorganizoval?

A pak jsem najednou uviděl.

Že organizovat, to je jen lidské specifikum. A pochopil jsem jaký má cíl.

Člověk se rozumně snaží svou činnost, práci, jídlo, spánek organizovat. Aby tělo regeneroval a na světě v plné síle co nejdéle setrval.

Ale zcela naopak je tomu u duše.

Zkuste lásku mezi lidmi organizovat.

Zničíte ji a vzbudíte nenávisť!

A když sexualitu člověk organizuje?

Láska se tak materializuje. Stane se přetvářkou, veřejným bordelem!

A je známo, jak člověk dokáže víru či lásku k Bohu organizovat.

K tomu jsou církevní společnosti s tisíciletou tradicí. Proto je třeba lehce a opatrně našlapovat.

Lidská společnost a hluboké tradice vyžadují úctu a samozřejmě organizaci a s tím i jistou povinnost.

A člověk dozajista plní upřímně a rád svou povinnost bohoslužby navštěvovat, modlit se, zpovídat, případně finančně přispívat.

Ale když přijde okamžik, že je ranou osudu zasažen. Neubrání se a začne rozumně přemítat.

Proč právě já?!

Vždyť nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci. Modlím se a postím dvakrát za týden. Dávám desátky ze všeho co získám. Tak proč právě u mně si to Pane dopustil!? A čím horší je bolest a utrpení, tím více bude rozumně o Boží existenci pochybovat. A vůbec si neuvědomuje, jak Boha polidšťuje.

Víra v Boha či Ideál, to není žádná banka nebo pojišťovna, kde by sis mohl na horší časy našetřit a pro případ nehody smluvně se zajistit.

Ale zvykli jsme si a je to tak!

Člověk by, rozumně vzato, rád měl v účtech s Bohem jasno a pořádek.

Vždyť v sobě po věky věků to tržní chování pěstujeme, vše právně ošetřujeme a zákony zajišťujeme.

A právě proto nechápeme.

Že Bůh není šmelinář!

A my, lidé nového věku si namlouváme.

Že s renesancí a francouzskou revolucí přišla kulturní, duchovní obroda. Nové, skvělé dějiny lidstva se počaly psát. Že začala, jak rádi říkáme, zdravá konkurence fungovat. Skončil církevní monopol. Kromě církví i politické strany začaly s vírou úspěšně kšeftovat.

A politiku? Tu je snad zbytečné jakkoliv komentovat.

To každý může pochopit. Že s politikou to jako s církví dopadá. Když člověk začne víru ve Svobodu - Rovnost - Bratrství, organizovat, podaří se stejný odpor, jako církvi k Bohu, alergii vypěstovat.

Víra organizovaná člověkem nebude nikdy víc, než krvavá lidská šmelina. Lidské organizování má jeden cíl. Zastřít osobní odpovědnost a obejít vyšší, duchovní řád.

Pro duši nelze rozumem nic zorganizovat.

Duše žádá upřímnost! Poctivost!

A ačkoliv si člověk stále více ve své pýše věří. A myslí si o sobě nechci říci co! Nemá jinou šanci.

Církvi, partají, zákonem či právní kličkou, svou vlastní odpovědnost nemůže utajit!“

Ulrich uviděl, že je cíli na dosah. A věděl, že má i dostatek sil aby až na vrchol vystoupil. Ale známý vnitřní hlas jako by jej varoval. Ale proč, to nevěděl. Snad posunkem či pohledem návštěvníkům svůj stav prozradil a žena pochopila.

„Dovol, abych za tebe dokončila. Ty sám, kdyby jsi chtěl, dokázal bys až na vrchol vystoupit. A pro tvůj klid, aby si nemyslel, že něco ti uniklo, mohu ti prozradit.

Co nevíš, netušíš - stejně nevidíš.

A můžeš na sebe vyšším vrcholu sedět. Uši strážit, do dálek hledět - neuslyšíš, nevidíš.

Ale ty dobře víš, a nemusíš se obávat, na sebe, na celý život podívat. Tobě já nemohu nic nového prozradit. Jen to, že s komunismem se to jako s každou jinou lidskou vírou má.

To Marx zcela zákonitě v pravý čas vytvořili novou víru pro ty nejslabší.

A rozumně je přesvědčil, že Ježíšem danou víru si přivlastnila elita. A nemusel příliš argumentovat. Protože lidé za staletí pochopili, jak dalece se někteří, přes krásná slova, společné víře v Boha svým životem, skutky odcizili. Sobě ráj na zemi vybudovali. Většinu peklem pozemským k pobytu v posmrtném ráji připravovali. Spasení slibovali.

Pyšná elita, ze které byl i sám Marx se mu smála.

A chudáci s nádeníky, kteří Marxovy představy o ráji na zemi budovat měli, ti sice rozuměli, ale zas nechápali.

A bylo tomu tak!

Ale vydrželo to jen krátce, než i v nich vyrostla elita, která se víře odcizila. Sobě ráj zorganizovala a ostatním by ho jen slibovala.“

Ulrich po těch slovech celý pookřál ale ještě než se osmělil, muž se svou faktickou poznámkou přihlásil.

„O tom se může každý v dějinách revoluční Francie přesvědčit, že lid nejvyšším zákonem! Slavnostně! Pro všechny vyhlásil.

Bůh neexistuje!

A na místo Boha hned Rozum dosadili. Robespierre, Danton a další, kteří tak učinili, sami ve jménu Rozumu do koše nenasytné gilotiny, svůj vlastní rozum odložili.“

Ulrich mu v duchu za připomenutí historie poděkoval a s jistotou sám již pokračoval.

„A to jen mé přesvědčení posiluje, že člověk bez víry skutečně nemůže žít. Aniž si uvědomuje, stále hledá životní Ideál. Ať již mu říká jakkoliv. Bohužel, jen málo jsme toho ze života a dějin pochopili.

A tak mne napadá. Co srovnávat? Jak člověk ve středověku žil a jak do současnosti vospěl, kam pokročil? A na první pohled je pokrok tak evidentní, že bych málem hned od svého záměru upustil. Však vím, že bych jen vlastní pýše povolil. Rychlé soudy bývají ty nejhorší. Proto raději pokračuji.

Jak žil, co věděl a prožíval člověk středověku?

Byl existenčně odkázán na ostatní lidi se kterými stále žil a s nimiž se tvrdé realitě přírody, svým životem postavil. Citlivě vnímal prostředí a zákony přírody, která jej obklopovala. Rovněž tak osudy členů skupiny ke kterým byl bytostně vázán jakož i oni k němu. Unik před tvrdou realitou nacházeli v naději na lepší budoucnost, zejména v kostele, kde se tradičně ve společné víře a naději setkávali. A člověk hledal spojení s Ideálem i když věděl, že za pozemského života se mu to nemůže nikdy poštěstit. A měl jen málo informací o tom, jaký je život za vysokou horou, širokou řekou, jak jinde se člověk s životem potýká.

I dnes člověk žije nadějí a hledá jak by unikl tvrdé realitě.

Stále hledá Ideál. Někteří v drogách, či alkoholu.

Ale dnešní civilizovaný člověk nemusí již chodit do kostela s jinými hledači. Na rozdíl od středověku se stal svobodný!

SÁM může usednout doma se zákraky techniky a tam mu nejskvělejší lidský rozum musí posloužit. Na rozdíl od středověkého kostela !!VIDÍ a SLYŠÍ IDEÁLY!! Aby se s nimi stejně nikdy nesetkal.

A když člověk vyjde na chodbu, na ulici a potká jiného svobodného člověka, který právě vyšel ze svého soukromého kostela. Ani nevědí, že jsou sousedy. Ale kdyby kolem procházeli hrdinové z televizních obrazovek, hned by je oba poznali a také by dokázali s nimi promluvit o Ideálech a jejich nejintimnějších problémech.

A teď vidím, jak jsme dokázali hledaný Ideál polidštit, a jak dalece se přitom člověk člověku hluboce odcizil. Až z toho jde zima a chlad.“

Ulrich byl přesto spokojen. Rád by nechal v klidu své myšlenky pást se tím nečekaným objevem. Ale ten nemilosrdný chlap! Ten mu to nedopřál. A jeho hladové myšlenky hned hnal dál.

„A teď snad již rozumíte, před čím jsem tak naléhavě varoval.

To hromadné sdělovací prostředky jsou svými účinky na vyšší stupni účinnosti než dosud lidem známé nejmodernější zbraně hromadného ničení. Nepřináší žádoucí zisk člověka ničit. Lze jej zasáhnout ne plošně, ale selektivně, jeho podvědomí. Určit a zformovat jeho mysl, názory, nálady i potřeby. A když bude třeba!

Zničí se sám!

Přitom není vidět krev.

A když, tak je to přece každého soukromá věc a svobodné rozhodnutí.

Právně čisté, jak si to žádá právní stát.

Atomovým zbraním bylo dávno odzvoněno!

Ty rozhodující bitvy probíhají v myslích lidí!

Proto jsem také přišel, abych vás varoval a na váš rozum apeloval.

Když budete ve svých bláhovostech pokračovat, jen těžko si holý život zachráníte. A jestli jste sám něco objevil a pochopil, rozumně vzato, ač víru nechápu jedno vím.

Jako Ježíš - nic nezměníte!

Já bych vás nechal osudu. A nevím čím jste si vysloužil její mimořádnou náklonnost.

Jen znovu varuji.

Voják v uniformě, je historický přežitek.

III. světová válka již dávno probíhá a nedivte se, že jste v ní podlehli. Vždyť jsou to nejrozumnější metody a nejchytřejší bojové kombinace. Žádné uniformy, střelení a neteče krev. Přitom ve válce je celý svět.

Vedou ji nejrozumnější a nejkrásnější lidé. A nemusí mít v ruce kulomet ani meč. Stačí správný program, scénář, obsazení a nalíčení. A pak trochu zaplakat, chvíli se smát a potřebné informace lze do vystrašených pyšných hlav spolehlivě zasouvat.

Dnes lépe jak ve středověku.

Minulost, to byla povinnost kostel navštěvovat. Ale dnes je tu svoboda a lze jen závidět, že z povinnosti se stala potřeba - noviny, rozhlas a televizi sledovat. A není třeba ani Bibli či kacíře, kteří hledali vlastní cestu spalovat.

To dříve, člověk své sousedy, pána i faráře znal. O jejich slovech a činech se mohl sám přesvědčit. O nejbližších pochyboval. Ale dnes, aniž to zpozoroval se svému okolí natolik odcizil, že si na místo svých nejbližších iluze dosadil.

Proto nemá o čem pochybovat.

Je to vítězství rozumu, pozemský ráj. Kde otázka je zbytečnost.

A člověk je spokojen! Vždyť vidí, že vše se řeší, nebo je již vyřešeno.

Jen přehlíží maličkost.

Pro člověka v tom ráji místo není. Člověk sám bude zbytečnost.“

Ulricha po těch slovech ještě silněji zamrazilo. A čím více si jejich hlubokou pravdivost uvědomoval, tím rostla, a nevěděl proč, na toho chlapa silná zlost. Jak rád by mu stejnou měrou oplatil. Ale do jeho úvah se zase žena svým klidným hlasem vložila.

„Měl by si mého partnera pochopit. On neví jak se to s vírou ve skutečnosti má. Já nemohu zas hodnotit zda správně rozumem argumentuje. Jen nedávno jsme cestu k sobě našli a krátce spolu žijeme. Pro svou vyjímčnost o to více jeden o druhém pochybujeme. A když Ježíše zmiňoval, věz, že souvislosti nechápal.

Ani já nemohu vše tvému rozumu přiblížit. Vždyť jak bych mohla jen barvami či slovy ten nejvzácnější, věčně živý obraz vykreslit. A záleží jen na tobě zda dokážeš co my dva sami o sobě nemůžeme.

Rozumět i pochopit.

Rozum, je jen lodivod.

Víra zas spolehlivá loď.

A On je věčný maják.

Severní magnetický pól.

Kdo nechápe, pluje na sever.

Nalezne krutou nehostinnost.

Ostatní rozumně varuje.

On neexistuje, víra je zbytečnost!

Rozumná pošetilost.

On není tvé cesty soudce.

Sever není života cíl.

Kompas nemůže člověku poroučet!

Loď nemůže lodivod pokořit!

Ve středověku bylo povinností do kostela se dostavit. A stejně tak dnes, hlavně že noviny kupuješ, rádio, televizi sleduješ. A pak již neovlivníš nic! Jen se divíš, nechápeš. A aniž to tuší, to mlčící většina musí své názory onomu veřejnému mínění podřídít.“

Ulrich si v duchu ta lahodně znějící slova několikrát opakoval. Byl v rozpacích. Rád by toho chytrého muže na milost vzal. Ale ta žena v něm probudila soucit a sympatie, když si jen představil co asi s tím nejchytřejším prožívá. Vůbec ji nezáviděl takového co všechno zná. Nepochybně nejlepší školy vystudoval, kdo ví na co se habilitoval. Všude by získal čestný doktorát. Všechno soudí, ale nic nechápe.

Cítil v sobě stále zlost, kterou potřeboval překonat, uvolnit. Pohlédl na muže s jeho vyčkávavým pohledem. Vydržel ten jistý, přímý pohled a najednou pochopil.

Jemu samotnému se to nemůže nikdy stát aby Ježíše pochopil. On bude vždy jenom rozumět! Nic víc.

A najednou byla zloba pryč a v duchu jej politoval.

„Promiňte, chybělo jen málo a snad bych vám začal vaší vyjímčnost i závidět. Ale pak jsem si podstatu uvědomil. Nevím jak bych vám vysvětlil co pro mne Ježíš znamená a jak bych vám jeho osobu mohl přiblížit. Snad, že historii se nestačí naučit. Nutno ji pochopit.

Člověk stále hledá cesty z temnot ven, za sluncem a víra je spolehlivým průvodcem. Je třeba přestat se točit věčně k slunci zády. A prvním příznakem, že jsme pochopili je skutečnost, že minulost nesoudíme. Tak si připravíme vlastní budoucnost. Že ani sami nebudeme souzeni. Tak byste mohl Ježíše pochopit, když vyhlašoval.

Nesud' a nebudeš souzen.

A pro lidi je neméně důležité jako Ježíše, pochopit Jidáše, pro jeho lidskou podstatu. To Jidáš by zase každému člověku řekl.

Pochop a budeš pochopen!

Ted' snad i vy pane profesore pochopíte, proč hru o Jidášovi jsem psal, co jsem tím sledoval.“

Ulricha zamrzelo že použil tak silných slov aby vědomě zasáhl mužovu ješitnost. Rozmrzení které tak vyvolal bylo viditelné a neskrývané. Ale byla to jen krátká chvíle a po tváři mu přeběhl potměšilý úsměv. Ulrich si ihned uvědomil, že tak se chová jen profesionální hráč, který si dobře připravil okamžik, k vynesení té správné karty, aby rozhodl i celou hru. Zatajil dech a čekal co bude dál. Muž odklonil svůj pohled od jeho obličeje napjatého očekáváním, a dal tak jasně najevo svou převahu.

„Mohl bych říci, kdy a kde jste co ztratil, na co jste zapomněl. Ale nemohl bych vás hned tím správným důkazem přesvědčit. A tak mi promiňte, že se budu chovat trochu lidsky. Když už konečně přišla správná chvíle jak přesvědčit, chtěl bych z toho mít i sám užitek.

Mohu vám říci, kde zůstal zapomenut váš psací stroj, ve kterém autě jste jej v kufru odložil, když jste jel svědky vyslýchat. Ale není čas aby jste si to jako důkaz ověřil. A abych vám řekl, kdy co jste přečetl a zapomněl, je zbytečnost. Já chci vědět, jak jste co pochopil.“

Ulrich byl úvodem dokonale zaskočen. Skoro měsíc hledal kuffíkový psací stroj který měli na odboru přidělen. V duchu se smířil s tím, že již nebude nalezen a najednou přece jen naděje. Ale to nebylo zřejmě pro muže vůbec podstatné. Jen se pohodlněji usadil na židli, mírně zaklonil hlavu, zavřel oči a jako by četl ze zapomenutých stran knihy jeho života, pokračoval.

„V době studií na vysoké škole, kterou vám revolucionáři zrušili, kvůli jednomu slovu, pro něž v učebnicích nebylo vysvětlení, jste výhodně za 12,- Kčs v antikvariátu koupil Marxův Kapitál. A pak v celém díle červeně zatrhl několik vět, na straně 802, úplně dole, cituji.

Kapitál se vyhýbá křiku a hádkám a je bázlivé povahy. To je pravda, ale není to pravda celá. Kapitál má strach z nedostatku zisku, nebo velmi malého zisku, jako příroda má strach z prázdna. Má-li kapitál dostatečný zisk, nabývá odvahy. Stačí zajistit deset procent, a možno ho použít všude, při 20 procentech se stává živým, při 50 procentech dá v sázku přímo vaz, při 100 procentech rozdupe všechny lidské zákony, při 300 procentech není zločinu, jehož by se neodvážil, třeba by mu hrozila šibenice. Budou-li křik a hádky vynášet zisk, bude je kapitál podněcovat.

A je-li třeba důkazu, možno se přesvědčit, na smetišti dějin svého života, kam jste nejen svoje iluze odložil. Tam, dole ve skříni, máte zapomenuté dílo duchovního vůdce komunismu ke klidnému spánku uloženo.“

Ulrich omámen těmi slovy bezmyšlenkovitě vstal, aby se na vlastní oči přesvědčil. Ani si nepamatoval, jak s tou objemnou knihou, kterou skutečně tak výhodně zakoupil, kterak s ní naložil. Dobře si pamatoval jen jedno. Po revoluci nechtěli ve sběrných surovinách papír znehodnocený myšlenkami některých autorů ani zadarmo brát, natož vykupovat. Místo bylo určeno přesně a nehledal dlouho pod ochrannými prostředky, kterými byl každý policista vybaven pro případ chemického či jaderného útoku. Vzal rozechvěle do ruky tu knihu, kterou snad z radosti nad výhodným nákupem, či z obdivu k autorovi nezkusil ve sběrně papíru zpeněžit. Vůbec si nepamatoval, že by ji do skříně uložil. Jako ve snu se vrátil ke stolu a raději se posadil. Nasadil si brýle a s napětím listoval v knize až na stranu 802, a zcela dole našel hledaný důkaz. Znovu si ten červeně podtržený citát pročítal. Marně vzpomínal, proč právě tento jediný si zvýraznil? Byl zcela ponořen do vzpomínek. A v tom, jako by se zablesklo!

Zvedl hlavu od 150 let starých myšlenek a v očích ženy zahlédl onu jiskru života a snad zaslechl i zazníť hrom. Nechápal co se vlastně děje. Jen množství myšlenek mu najednou proběhlo hlavou. A jakoby nabíraly jeden směr a cíl.

„Ano, máte ve všem pravdu, ale proč jsem si podtrhl právě tento jediný citát, na to se marně pokouším vzpomenout. Jen mne tak napadá, proč asi musel být zrušen trest smrti. To snad aby ve svobodné tržní společnosti kapitál neměl zbytečné zábrany a strach, a nemusel se za své činy šibenice obávat.

Ale nyní jak na to znovu hledím, tak vidím, co Karel Marx před tolika lety vidět nemohl. A ani já jsem to ještě před 10 lety neviděl. Neměl jsem s čím srovnávat.

Ale je to jistě tak!

Ta podoba a absolutní shoda. Je to jistota, v tom se nelze mýlit.

A raději bych se mýlil, když si uvědomím podstatu. Ale bohužel, je to tak.

Stačí jen chtít uvidět.“

Ulrich si byl absolutně jist. Vždyť pod nohama cítil skálu a sil měl, že by nebe mohl podržet. Nemohl zadržet proud myšlenek a nahlas pokračoval.

„Podívejte na jednotlivce, na člověka, a zkuste se mnou srovnávat. Začíná to nevině, jedna cigareta potom káva a za chvíli je to zvyk. A člověk se chce jen společensky prosadit. Nikdo nechce selhávat a to je cesta k prvnímu osudovému selhání. Je nenápadná. Léky, alkohol a za čas je to potřeba. Stačí tak

málo a ze zvyku se stane návyk, začne závislost. Měkká droga, větší dávka. Tvrdší droga menší dávka, ale stále častěji.

Klidně si poručíš. Teď už dost! Ale ono to nelze jen tak zastavit.

A člověk to na druhém dobře vidí, jak se zcela mění jeho charakter, osobnost a myslí si. Mně se to přece nemůže stát.

A slabšímu, mladému člověku stačí jen krátká doba a je ze společnosti, ze života vyřazen. Ti silnější dokáží jen déle bojovat, ale bez pomoci je šance mizivá.

A dneska již každý rozumný člověk pochopil jak droga dokáže člověka rozložit.

Ale to co vidíme u jiného, nejsme schopni vidět na sobě, na společnosti jako celku.

To zisk!

Ne peníze, ale zisk! To je ta posvátná, vyhledávaná společenská droga, která spolehlivě, každou tržní společnost, dokáže do základu lidsky rozložit. A novodobé dějiny jsou na vlas shodné jako život narkomana. Kdy krátké chvíle opojení střídá utrpení fetišova abstrakce.

A když zisk může svobodně působit na poli informací!

Je to veliký paradox.

Jak mohl autor před tolika lety předvídat, jaký vliv bude mít tisk, rozhlas, televize. Jak mohl vědět, že kapitál bude křik a hádky ve svém zájmu podporovat?

Protože právě organizovanou hysterií, lze plánovitě jakoukoliv společnost ovládnout a rozložit. A člověk nemá šanci.

Jen se diví.

Jak je možné, že on trpí, má jiné názory. A výzkum veřejného mínění mu pomáhá. Ujistí jej, že je v menšině, či nepochybně sám a jak je třeba názory upravit aby se nedivil a k většině se zařadil.

Je to sladká iluze, líbivá hra.

Všechno studujeme, zdokonalujeme, jen vůbec nic nechápeme.

Dokonalý slepecký kulečník.

Svobodná tržní společnost má stejný osud, jako každý toxikoman.

Utrpení a slepý boj.

A už předem dobře vím.

To člověk nebude chtít vidět. Pročpak jej zneklidnit. To není třeba pochopit!“

„Jsem ráda, že jsi uviděl i pochopil. A konečně poznáš, proč nelitovat, jak jsi život prožil a že jsi u policie vytrval. Vždyť, kde jinde by jsi našel takovou příležitost.

Mně samotné není dána schopnost číst, ale vím, kde můžeš protipól k tomuto poznání vyhledat a rovněž pochopit. A není to náhoda, tomu věř. Je na straně 803, přímo proti označenému textu skryt. A nad ním se také zkus zamyslet.“

Ulrich pochopil že by pošetile marnil síly i čas, kdyby usiloval, v té neznámé hře karty rozdávat. Proto se vůbec nebránil, když muž Marxův Kapitál mu z ruky hned vzal a z určeného místa na straně 803 nahlas citoval.

„Vstoupili jsme do úplně nového společenského řádu...snažíme se oddělit každý druh vlastnictví od každého druhu práce. Sismondi, švýcarský ekonom 1773-1842“

A znovu jasně zablesklo a udeřil hrom. I ten přívál energie a myšlenek se znovu opakoval. Ulrich zjistil, že nic nevidí a tak raději brýle odložil. Jasně cítil, jak myšlenky opět sledují jediný cíl a nahlas uvažoval.

„To my jsme pane Sismondi s právním státem dospěli ještě o krok dál. Tak jako v začátku každý chtěl jen vlastnit a nic nedělat. My se již snažíme oddělit jakákoliv práva od jakýchkoliv povinností.

Každý by chtěl mít jen samá práva a žádnou povinnost.

A je to tak lidsky přirozené.

A napsal to již před dvěma tisíciletími kronikář.

Svaté město padlo, přestože každý splnil svou povinnost.

Svaté město padlo, protože každý splnil jen svou povinnost!

Teď vím, jaká je právního státu budoucnost.

A když jsem o Ježíšovi a jeho skutecích uvažoval, byla to pro mne neskutečná hlubina. Co je 150 proti 2000 let. A přitom člověk nemusí do hloubky a do dálek cestovat. Stačí, když dokáže vše promítnout teď, sám na sebe, aby vše pochopil.

Práci i vlastnictví se daří dokonale oddělit. Prostá práce se stává společensky nemožným způsobem obživy. Člověk si raději pěstuje vztah k bance a akciím, které mu zaručují přinést zisk. A tak aniž si připouštíme, každý vlastní každého.

Člověka nezajímá na čem, pro koho a jak by měl pracovat. Prvotním zájmem je zisk. A Marxem popsané odcizení v procesu tovární výroby se netýká jen továren. Průmyslovým způsobem se již pracuje i ve školství, zdravotnictví, kultuře, kam se jen kolem sebe člověk podívá. Úsměvy, zářivé kulisy, iluze a z nich nelidský chlad. Na sebe nesmí nikdo zapomínat.

A je to již druhé odcizení. Odcizení člověka výsledkům vlastní práce.

To první odcizení již dávno s lidskou civilizací, ruku v ruce na cestě za svobodou stále probíhá.

Člověk člověku se odcizuje a rovněž prostředím ve kterém žije se snaží odcizit.

Je pyšný na svou svobodu a nezávislost.

Stačily hodinky a nemusí jako předci slunce, ani hvězdy sledovat. Zvířatům, i sám sobě ve svém domě dokáže den či noc simulovat. A nejen to! Léto, déšť, zimu, zábavu, strach, nenávisť či slast. Co si vzpomene může si díky zázrakům techniky namíchat a podle potřeby podávat. Přitom práh svého domu nemusí překročit. Ta nejskvělejší technika mu kontakt s lidmi třeba z celého světa i z kosmu zprostředkuje. A není třeba se ani s výběrem lidského partnera zabývat, či dokonce v manželském svazku se stresovat. Chce to jen ten správný software a vše lze přesně ovládat. Vždyť virtuální realita dokáže jakýkoliv fyzický kontakt s dokonalým mužem či nejkrásnější ženou věrně zprostředkovat.

A nyní již vidím i třetí odcizením. Náš konečný cíl.

Je to odcizení člověka podstatě sebe sama. Až člověk ztratí lidskost a cit, pak přijde ten předvídaný a obávaný konec světa.

Ale svět neskončí!

Skončí jen jedna pyšná lidská civilizace, která si chtěla na bohy hrát.

A vše to bude plně v naší režii.

To už dávno Karel Čapek pochopil a ve hře R.U.R. skvěle vyjádřil. Když roboti ty nedokonalé lidi porazili a ovládli celý svět, neměli jen jednu schopnost. Sami sebe vyrábět. A jedinou nadějí byli dva, nedokonalí, méněcenní roboti. Ve kterých člověk probudil lásku a cit.

Ta podobnost je dokonalá. Chce to jen pochopit.

Že naše lidská společnost čím více se civilizuje, tím více se robotizuje. A stejně jako Čapkovy roboty nás může jen opravdová láska a vřelý cit skutečně zachránit. A nevím, jestli lze lidi tržní společnosti a právního státu vůbec a čím ještě probudit.

A já znovu děkuji. Nyní jsem skutečně pochopil.

To že jsem neviděl?

Ne brýle! To rozum a oči se mi zarosily.“

A Ulrich uviděl u muže tu opravdovou bezprostřední změnu. Určitě poprvé zahlédl v jeho obličeji vážný úsměv, který mu rozsvítil oči i tvář, když se obrátil na svou společnici.

„Co nejvřeleji děkuji a věřte, už nelituji, že jsem se s vámi na tuto cestu vypravil. Vám také stejnou měrou musím,...

promiňte,... chci poděkovat. Ani netušíte co jste pro mne, pro nás, pro všechny udělal a můžete si za to cokoli přát. Třeba ten ztracený kufříkový stroj, abyste jej nemusel hradit, pomohu vyhledat.

A ještě jedno vám prozradím, co ona by snad ze slušnosti neřekla. Važte si své slabosti a naučte se jí rozumět.

Smiřte se s tím, že co bylo, historii, dějiny, minulost můžete jen pochopit. A ne jak je zvykem po vyhrané bitvě, že vítěz stále usiluje něco přepsat či opravit. Dosud sice ještě platí - Pravda je to co zvítězilo. Ale věřte, že jednou přijde čas a Pravda zvítězí.

A když už rozumu tolik máte, nechci vás ani já urazit. Ale sám řekněte. K čemu jej vlastně užíváte? Jste jako pyšní ptáci, kterým se nechce létat a tak si budují vzducholod'. A myslím, že vy lépe jak já jejím slovům rozumíte. Slovům, které by vám ona sama nikdy neřekla.

Ulrich zahlédl pohyb. Jak se potichu otevřely dveře a objevila se Šárka s výmluvným pohledem.

„Promiňte, nerada ruším. Volali zase z kriminálky a spěchá to.“

Ulrichovi ta zpráva přinesla potřebnou změnu. Přišlo to jak na zavolanou, v pravý čas.

„Promiňte, je to nějaká neodkladná věc, povinnost. Již 2x mě hledali. Nezdržím se dlouho, jsem tu hned.“

Zvláštní mu připadla jejich reakce. Ten muž to ujištění přijal mlčky a jako by v náznaku rezignace pohnul rukou. Žena se usmála, pokývla hlavou a řekla.

„Tak to má být.“

Ulrich vyšel za Šárkou na sekretariát a zavřel za sebou tiše dveře. Snad z radosti nad změnou, celý pookřál. Cítil potřebu hluboce se rozdýchat uvolnit ruce, nohy, tu zatracenou křeč. Měl radostný pocit, jako by v poslední chvíli z milosti prezidenta z krku oprátku sejmul kat. Ztišil hlas, přestože dveře svým obložním spolehlivě izolovaly jeho kancelář.

„Šárko, jak se sem ti dva prosím vás dostali? Řekli odkud jsou, nebo kdo je sem poslal?“

„Já vám taky nevím.“ Začala překvapeně Šárka.

„Byla jsem zde sama, Zdenka odešla nahoru do kantýny něco si koupit k jídlu, protože ráno zaspala a aby přišla včas, nesnídala. Seděla jsem za stolem, připravovala poštu. Nic jsem neslyšela, ani dveře. Zvedla jsem hlavu a byli tady. Přitom jsem neslyšela ani že by za sebou zavřeli. A pak, sám vidíte jak vypadají, ta elegantní dokonalost. A ta žena, ten její úsměv. To ona říkala, že jdou za vámi. Vlastně použila jen vaše křestní jméno. A když jsem řekla, že jste jen odběhl, věděla to a že si počkají. Proto jsem je hned usadila k vám. Připadlo mi, že jste smluveni a že jste se již setkali.“

Ulrich pochopil, že se od beztak dost udivené Šárky víc nedozví a dál se nevyptával.

„Dobrá. Raději mi řekněte, kdo mně sháněl, ať to vyřídím.“

„Volal zase Honza z kriminálky, že to spěchá. Jestli už máte čas. Slíbila jsem, že se zeptám, že máte návštěvu. Čeká vás u sebe.“

Vyrazil tedy na kriminálku aby zjistil proč jej tak uhání, když ve zprávách nic mimořádného nebylo. Než opustil sekretariát obrátil se na Šárku.

„Kdyby ti dva něco chtěli, tak se prosím o ně postarejte A když by bylo třeba, tak víte, kde mne najdete.“

Kriminální služba byla na stejném patře a z okna své kanceláře viděl na chodbu a dveře kde byl očekáván. Musel však vyjít ke schodišti a obejít chodbami půlku půdorysu budovy, aby cíle dosáhl.

Nespěchal a snažil si v hlavně uspořádat všechny ty události dnešního dne. Ale měl pocit marnosti. Na chodbě u prosklených dveří, ještě než vyšel z chodby úřadu vyšetřování potkal Zdenku. Nesla denní poštu. Jindy by si ji za to pozdní vstávání dobíral, ale teď na to neměl pomyšlení. Jen si vyměnili pohledy a pokračovali každý svým směrem. Udělal ale jen pár kroků a hlavou mu bleskl ďábelský nápad!

„Zdenko!“

S trhnutím se zastavila, otočila a napětím očekávala co bude. Vrátil se aby ji vysvětlil a získal pro realizaci toho, co jej tak náhle napadlo.

„Nevím jestli víte, jak tam mám tu návštěvu, zda vám to Šárka říkala?“

Úsměv ji oživil tvář.

„Neviděla jsem je, ale Šárka říkala, že to vypadá jako by za vámi přijeli příbuzní z lepší společnosti.“
„Příbuzní určitě ne. A z jaké společnosti jsou to by mě skutečně zajímalo. Dneska člověk nemůže věřit vůbec ničemu. A tak mně napadlo prověřit si jejich otisky prstů. Pomohla byste mi v tom?“

Představitost rozžehla Zdence v očích jiskru zájmu.

„A co bych měla udělat?“

Ulrich ztišil ještě více hlas, aby tak dodal důležitosti plánu pro který ji chtěl získat.

„Jsou to zvláštní lidé a i kdyby se mi prokázali nevím čím, neměl bych v tom jistotu. Já teď musím na kriminálku. Řekl jsem Šárce aby se o ně postarala, kdyby něco chtěli. A mně tak napadlo, jestli byste si tu jejich obsluhu nevzala na starost vy sama. Jak jsem odhad toho chlapa, neměl by pro vás být problém aby vám věnoval své tlapky na dobře vyleštěné skleničce. To už nechám na vás. Vy si dokážete poradit sama.“

„Tak to se spolehněte, já něco vymyslím.“

Představa takové akce rozehrála okamžitě všechny vnady jejího dívčího těla a šibalský úsměv byl zárukou úspěchu celého plánu.

„Až je budete mít, tak je zanechte na daktyloskopii a že prosím aby to hned projeli evidencemi. Že na to spěchám a dají mi vědět. A nemusím vám snad říkat jak s tím zacházet!?“

„Spolehněte se.“

Zasmála se Zdenka a rozešli se. Každý za svým cílem.

Ulrich byl spokojen, že dokázal něco konstruktivního zorganizovat a s přesvědčením, že aspoň v něčem bude mít jistotu dorazil na kriminálku, kde jej Honza přivítal s neskrývanou netrpělivostí.

„To jsem rád, že sis na mne udělal trochu času.“

Ulrich přijal nabízené místo a jen posunkem naznačil co oba za dobu vzájemné spolupráce věděli. Se zbytečnostmi se nikdy neobtěžovali.

„Jsou to jen první informace, tak to tak ber. Ale vypadá to, že budeme mít práci. Pěkná vražda a dokonce až v Německu.“

Pro normálního občana by práce v zahraničí představovala zajištěnou budoucnost. Pro Ulricha a celý úřad to však byly zaručené problémy se zdůvodňováním vysokých nákladů na dopravu, poštovné a cestovné. Ale hlavně výdaje na tlumočení. Ta představa vytvořila neodmyslitelný žalostný rám informace, které se mu postupně od Honzy dostávalo.

„Obrátila se na nás německá kriminální policie. Všechno to začalo tím, že někde u nich na severu, město si nepamatuji a není to ani důležité, asi před 14 dny dopraní policie kontrolovala řidiče a jeho spolujezdce. Řidič měl vše v pořádku ale ten spolujezdec ne. Tak jej předvedli na policejní stanici aby si ověřili jeho údaje. A než to stačili udělat, chlápek byl pryč. A nechal jim tam jen tašku s nějakými osobními potřebami. Krátce na to se v jejich obvodě stala vražda. Staršího muže, který zastavil svým autem u lesa a šel si natrhat petrklíče.“

Ulrich se neudržel, aby mu v koutcích úst neškublo, a Honza si toho všiml.

„Hele, nech toho, ty se taky dokážeš šklebit nad vším. Být to u nás, tak bys řekl, že svá přirozená práva na něm vykonali ochránci přírody. Nevím jak je to v Německu s ochranou prvosenky jarní, ale faktem je, že se ztratilo auto toho mrtvého muže. Našli jej po 2 dnech odstavené u Drážďan nedaleko našich hranic. A když srovnávali otisky z auta s otisky na osobních věcech muže co jim z policejní stanice pláchl tak zjistili shodu i s otisky prstů na kladivu, kterým byl ten starý muž utlučen.“

Ulrich ztuhl a na legrácky ho přešla chuť. S napětím bral každé další slovo podávané informace.

„A protože věděli poznávací značku toho auta, že řidič i jeho spolujezdec byli Češi, tak nám poslali ty otisky a požádali o spolupráci. Toho řidiče jsme zjistili a vyslechli. Je z České Lípy. Byl ve Francii na výletě a když se vracel zpět, tak naložil stopaře. Čecha o kterém ale nic neví, jen popis a věk a že chtěl vstoupit do Cizinecké legie. Když neuspěl, tak se s ním vracel do vlasti zpět. A představ si, že ty otisky vyšly. Je to pěkný lupínek.“

To už se ale Ulrich neudržel.

„Honzo, neříkej nic. Mysli si o mně co chceš. Ale chtěl bych hádat komu ty otisky patří.“

Před vrcholem triumfu zastavený Honza byl zaskočen, ale to nebylo nic proti tomu co následovalo po vyslovení jména, které páliho Ulricha na jazyku a musel je vyslovit.

„Rykl, nebo tak nějak, měl pokus vraždy.“

Ohromení a údiv byly tak viditelné, že i bez ohlášení zásahu poznal, že mířil dobře a trefil.

„Jak to prosím tě víš? Vždyť já jsem se to dověděl tak před hodinou. Nejmenuje se sice Rykl, ale Rákl, ale fakt byl souzen za pokus vraždy a další násilí. Ty ho znáš?“

„Ne vůbec ne. Jen si asi umíš představit jak vysokých kruhů je to chránělec, když mu za ten pokus vraždy odpustili 8 let. To jediný vím, že ten pokus vraždy měl provést na spoluvězni, také kladivem. Proto jsem si ho tip.“

Jak Honzovi líčil co vše o Raklovi ví i za jakých okolností mu byl výrazně zmírněn nepodmíněný trest, sám pociťoval, jak v něm stoupá ohromení nad tou neskutečnou náhodou. Ráno ten dopis z prezidentské kanceláře a ani ne za 3 hodiny takováhle zpráva.

Ne náhody neexistují. Je něco vyššího než jen lidská spravedlnost.

Seznámil se s celostátním pátráním po pobytu Rakla a místem jeho trvalého bydliště, které však bylo mimo severočeský kraj. Zalitoval, že jeho odbor není příslušný k převzetí trestního stíhání od německé strany. Byl by to pěkný případ, bez ohledu na všechny ty ekonomické limity.

Vzájemně se shodli na tom jak by mělo vypadat jednání s německou stranou, co za opatření je třeba učinit dříve, než bude Rákl dopaden. Problém byl vyřešen a Honza s pochopením přijal omluvu, že návštěva čeká. Rozcházel se po vzájemném ujištění, že o dalším vývoji se budou informovat.

Vyšel na chodbu a znovu se musel zhluboka nadechnout. Cítil že křeč ustupuje.

II. R e z o n a n c e

Vracel se pomalu zpět na úřad. Čím pomaleji však šel, tím větší touhu v sobě probouzel. Ti zvláštní návštěvníci, kteří na něj čekali na chvíli ustoupili do pozadí jeho mysli.

Měl touhu sdělit tu zprávu Štěpánce do Bohnic. Jak ale o tom všem přemýšlel, uvědomoval si, že necítí žádnou radost, ani zadostiučinění. Jestli to byla ta právnička z prezidentské kanceláře co psala dopis řediteli, nebo kdokoliv jiný, kdo Raklovi odpustil 8 roků trestu? Oni nepřipustí, že by jeho propuštěním nesli odpovědnost za to, čeho se nyní Rakl dopustil.

Cítil jen hořkost a nechut' o tom dál uvažovat. A snad právě proto se rozhodl že Štěpánce zkusí zavolat.

Odborníci na lidskou duši, která umí naslouchat.

O dobré pocity a štěstí se člověk dělí rád. Ale tíseň a hořkost tu nerad dává znát.

Chtěl být sám až bude Štěpánce své dojmy sdělovat. Přemýšlel odkud by si mohl nerušeně zatelefonovat. Uvědomil si kolik lidí najednou na chodbě potkává a podle toho, že většinou směřovali do V. patra kde byla jen jídelna a kantýna usoudil, že je čas oběda. To byla možnost, že bude moci od kolegy, který je na obědě nerušeně zavolat. Po příchodu na úřad zkusil první dveře a štěstí mu přálo.

Číslo nepotřeboval znát, jen ten prstoklad na klávesnici tlačítkové telefonu. Chvilé čekání, krátký vyzváněcí tón a známý hlas

„Ulrich, dobrý den, Jsem rád, že vás slyším Štěpánko. Vy víte, že na náhody delší dobu nevěřím, ale to co se mi stalo dnes, i to je pro mne síla.“

Přerušila jej jen krátce aby připomněla, že se sice neviděli více jak 3 měsíce ale zahlédla jej v televizi a ocenila odvahu s jakou komentoval prezidentem udělenou milost.

„Ono snad všechno souvisí se vším.“

A zevrubně informoval o dopisu z kanceláře prezidenta a zjištění Rakla jako pachatele vraždy v Německu. A když končil upřímně se přiznal.

„A já vám z toho ani nemám vůbec dobrý pocit. Spíš těch šoků je poslední dobou na mně moc. Představte si, co se mi nestalo. Když nemám možnost z rádia nebo televize vychovávat a moralizovat, tak jsem to zkusil alespoň u mladší dcery, co končí učební obor a bude malíčkou porcelánu a skla. A tak se jí ptám.

Dagmarko, když budeš vydělávat 5.000 korun, budeš spokojená? Ona, že ano. A kdyby sis vydělávala 10.000 korun líbila by se ti tvá práce víc? Tolik peněz si neuměla představit a nevěděla ani zda by byla spokojenější se svou prací. A nevím proč jsem se ptal dál. Kdyby ti dali 15.000 korun, ale všechnu tu krásu co nakreslíš by ti před očima hodili do bedny a rozbili. Brala bys to? To nechápala proč. A když jsem viděl její rozpaký, nabídl jsem, že by dostávala 25.000 korun, ale zase by jí všechnu tu práci před očima rozbili. A to už se ani neptala proč a řekla, že by tam nemohla dělat. Že by raději odešla. A já byl spokojen. Jak jsem jí vysvětlil názorně, že peníze nejsou vše.

A až za tři dny na to jsem i já sám teprve pochopil. Že když člověk dává, současně dostává a obráceně to platí rovněž tak.

Jenže ve své otcovské pýše, či lidské nevědomosti jsem si to uvědomil až později. Že já jako policista jsem na tom zrovna tak. Nám ty figurky a sošky taky rozbíjejí. Ale my to nevidíme, my to jen cítíme a proto se divíme, proč odcházejí od policie ti nejlepší a přidáváním peněz se nic nemění. A ti, kteří nám tu naši práci ničí, tak od nich se čeká, že to zachrání. Umíte si asi představit jak mi z toho je. A do toho ten dopis, Rakl a tak zvláštní návštěva co za mnou dnes přišla. To by chtělo, abychom si mohli nerušeně posedět a o všem promluvit.“

„Nemusíme nic plánovat“ oznámila Štěpánka

„Ve středu přijedu do Ústí k soudu. Určitě mi zbude trocha času abych se zastavila a můžeme v klidu vše rozebrat. A pokud jde o tu paní doktoru práv. Jsme na tom asi stejně. Je to snad týden, byla se u nás na „sedmnáctce“ podívat. Ale lékaři pro ni nejsou partneři. S námi ona se vůbec nebaví. Rozmlouvá jen s vězni. Ty bere asi jako v ZOO uvězněné dravce. A její posláním je spasit je. Co nejvíce jich pustit na svobodu zpět. Přivezu i nějaké novinové články. Takže se těším ve středu.“

Položil sluchátko a chtěl si vychutnat samotu a klid. Ale bylo toho najednou tolik, že nemohl své myšlenky vůbec uklidnit. Uvědomil si, že se Štěpánky zapomněl zeptat na ženu, kterou jako psycholožka vyšetřovala. Byla soudem odsouzena za zabití manžela na 6 let a prezident jí rovněž milost udělil. Když pak v televizi sledoval s tou ženou rozhovor, poznal, jak se vychovává člověk televizním programem. Jak si lidé zvykají, které že jsou to případy a kdy v životě lze problémy řešit beztrestným zabitím člověka. Dojemně působivě ji podporoval i renomovaný salonní psycholog. A zabití jiného hned vypadalo tak lidsky přirozené, a nebyla žádná pochybnost, že by to šlo jinak vyřešit. Budou si mít o čem ve středu povídat. Ucítil, že asi bude muset svůj názor na odpouštění a

amnestii upravit. Povzdechl si, když si uvědomil, jak je se svým názorem zbytečný a směšný. A vzdálený smích jakoby mu dal i za pravdu.

A nebyla to iluze, ani rozhlas nebo televize. Opět znovu zaslechl upřímný ženský smích a bylo to jistě naživo. Hned si také uvědomil, že mu ten smích není neznámý. Vstal, vyšel z kanceláře aby se o svém tušení přesvědčil. Jen vyšel na chodbu jasně zaslechl výbuch srdečného ženského smíchu. Vycházel ze zavřených dveří sekretariátu I. odboru. S jistotou poznal mladistvý, upřímný smích Zdenky.

Stačilo jen pár kroků a v ruce sevřel kliku dveří. Ještě než stiskl, zarazil jej mužský hlas, jehož slovům však nebylo rozumět. Rázem pochopil.

Zdenka svědomitě plní uložený úkol a lov nepochybně dobře probíhá.

Chvilí váhal. V okamžiku, kdy znovu propukla smíchem pomalu otevřel dveře a potichu vstoupil. Nemýlil se.

Zdenka a ten noblesní návštěvník seděli proti sobě v pohodlných křeslech. Na stolku sklenice s minerálkou Mattoni. Muž byl otočen ke dveřím zády a zcela se soustředil na studium otevřené dlaně Zdenky, kterou držel ve svých rukou. Právě jí sděloval hodnocení linie srdce končící pod Venušíným pahorkem, které bylo oceněno upřímným smíchem, neboť jí sděloval, že do léta se provdá za muže, se kterým se právě rozešla. Při tom stačila Ulrichovi kývnutím a posunkem sdělit, že lov na tlapky se skutečně vydařil a návštěvnice je stále u něj v kanceláři. Ulrich kryt dalším výbuchem smíchu, se nepozorovaně přesunul do své kanceláře.

S ulehčením vydechl, když za sebou tiše zavřel dveře na sekretariát a pohlédl na ženu. Stála u okna otočena zády, jako by v důvěrném rozhovoru s ozdobnou kopřivou, která byla v jeho kanceláři tou nejodolnější a nejvěrnější květinou.

Teď, když konečně přišla ta vysněná chvíle být s ní aspoň chvíli sám, cítil rozpaky. Nevěděl jak začít, na co by se jí měl ptát. S rostoucím tichem rostla i obava. Začal tajit dech aby ji snad nevyrušil. A pak to najednou přišlo. Aniž se otočila pronesla.

„Tak jak jsi spokojen?“

Ulrichem jako by projel blesk, který jej rázem osmělil. Přešel ke stolu a pomalu se posadil na svém místě proti té vyjímečné návštěvnici, která rovněž ke stolu usedla. Upřeně se jí zahleděl do očí, než dokázal slova ve větu zformovat.

„Vy snad víte i to, na co se vás budu ptát? Snad jste to dokonce připravila, že nyní jsme spolu chvíli nerušeně sami dva. A možná mi můžete vysvětlit události, kterým již nechci říkat náhoda. Neumím si představit, jak s takovou schopností lze žít? Jak člověk by měl správně něco takového využít. A proč se mne ptáte jak jsem spokojen, když víte že jsem ohromen. Ale jsem připraven potřebné změnit a upravit.“

„Příliš nespěchej. Proč by jsi měl svůj názor iluzím podřídít. Ty jako policista vidíš a vyslechneš obě strany. A stejně tak i soud vidí a slyší všechny zúčastněné a pak o vině a trestu rozhoduje. A pokud je někdo, kdo nevidí, neslyší a přesto rozhoduje, nemá to se spravedlností, byť lidskou, nic společného. Je to jen dobrý způsob, jak se na cizí účet u lidí prosadit.“

A vím, že v hlavě ti leží má vyjímečnost. I o pyšnosti sis leccos pomyslel. Vždyť od samého počátku ti tak samozřejmě tykám. Přitom si nepamatuješ, že bychom se kdy setkali. Pravdu máš i v tom, že nejen tuto chvíli jsem připravila. A ráda ti řeknu, jak se to se vším po pravdě má.

Já sama o sobě nemohu číst, rozumně argumentovat, v paměti nemám co uchovat.

!!Ale když přijdeš ty!!

Má ústa mohou dát tvé duši promluvit.

Tak pochop a přijmi mé důvěrné chování. Vždyť komu se to v životě stalo, aby si mohl se svou duší promluvit.

A rovněž tak můj společník je pro mne vyjímečný. Stejně jako já pro něho. Jen on to zcela nechápe. Je svobodou stále ještě opilý.

Je to manželský vztah, který nelze ničím nahradit.

Jeden bez druhého můžeme žít. Ale sami o sobě. Co budeme znamenat? A říkám ti to i já. Važte si té božské dokonalosti, díky níž rozum s duší mohou v jednom, byť nedokonalém těle spolupracovat. Ne stále soupeřit jak jeden druhého ovládat.“

Něco takového Ulrich ani ve snu nečekal a stolu se raději přidržel aby zachytil případný pád. O lidské duši se toho již tolik napsalo, namluvilo, ale žádný kněz, psycholog, chirurg, rentgenolog ani patolog. Nikdo z lidí ji neviděl, neslyšel.

Ani ten příměr o manželství nebyl rozhodně náhodný. Vždyť jaká je podstata manželství o němž se Bible od počátku zmiňuje.

Nad tím se zamyslel.

Jaká je budoucnost rodiny v demokratickém, právním státě? Vždyť manželství nelze spolehlivě demokratizovat. A o svobodě a rovnosti v rodině raději nemluvě. Jak může být demokratického a právního státu, základem rodina? Byl v rozpacích a začal opatrně.

„Nevím co vy o manželství víte ani co v něm prožíváte. Ale pravdu máte. Co by muž bez ženy i naopak, žena bez muže znamenali. Snad je to příležitost. Jeden druhého i sebe sama poznávat. Mám vlastní zkušenost a proto vím.

Kdo by mohl po pravdě říci, že manželství je výhodnější pro ženu či pro muže?“

„Vím, kam směřuješ. A raději tě ve tvých úvahách předběhnu. Protože na konci by si sám nevěděl, zda máš plakat nebo se smát.

Chci tě varovat!

Zrovna tak lidsky pošetilé by bylo přemýšlet, která ruka dává lepší výkony. A pokud nebudete mého varování dbát! Pak rozumná věda vás přesvědčí.

Že důležitější je ta pravá ruka.

A politicky vzato, bez levé nohy byste byli dál. Vše by šlo rozhodně rychleji.

I oči že by měly být svobodné. Tak by si mohly zdravě konkurovat. Člověku by umožnily dosud nevídané. Televizi i noviny nezávisle sledovat.

A v rozumem vyspělé společnosti se musí vše zákonem ošetřit!

Pokud by klesala produktivita, bylo by rozumné tu línější z obou ledvin z práce propustit.

Přijde čas a ozvou se játra. Že se chtějí od té rudé krve distancovat. Proč by jí měly očistovat?

Jejich posláním je ze všech sil. Do poslední kapky krve v lidském těle! Všemi prostředky za svobodu a demokracii bojovat.

Ani enzymům nebude nikdo diktovat, kam mají svůj zisk v podobě tuku ukládat.

A kdo by směl střeva z čeho obvinít, když by si chtěla jako plíce bez páchnoucích odpadů žít?

Jen žaludek by možná ústa žalovala. Že nemá nikdy dost! A jeho hospodářství by se mělo rozumným způsobem embargovat.

Ale všichni na valném shromáždění „Organizace spojených orgánů“ by se shodli na výjimce pro srdce.

Že tomu je třeba ústavou zaručené právo na odpočinek v rozumné míře omezit.

A právo na stávku?!

Jednou pro vždy zarazit!

Rozum by přirozeně vše zastřešoval. Všechny zúčastněné ve složitých právních vztazích kvalifikovaně zastupoval.“

„Promiňte, že vás přerušuji. Ale můj rozum by chtěl přece jen něco poznamenat. Že mozku by měla trvale vládnout ta rozumnější z obou polovic. Aby, rozumně vzato, city neměly prostor situaci komplikovat. Lásku, slabosti, touhy i vášně by mělo být možno legislativně v rezervacích usídlit.

A já, jako člověk cítím, co jste mi asi chtěla naznačit. Že ve mně pro demokracii místo není. Že člověk je vnitřně, permanentní, více či méně harmonický manželský vztah.“

„Ale nenech se mýlit. Něco z demokracie v člověku uloženo je.

Je to paradox demokracie.

Když Ústava vyhlašuje.

Rozhoduje většina a dbá práv menšiny.

Pak právě mozek ukazuje, jak se v demokracii skutečnosti rozhoduje. Že rozum, který nevládne mozkiem ani z jedné dvacetiny. Přesto stále bez ohledu na duši o všem rozhoduje. A stejně je to i v lidské společnosti. Kde mlčící většina snáší trvalý diktát hlasité menšiny.“

„A měla jste vskutku pravdu.

Když začnu o politickém systému uvažovat. Dusí mne hořký smích a z tváří si musím palčivé slzy utírat.

Vždyť jak srovnávat levici s pravicí, spolehlivě rozlišit levicového od pravicového politika?

U člověka to není náhoda, že levici řídí pravá část mozku a s pravicí je to naopak.

Ne, to není náhoda.

Nemohu si pomoci. Jako by člověk sám, byl svému dílu, demokratickému principu, prostým výsměchem.

Že demokracie je rozumným pokusem, jak u člověka zastřít osobní odpovědnost aby tím lépe mohl ostatní lidi ovládat.

Ale kdo to tak zařídil? Co za hru s člověkem to hraje?

Jsem ráda, jak jsi pochopil, že vše je podobné. Nic nového neexistuje. Jen se vše obměňuje. A nyní vidíš, jak své podstatě jste se vzdálili. Ale když chceš, vždy a všude se můžeš poučit a pochopit. Kam se jen podíváš. Na sobě, kolem sebe v přírodě máš stále příležitost pochopit.“

„Dávné zkušenosti ve mně probouzíte. Vzpomínám, že člověk by se mohl leccos dobrého naučit i od zvířat. Pamatuji, jak jednou o dovolené jsem kolegovi hlídal jeho psa. V neznámém prostředí co prvního udělal, že se mi v kuchyni na podlaze vydělal. Ještě než jsem to stačil uklidit, přišly moje dvě domácí kočky. Psa, toho si nevšímaly. Ale jeho nadělení na podlaze opatrně, dlouho a pečlivě studovaly. Podle toho pak své další chování upravily.“

A v této souvislosti mne napadá. Že já jako člověk bych v první řadě také měl studovat. Jak veliké a silně páchnoucí hovno dokáže jiný člověk udělat. Abych dobře věděl, jak hodně se jej mám bát.

Jsi sice ironický, ale je tomu tak. Vy Češi v sobě Švejkova ducha nemůžete zapírat.

„A taky nevím proč. Hašek je český lidový filozof a jeho Švejk národem uznávaná autorita. To Švejk se pokusil jednu ze základních otázek života vyřešit.“

A kterápak to je ?

Přece otázka. Co je nejdůležitějšího v životě?

Nesnaž se mne napínat. Přece víš, že i kdybych četla, nemohla bych si nic pamatovat.

Prominete, snad dobře víte. Švejka nelze jinak, než doslova citovat. Ta odpověď na základní otázku života je.

Nejdůležitější v životě je včas poznat, na koho se vysrat a před kým se včas posrat.

„Ty pochopíš, proč se směji. A není to smích, ale křeč. Lépe to nelze vyjádřit. To je vaše skutečná, dlouhodobá, více jak 300 letá strategická, politická linie. Ale měli by již všichni pochopit, že ač je veskrze tržně pragmatická, k vaší vyspělosti a samostatnosti vás nikdy nedoveče.“

„A v tom je i vaše národní tragédie!“

Ta slova jak ze zálohy vystřelený šíp Ulricha do nekrytých zad nečekaně udeřila. A chladný ocelový hrot až u srdce se zastavil. Vůbec nezpovozoroval, kdy muž se dostavil a kdo ví, jak dlouho jejich hovor sledoval. Využil situace a stejnou měrou Ulrichovi oplatil. Nebyl schopen pohybu natož slova. Přitom cítil, že ticho jeho rozpaky jen prohlubuje.

Muž pomalu přešel ke stolu. Na židli vedle své společnice se uvolněně usadil. Byl jasně v převaze. Tvářil se pobaveně a tím více provokoval. Pak pomalu s nadhledem pokračoval.

„Vy Češi máte nejraději, když vám vládnou lidé hloupější než jste vy sami. Bude trvat velmi dlouho než procitnete a pochopíte hodnoty důstojné kulturního národa.“

Jste slepí a nevidíte, že když vaši předci se Slováky si republiku založili, nic tím nezměnili. Protože vy jste se vůbec nezměnili.

Ano. S Rakousko-Uherskem padla sice těžká, 300 letá klec. Ale pro vás se změnilo jen jedno. Že dlouhou oprat' Vídně nahradila krátká a lehká pražská udidla. Jen chomouty a klece jste vyměnili.

A bylo nejen pro vás velikou nadějí, že Proletáři všech zemí se spojili. Ale to jste netušili, že dávno před tím se tiše a pevně spojil světový kapitál. To aby vás svou neviditelnou rukou trhu ke svým cílům spolehlivě vedl. A když bylo třeba! V rozumné míře i hrdlo stisk a žlaby zvedl.

A únorem 1948, že se snad něco změnilo?

Pošetilci!

To lid aniž by to tušil v zájmu kapitálu veškerou ekonomikou moc do jednoho místa koncentroval. A kapitál vám za to z vděčnosti, iluzi vítězství pracujícího lidu přenechal. A rozumně se k útoku připravoval. V roce 1968 mu to nevyšlo, a tak si to v roce 1989 zopakoval. Chce to jen rozum do rukou vzít a na tu pravou stranu se jednou pro vždy postavit.

Já nemohu posoudit čím ona vás přesvědčuje. Ale historicky vzato, já už nevím, čím víc váš rozum přesvědčit.“

Těmi slovy, jako by šípem v hluboké ráně pohyboval a promyšleně utrpení i bolest prohluboval.

Co on o nás ví!? Všem jen rozumí, ale ať netrvdí, že národ až za dlouho pochopí!

Ulrich cítil rostoucí vztek i zlost. Ale byla to bezmocnost nad tím jak krutě pravdivá jsou ta slova. Že rozum dokáže i prohru nejméně dvakrát výhodně zúročit.

Měl pravdu ten chlap, to nebylo náhodné, když se začalo privatizovat, že 9 z 10 fondů si v Praze založili aby si národ na věky podmanili. Ale jak z toho ven?

Co s to hoven, tři sta, pět set hoven.

Zase ten čertovský Haškův duch mu myšlenky komandoval, ale nalézt z toho ven cestu, mu ani v nejmenším nepomáhal. Ale pomoci se přeče dočkal.

„Jsi policista.“

A dobře víš, že žena nemůže muže znásilnit.
 A stejně tak rozum nemůže projevit cit.
 Rozum může cit potlačit nebo mu prostor vytvořit.
 Ale když si pyšný rozum zamane, že nahradí cit.
 Pak je tu hysterie.
 To musíš pochopit!
 A opakuj pomalu a znova.
 Já nemohu rozum znásilnit.
 Rozum lze jedině rozumem pokořit!
 A chceš-li změny hodnotit, zkus jako praotec Čech na horu Říp vystoupit a pohled co změnilo se.“

Ta slova byla jak pohádková živá voda. Rázem mu smrtelnou ránu zacelila, ale i celé tělo omladila. Lehce na horu Říp v myšlenkách vystoupil a v jasném dni se do všech stran zahleděl. Pro plevel obilí neviděl. A nerostou již školy, školky ani paneláky. Jen samé krásné stavby, benzínky a banky. Vše pro peníze co pro lidi? Jen pravý politik by hodnotit dokázal. Raději zpátky k sobě utíkal.

Na muže se zaměřil a přemýšlel, čím by mu nejlépe oplatil.
 A zděsil se, když poznal jak ničivou drží zbraň.
 To ona mu ji do rukou vložila.
 Váhal, zda by mu Bůh vůbec kdy odpustil?
 Ale pak pochopil.
 Ani na sebe nehleděl a bez váhání ťal.

„Já nemohu hloubkou znalostí historie rozum jako vy přesvědčit. Na kterou stranu je třeba se jednou pro vždy postavit.
 Ale chce to i pochopit proč jsou lidské dějiny stále tak tragické. Jako by se lidstvo nemělo nikdy poučit.
 A přitom jak jsme dnes vysoce rozumem obdařeni!
 Stačí ne správný! Ale právně významný důvod mít.
 Vysilač či loď obsadit. Nebo letadlo si sestřelit.
 A jsme schopni.
 Sami sebe.
 Jednou pro vždy vyhladit.
 To byste musel pochopit, že dějiny, které tak dobře znáte, nejsou víc, než historií hysterie.
 A protože rozum je odvěká doména mužské části.
 Jsou i dosavadní dějiny lidstva, jen historií mužské hysterie.
 To každý člověk ví, že hysterická žena je neštěstí.
 Ale hysterický muž, to je teprve ta věčná lidská tragédie.
 Žena neumí jako muž své city rozumem ovládat. Nemá tak vyvinutou schopnost rozumně se přetvařovat.
 Hrdinný chlap, umí city ovládat a rozumu vše podřídí. Nejen svoje city dokáže znásilnit. A pak rozumem je nahradí.
 A tak se lidstvo může jen divit! **Že peklo nelze ze světa odstranit.**
 Čím více muži svůj život jen církvi, politice, armádě či vědě zasvětili.
 Tím se i skutečnému životu odcizili.
 A přiměřeně tomu v dějinách lidstva vítězit peklu umožnili.
 Nevím, ale to zase vy asi nemůžete pochopit.“

Ulrich by rád ve vítězném tažení pokračoval. Vždyť jasně viděl. S mužem se hnula nejen zem a hledal, jak by se zachytit. Ale zarazil aby svou pozornost slovům ženy věnoval.

Ale i ty musíš jednou pro vždy pochopit. Jak se to se životem ve skutečnosti má. A nenech si rozumem namluvit!
 Že lidstvo je nepoučitelné! Že je to historická jistota.
 On rozum život chápe omezeně. Bere život člověka jako nepopsaný list, na který narozením začínáš se učit psát a smrtí vše zapomeň a ukončíš.
 Pak by nebylo co rozumu namítat. Bylo by pošetilé očekávat, že člověk snad, za tak krátký čas, by se na svých chybách poučit měl.
 Pokud ale díky víře umíš hranice rozumu překročit. Dokážeš připustit, že každým narozením píšeš jen další list nekonečné knihy života.
 A v té věčně živé knize jen tvá duše umí číst.
 Pak pochopíš, že nesmrtelná duše stále zraje. A jen proto, je lidstvo schopno se z vlastních omylů a chyb jednou pro vždy poučit.

A co pyšný rozum?
 To on, má stále ze smrti a stejně ze života strach.
 A proto jen na obal té vzácné knihy.
 Se zlostí a drzou slinou píše.
 Svoboda! Demokracie! Zákonitost!

Snad teprve teď Ulrich skutečně pochopil, že hledaný cíl se na obzoru objevil. Byl nadosah, ale dokud jeho myšlenky držely válečný stav, nemohl se ani o krok přiblížit. Jako by musel svůj vlastní stín překročit. Ale kdo první by měl zbraně odložit?
 Muž se nepochybně zachytil, protože k útoku zase vyrazil.

Vy dva byste dokázali jen světovou katastrofu rozpoutat. Narušit tradici a panující světový řád. A děkuji zdravému rozumu, že vaše myšlenky bude rozumně cenzurovat.
 Jeho z ničeho neviním, ale vás, která zná budoucnost. Jak jste mu mohla něco takového prozradit? Ale stejně, musel by získat veřejnost, veřejné mínění ovlivnit a to rozum dozajista nedá připustit.
 A že by ženy měly muže porazit?
 K smíchu!
 S tím nemůže ani ženy přesvědčit.

Ulrich překročil svůj stín, když odložil bojovnost. S lítostí se na muže zahleděl a nejen o něm uvažoval.

Připadá mi, jako by se dějiny měly opakovat. Stejně, jako když Marx v Manifestu psal, že v chudácích a nádenících je budoucnost. Všichni rozumní se mu tehdy také smáli. Ani chudáci s nádeníky nevěřili, nic nechápali.
 A bylo tomu tak!
 A stejně tak se to má dnes se ženami.
 To bychom měli, vážený pane, jednou pro vždy pochopit.
 Když nedáme ženám se zapojit.
 Půjdeme stále dál! Vých, hlouběji i rychleji!
 Abychom na konec zjistili.
 Že zas jsme jen v kruhu bloudili.
 A vidím, Rusko.
 Obrovská zem. To bude světovým příkladem. To oni bez žen by se z obrovských problémů nikdy nedostali ven.

Když zmiňujete veřejnost, je třeba si paměť osvěžit. K tomu Bibli do ruky vzít. A pochopit, že Ježíš byl po právu, nikoliv spravedlivě odsouzen.
 Jeho smrt je proto zločinem.
 Lidmi nejvíce vzpomínaným zločinem. Který byl právě s podporou veřejnosti. Z těch lidsky nejrozumnějších pohnutek učiněn.
 Ale s tímto zločinem, polovina veřejnosti neměla společného vůbec nic. Žena té doby byla jen tažným zvířetem. Proto nehlasovaly. A mnoho staletí trvalo než si to právo vybojovaly.
 A když se jej domohly, tak by se měly stejnými pokrytci stát?
 To muži poučení procesem s Ježíšem. V zájmu demokracie volby utajili. Aby je nešlo již nikdy ze žádné historické odpovědnosti usvědčit.
 Uběhne za nedlouho opět 2000 let.
 A dějiny by se mohly opakovat!
 A tak prakticky i politicky vzato.
 Co když se stane? Že zase někdo přijde!
 A bude třeba, pro dobro lidstva.
 Někoho narychlo obětovat.
 Ne ukřižovat!
 Jen humálně popravit.

A že by ženy muže měly porazit?
 Toho se nemusíte bát. Je mužsky pošetilé tak uvažovat. Vítěz vždy dokáže poraženého v souladu s právem okrádat a řadu povinností mu na dlouhou dobu naložit. Z toho je odvěký strach.
 A je lidsky přirozené, z takových úmyslů i ženy obviňovat.
 Ale je pravdou! I ženy rozumem vospěly a rády by slast vítězství nad muži prožily.
 Ale nebude to tak.
 Jde o historické vítězství lidstva. Kdy žena s mužem by měli o budoucnosti již spolu rozhodovat. Ne jeden druhého ovládat či nahrazovat. Jde o vítězství v němž vítězů ani poražených nebude.
 Nebo chcete li tradici zachovat.
 Bude poražených vítězů a vítězných poražených.

Ulrichovi samotnému se nad těmi slovy rozum zastavil. A i když se neviděl, na muži uviděl co asi nejen jemu způsobil. Obrátil pohled na ženu a ta již věděla. Svými slovy je podepřela.

Nemusíte litovat. Je třeba jen hlouběji pochopit. Že s životem člověka je to podobné jako s lidstvem, coby celkem.

I lidstvo prožilo svůj ranný, dětský věk.

V ranném věku se mu na hoře Sinaj božích zákonů dostalo. A stejně jako u dětí i k výchově lidstva dětského věku sloužilo plno zákazů a příkazů.

A nebylo náhodou, že na prahu lidské dospělosti se Ježíš objevil. Nepřišel aby cokoliv na dětství lidstva měnil.

Jen zvěstoval, že přišla dospělost a s ní i vlastní odpovědnost, jak je třeba se zachovat. Co z mládí pro novou dobu pochopit a uchovat.

A mladistvé nezkušené lidstvo se jako rozumný, leč neposlušný, tvrdohlavý a namyšlený chlapec zachovalo. Proto tak lehce Ježíše odsoudili a na kříž jej přikovali. Vždyť jejich dětské představy, v podobě tradice otců chtěl rozbořit a odpovědností je nahradit.

A probíhá dalších 2000 let a je tu zralý lidstva věk. S ním hluboká, mnohdy krutá lidská zkušenost. Teď musíte ukázat zda a jak jste pochopili. A otázka postavení žen bude tím prubířským kamenem.

Ulrich s mužem se na sebe zahleděli, dlouho se vzájemně v obličeji zpytovali a pak nečekaně, jeden na druhého omluvně vyrazili.

„Promiňte, ale...“

Ulrich zahlédl rozpačitý úsměv, který sám u sebe snad potlačil. Byla to jen krátká chvíle a začali se oba upřímně smát. Jako by věčné ledy s tím smíchem začaly tát.

„Je to sice pověra, ale měli bychom si něco společného přát.“

Muž si osušil slzy upřímného smíchu.

Ne, vy mi stále nerozumíte. I já bych chtěl pochopit, nechci jen pochybovat. Ale i žena je jen člověkem, který je také rozumem obdařen. A mám jen obavu jak její pochybnosti dokážete překonat.

Já vás skutečně nemohu zcela pochopit. Ale když vás dva tak spolu poslouchám. A pokud rozumím?

Vy byste mohli ústavu psát.

S Ulrichem šklublo, jakoby vedle spadl z vysokého napětí drát a o jeho nejtajnější myšlenky zavadil. Proti nim Jidášova tajná zpráva byla veřejným pamfletem. Byl zase ve střehu, ale nedal na sobě nic znát.

Promiňte, nechci se smát. Ale když bych vzal vaši nabídku zcela vážně. Proč i vy byste nám v tom neměl pomáhat?“

S napětím sledoval mužovo chování i jeho obličej. Ale ten jako by nic, pokračoval nenuceně v úvahách dál.

„Já jen aby to nebylo, jak v Čapkově pohádce. Když si pejsek s kočičkou pekli o narozeninách dort. Vše co měli sami rádi, do dortu zamíchali. A jejich štěstím bylo, že jim to nakonec snědl nenasytý, zlý pes. Toho pak pořádně břicho rozbolelo a své si vytrpěl.“

Ulrich si uvědomil, že snad poprvé ten muž dokázal použít podobnost. A musel se smát. To přirovnání byl tak výstižné.

„To se vám skutečně podařilo.“

I v právním státě vládci stejně jednají. Co sami rádi mají, to se do zákonů snaží nastrkat a jako skvělý dort nám to pak podávat. A není se co divit, že nás z toho nejen břicho, ale i hlava na dlouho rozbolí.

A žena se nenuceně, leč vážně připojila.

Na jedno jste pánové zapomněli.

Že pejsek a kočička chleba neradí. Proto jej do dortu nedali.

A s lidmi je to podobné.

Chleba je boží dar, z něj břicho ani hlava nebolí.

Je to Desatero.

A lidstvo, muž a žena chce stále, jako pes a kočka, něco lepšího vytvořit.

Desatero obejít.“

A jsem upřímně ráda, když vidím, že jste přece jen našli společnou řeč. Nechci rebelovat. Ale čas běží a bylo by třeba vše zužitkovat. Přijde čas a shromáždí se zase lid. A opět bude hledat viníky aby si s nimi mohl účty vyřídit. Bylo by špatné, kdyby se měly stále stejné chyby opakovat. Co s tím hodláte mí milí udělat?

Ulrich se podíval na muže a znovu zaváhal. Muž jen rozpačitě rameny pokrčil, nic nenamítal. Stále si ještě nebyl jist a přitom cítil, že by to byla radost s těma dvěma na těch nejtajnějších plánech spolupracovat. Rozhodl se další otázkou získat čas.

„Dříve, než začneme o budoucnosti uvažovat, chtěl bych vás o jedno poprosit. Zda byste mi mohla jednoduše vysvětlit, jak to, že v roce 89 přišel tak náhlý zvrát. Kde hledat příčiny a viníky?

Žena se usmála.

Vždyť odpověď sám znáš. Je velmi jednoduchá a snad proto se ji bojíš nahlas formulovat. To nejvyšší vládnoucí elitě bylo líto, že nemůže svobodně zisku jak by sama chtěla dosahovat.

Komunistická víra jim dostatečně posloužila a tak ji v pravý čas odhodili a se sobě rovnými moc uchopili.

A bylo to tak jednoduché, tomu věř.

Stačí jen člověka znát.

Na slovech lásky, co vítězí nad lží a nenávisť, pěkně jej pohoupat. A přitom v něm probudit to nejhorší co v každém člověku ukryto je.

Chtivost, závist a nenávisť!

Že lépe je bavit se než pracovat!

Každý milionářem může být jen nebát se a bez váhání do toho jít.“

Víc už mi ani nemusíte vysvětlovat. V moderní době není problém televizí, rozhlasem i novinami člověka manipulovat.

Kupónová privatizace, byla skvělý trik, vždyť kdo by se nechtěl hry na milionáře zúčastnit. A reklama ze všech stran přesvědčuje, že ty jsi poslední. Jen na tebe čeká ten všemi odmítnutý milion. Stačí jen vyplnit, objednat a zaplatit. A pak už jen na poštu s kufrem pro miliony jít.

A do toho restituice. Každý zkoumá jaký jeho předkům patřil zámek či hrad. Aby si mohl konečně do smrti, tučné renty bezpracně užívat.

A všichni rozumní věděli, které ziskové provozy podniku či nemocnice je vhodné privatizovat. A ty ztrátové, ať si převezme stát. Aby pak v konkurenčním prostředí všem dokázali, že vše bylo třeba privatizovat.

A navrch všeho erotika a sex.

Tu záplavu nemohla žádná hráz zadržet.

Vždyť kdo by měl na sebe a proč nějakou povinnost vzít? Bylo to tak lidsky přirozené. Hledat jen práva a snažit se na tu pravou stranu jednou pro vždy zařadit. A za vodou ničím nerušení si šťastně žít.“

A muž se svou faktickou poznámkou přihlásil.

„Ale pozor! Je to jak na houpačce. Chce to přiměřeně rovnovážný stav udržovat. Nelze chtít jen na jedné straně být. Vše by se mohlo zastavit! Bylo jednoduché a tržně pragmatické to nejhorší v lidech uvolnit.

Ale jak to teď spoutat?

Kdo by měl tu lavinu zastavit?“

Ulrich si uvědomil, jak viditelná je to u muže proměna. Vždyť poprvé skutečně zažertoval.

A současně s tím si sám uvědomil. Že jeho samotného chuť žertovat opustila. Ono něco jiného je teoretizovat.

Ale jak myšlenky a slova oživit, realizovat? O tom měl pochybnost. Čím začít, co je tím základním problémem, aby se stále stejné chyby neopakovaly. A ta zmínka o psaní ústavy ta nebyla taky rozhodně náhodná.

Ale vždyť v zájmu vlastní bezpečnosti, nejvyšší měrou, každou svou myšlenku nad novou ústavou utajil. Nic nenapsal a ani o samotě sám k sobě nahlas nemluvil.

Ten muž o tom sám nemůže vědět nic. Leda ona že by mu něco prozradila.

A ona napověděla.

„Je třeba si vybrat.

Mezi tím co člověk za tisíce let z Bible nepochopil a zbývá mu pochopit.

Nebo dál slepě a pohodlně vyšlapanou cestou jít, jak radí pan Machiavelli a jeho pragmatičtí příbuzní.“

Ještě než stačil její poznámku zpracovat, ozval se telefon. Ulrich byl překvapen, neboť celý den byl klid. Byl přesvědčen, že svou linku přeměroval na sekretariát. Ale nebylo to tak. Telefon se znovu neodbytně přihlásil. Vstal, pomalu přešel na své vedoucí místo za stolem a na displeji uviděl identifikaci volající stanice.

DAKTYLOSKOPIE.

Rázem si vzpomněl na ďábelský plán, který vymyslel a Zdenka nepochybně věrně realizovala. Zarazil se a zvažoval, zda by neměl hovor skutečně na sekretariát přeměrovat. Telefon na jeho rozpaky nehleděl a znovu se nemilosrdně přihlásil. Ulrich nevydržel. Posadil se. Vzal prudce sluchátko, které těsně přitiskl k uchu a představil se.

Znamý hlas Jany, vedoucí daktyloskopie mu působil v hlavě ničivě, jako uragán, ale nemohl povolit.

„Ty, poslouchej. Ta vaše krásná asistentka mi sem před chvílí přinesla sklenici abychom sejmuli a prověřili otisky. Tvářila se tajemně a naléhavě, jako by šlo o kdo ví jaké zločinné spiknutí. A jak prý ti na tom záleží. Tak jsem hned všeho nechala abych ti vyhověla. Ale vůbec tomu nerozumím.“

Ani Ulrich na tom nebyl o nic lépe a jen přizvukoval. Přitáhl si blok a tužku aby si mohl udělat poznámky. Na své návštěvníky, zejména na ženu se ani neodvážil podívat. Dál trpělivě tiskl pevně sluchátko k uchu a Janě s dychtivou nadějí naslouchal.

„Prvního dubna není, aby šlo o aprílový vtíp.

Jsi lišák, ale nevím, koho jsi chtěl napálit.

Ty přece dobře víš, že neznámé otisky se jako první srovnávají s otisky policistů. A proto nechápu.

Proč jsi nám poslal ke srovnání své vlastní otisky?

Kdyby v té skleničce byl dobrý bourboun, nebo Jim Beam. Tak bych to jako dobrý žert pochopila. Ale s prázdnou skleničkou, že by sis mne chtěl namlouvat? Snad abych já jako první tobě zavolala?

To mi ty starý policejní pse laskavě vysvětli.“

S Ulrichem se najednou zatočil svět, snad i čas se zastavil. Celý svůj život jako by v jeden okamžik uviděl.

Jak by mohl něco vysvětlit?!

Teď nechápe už vůbec nic, a ničemu nerozumí.

Nevěděl ani zda a jak hovor s Janou ukončil. Ještě chvíli držel položené sluchátko než sebral zbytek sil aby se na nohy postavil a na ty návštěvníky podíval.

Muž si se zájmem prohlížel na stole odložený policejní časopis. Ženě do obličeje neviděl. A byl rád, protože nevěděl, jak by teď její pohled vydržel. Do stolu před sebou hleděla a jen hlavou vrtěla. Pomalu a zlehka se proti nim posadil. Její partner to nepostřehl, ani když pro sebe tiše pronesla.

„Jsi opravdovým člověkem. Já sama tě nemohu přesvědčit. Ty sám sebe musíš přesvědčit a taky pochopit.“

Ulrich pochopil.

Byl právě při činu dopaden.

O ní si za ten krátký čas představu vytvořil.

Ale co ten chlap!?

Dělá, jako by s tím neměl společného nic, jen časopisem si klidně listuje.

Skutečně netuší, nebo jen taktizuje?

Co by s ním měl společného mít?

Byl stále klid.

Přitom teď, když mu veliká voda pod rukama vzala krásný, leč písečný hrad, mohli k vítěznému útoku vyrazit.

Neváhal, ani nezvažoval. Nenechal za sebe rozhodnout los.

Chtěl jednou pro vždy ukončit minulost.

Pomalu se postavil, a naposledy se po své kanceláři podíval.

Byl rozhodnut.

„Můžete si klidně papíry do stroje dát.

Budu dobrovolně i bez advokáta vypovídat.

A vím, že nebudu nikdy litovat.“

S tím jak slyšel svůj hlas získal i rozhodnost. Návštěvníkům nevěnoval vůbec pozornost. Jen na své myšlenky se soustředil, aby správně a přesně vše vyjádřil.

„Pokud necháte zkoumat můj duševní stav. K tomu mohu prohlásit. Jsem úplně zdrav. Nikdy mne psychiatr neléčil. Nehodlám to na hlavu hrát. Nechci se ani jinak odpovědnosti vyhýbat. Jsem sám a nikdo s tím nemá společného nic. To bych chtěl zdůraznit.“

Nabral odvalu k těm dvěma se čelem obrátil, aby směle pokračoval.
A nemohl svým očím uvěřit.
Ještě ani nezačal.
A jeho soudci již k vynesení rozsudku povstali.
Zahájil muž.

„Jsou soudy lidí.
My jsme soud člověka.
Žaluje budoucnost.
Tvou obhajobu zastupuji já. Minulost
Můžeš se posadit a svou obhajobu si připravit. Doporučuji. Zde se svým písemným doznáním dobře se seznámit. Tvým právem je podle vlastního uvážení vybrat tři nejzávažnější myšlenky. Ty, které bys chtěl před budoucností obhájit.
Chceš něco poznamenat nebo vysvětlit?“

Ulrich byl tak radikální a nečekanou změnou do hloubi zasažen že zcela bez výhrad se posadil. Kdo ví jak se spis před ním na stole vzal. Se zájmem a poslušně jím listovat. A nevycházel z úžasu. Nacházel všechny své myšlenky a plány k jejichž vyslovení neměl nikdy dost sil. Natož aby je uskutečnil. A poznával i takové na něž by nejraději zapomněl. U nich byl do hloubi duše rád, že měl dostatek odvahy aby jejich realizaci včas zabrzdil. S jistotou je poznával a vzpomínal. Jak rodily se. Nabíraly smysl a konečnou podobu a pak je nakonec zatratil. List po listu objemným protokolem procházel a své nejtajnější myšlenky spolehlivě identifikoval. Byl bez šance a viděl, že by bylo pošetilé cokoliv zapírat. Ale zvykl si až do konce bojovat. Na svého obhájce se obrátil.

Mohl bych s vámi jako se svým obhájcem o samotě promluvit?

Muž se jen pousmál.
Zbytečně by jsi svou obhajobu komplikoval. Ona vše dopředu ví. Před ní není co utajit. Pokud chceš, můžeš se otevřeně ptát.

To i na Ulricha bylo moc.
Přece není fair play, aby se mohl nerušeně se svým obhájcem poradit. Co by tomu řekli ochránci lidských práv. Bylo to vše tak neskutečné. Rozum to nechtěl prostě brát a přitom cítil, že myšlenky mu začínají zmatkovat. Byly vystrašeny tím, že si nemohl s obhájcem o samotě promluvit aby mu připomněl povinnost jej ze všeho vysekat. Cím se vlastně provinil? Chtěl i smysl toho absurdního divadla znát. A proč by měl vůbec tu hru s nimi hrát, jejich jednání respektovat? Soudit nerealizované myšlenky?! Vždyť je to jak politický tribunál. A ten absolutní nesmysl, aby soudila budoucnost. Obžaloba mu potřebné vysvětlila.

Máš snahu o naší spravedlnosti pochybovat. Že proces není fair play a chceme tvá přirozená práva potírat.
Musíš však pochopit, že soud člověka má jednoho žalobce, obhájce i soudce.
A tím jsi jen ty!
Tebe nemůže nikdo jiný odsoudit.
Aby si lépe pochopil, my dva tě můžeme nyní zastoupit.
A věřící uznává i autoritu nejvyššího soudce. Jehož konečnému hodnocení je ochoten se bez možnosti odvolání podřídit.
To před soudem lidí musíš obhájit. Proč jsi myšlenku či plán vykonal a co jsi v minulosti kde a komu udělal.
U soudu člověka je to naopak. A musíš to před budoucností obhájit.
Každý si zvykl soudit, co je dobré či zlé, přitom podstatu nechápe.
Kdo ví jaké skutečně byly tvé úmysly?
Které zlé se dobrem projeví. A naopak byť dobré zlo způsobily.
To víš jen ty.

A když chceš aby vše bylo fair play, měl by si pochopit. Že jste jen trikům zločinu pěkně naletěli. Komu se stalo, než byl okraden, že by jej zloděj fair play varoval, aby sis na svůj majetek pozor dal. Řekl přepadenému lupič snad, že by si neměl tak drahý kožich a šperky brát. A který násilník ženu fair play upozornil, aby raději nevycházela ven, že chce svou přirozenou sexuální potřebu ukojit. Zvykli jste si na to, že ne slušný člověk, ale zločin určuje pravidla. A ještě než soud začne zasedat daří se zločinci soudcům vlastní úmysly podsouvat. Přivykli jste. Že zločin si sám určuje pravidla. Ale z těchto lidských zvyklostí nemůžeš u soudu člověka nic uplatnit.“

Ulrich se po jejich slovech zastyděl. Neboť si uvědomil, že tím oprávněnost svého obvinění připustil. Tím více byl zmaten, protože vinu necítil. Tak proč by měl komu co vysvětlovat a své myšlenky obhajovat.

Vrátil se ke svému písemnému doznání, které měl před sebou na stole. Stále se nemohl soustředit aby pochopil, jak se k něčemu takovému dostali. Zastavil se nad typickým příkladem.

„Tady tak jako v jiných případech je velmi dobře patrné jakým přerodem prošly mé názory. Trest smrti jsem schvaloval. A pak dávno před tím nežli jsem něco z Bible pochopil jsem trest smrti jednou pro vždy zatratil.

A přiznávám, že trest smrti zavrhuji ze své horší podstaty. Upřímně říkám.

Kdo by si trest smrti skutečně zasloužil. Tomu nesmí být milost smrti udělena. Musí se každého dne probouzet ve vězení a litovat, že mu milost smrti nebyla udělena.

Pak to bude trest a ne jen projev naší společné slabosti.

Ale to jsem neskončil. Já došel ještě dál.

Dnes říkám. Trest smrti zásadně ne!

Ale trest smrti v zákoně zásadně musí být!

Každý by měl pochopit, že člověk může i zabít v sebeobraně, když je nepaden.

To je nutná obrana.

Je ale i případ kolektivní nutné obrany. Kdy společnosti jde o všechno o její podstatu a samotnou existenci.

Jde o válečný stav. A v tomto případě je třeba aby společnost měla na svou obranu stejných práv jako jednotlivec, když se brání v nutné obraně. Aby ti, kteří mají tržní chování v krvi a jsou schopni to na obě strany hrát. S těmi aby bylo možno se v nutné obraně vypořádat.

Proto v době míru musí být vojenské trestné činy v zákoně zakonzervovány a spolu s nimi i trest smrti jako kolektivní nutná obrana.

V tom cítím, že je spravedlnost.“

Ulrich byl spokojen, jak dokázal svůj názor na otázku trestu smrti zformovat. Právě na tomto příkladu si jasně uvědomil v kolika případech radikálně změnil své názory. A nepokládal to za vadu. Uvědomil si, že vlastně poprvé nahlas tu myšlenku uslyšel. Taky komu by to měl vykládat. Ještě ani nedomyslel a byl soudkyní dotázán.

Tuto myšlenku by jsi chtěl před budoucností obhájit, že nešlo ji realizovat?

Ulrich byl zaskočen a najednou cítil, na jak tenký vstoupil led. Ale obhájce zasáhl v pravý čas.

Můj klient se ještě se svým doznáním v celém rozsahu neseznámil a tuto myšlenku uvedl jen příkladem. Jak dokázal pochopit a měnil názory. V daném případě by pak soud měl přihlížet, že byl ovlivněn výzkumy veřejného mínění. Až 75% dotázaných trest smrti schvaluje. Má pochybnost, kam se poděli křesťané s příkázáním desatera. Nevlastní noviny, ani televizi a nemá možnost jak ostatní lidi ovlivnit.

Ulrich byl potěšen, jak vážně svou roli vzal jeho ex-offo obhájce. Byl rád, že pro něj získal svou poznámkou čas. Musel i uznat, jak dobře byl s jeho životem seznámen a dokázal argumentovat. V duchu se zastyděl, čím vším jej omlouval. A sám pochyboval, že by ho to mohlo zbavit odpovědnosti.

Zhluboka nabral vzduch a prudce vydechl.

Ne!

To je neskutečné, jak se mohl nechat zatáhnout do tak absurdní hry. Přitom cítil, že ani nechce aby to skončilo. Jako by viděl životní šanci jak se s minulostí vypořádat a s budoucností vyrovnat. Vždyť život nekončí a v budoucnosti je naděje.

V hloubi duše mu ale přesto hlodala pochybnost.

Je to přece jen soud!

Byla to šířavá nejistota se kterou prolistoval zbytek spisu s nímž se měl seznámit. S tak dokonalým protokolem se ve své policejní praxi ještě nikdy nesetkal.

Neměl co zatajit. Proto nechápal k čemu to soudní divadlo a jaký trest by mu chtěli uložit. Zvedl pohled od protokolů, podíval se na svého soudce a pochopil. Nemá co ztratit. Zahodil všechny rozumné důvody nabádající k opatrnosti a začal.

„Mám vybráno, co bych chtěl ještě v životě uskutečnit. Přiznávám jedno. Mým cílem nikdy nebylo spokojeně za vodou žít.

Vím. Přejde čas a zase shromáždí se lid. A bude hledat s kým by si měl účty vyřídit. Bude to historicky standartní situace. Kdy vládce, pokud se chce zachránit musí obět' i nový idol připravit.

Obět' se kterou by si lid své účty vyřídl.

Idol, aby se opět poslušně a slepě podřídil.

Bylo tomu po staletí a tisíciletí vždycky tak.

Proto by lidé měli pochopit, jak se zachovat.

Zase se čeká.

Že budeme své chyby spolehlivě opakovat.

Mohli bychom opět naletět a pak bych se trestu, který by mi budoucnost uložila vůbec nedivil a bez zdráhání se mu podrobil.“

Ulrich byl plně soustředěn na svého soudce. Jen koutkem oka zahlédl, že obhájce se snaží upoutat jeho pozornost. Rovněž se chtěl o slovo přihlásit. Ale soud mu nehodlal vyhovět a proto jej neviděl. Ulrich chováním soudu podpořen ve své řeči pokračoval.

„Návod zde je.

Je starý 2000 let a teprve nedávno jsem jej pochopil. Nikomu nemohu vyprávět, že v Bibli jsem jej objevil.

Ani Ježíš nemohl lidem té doby vysvětlit co to je boží království, které se mělo přiblížit.

A ono stále na blízku je. Nutno jen pochopit jeho radu, když říkal.

Kdo položil ruku na pluh a obrací se zpět, není způsobilý pro království boží.

Proto chceme-li něco skutečně změnit. Jako první se musíme změnit my. Ne na cestě pokroku vpřed se stále k minulosti obracet. Jako to lidstvo dělá stále po tisíce let.“

Obhájce se přece jen svou faktickou poznámkou prosadil.

„Promiňte ctihodnosti. Jak by mohl tisíciletou tradici porušit. Je to stejně pošetilé jako chtít stín lidstva překročit.

Omluvte mého klienta. Je to snivá povaha a prosím o shovívavost. Ač věkem stár, chybí mu rozvážnost. Rozumný a vzdělaný člověk přece ví, že ta slova jsou jen dětská pošetilost.

Sám člověk nemůže změnit vůbec nic.

To by musel, promiňte, nechci se smát. Ale zázraky mnohem větší jak Ježíš vykonat. A osud Ježíše je všem lidem dobře znám. Proto ještě jednou prosím soud o shovívavost.“

Ale Ulrich se nehodlal jen tak vzdát.

„Vím. Každá mince má dvě strany. I osud Ježíše má dvojaký charakter.

Měli bychom již pochopit. Komu a čemu prospívá smrt Ježíše na kříži ukazovat.

To aby vzdělaný ale i negramot jeho krutý konec stále na očích měl.

Aby to nikdo nikdy již nezkoušel!

Jako Ježíš, lidské tradici se postavit.“

„Promiňte ctihodnosti. Vy víte své. Pokud vám na mém klientovi skutečně záleží. Měla byste mu domluvit a nenechat jej takto uvažovat. Svou pozici v životě si jen stěžuje.

Váš soud je skutečně spravedlivý.

Ale on nechce rozumět. Že soudu lidí se bude muset postavit. A když už tolik z Ježíše pochopil, mělo by se mu připomenout, jak se to s lidskou spravedlností má.

Nechci svou znalost písma vystavovat na odiv, když nemohu pochopit.

Ale dovolte mi slova Ježíše k lidské spravedlnosti citovat.

V jednom městě byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. V tom městě byla i vdova, která k němu ustavičně chodila a žádala. Zastaň se mne proti mému odpůrci. Ale on se k tomu dlouho neměl. Potom si však řekl. I když se Boha nebojím a z lidí si nic nedělám, dopomohu ji k právu, poněvadž mi nedává pokoj. Jinak mi sem bude stále chodit a nakonec mne umoří. Tak pravil ten nespravedlivý soudce.

Tak co si od lidské spravedlnosti může můj klient slibovat?“

S těmi slovy dodal Ulrichovi odvalu a dalších sil.

Ke svému obhájci se obrátil.

„Za ta slova bych vám chtěl ze srdce poděkovat. Nevím jak Ježíš mohl budoucnost znát. Ale dnes, po 2000 letech je tomu skutečně tak. Žádný soudce si z lidí nic nedělá natož aby se Boha bál? Na spravedlnost není prostor ani čas. Se vším se otálí a rozhoduje podle toho, kdo víc dokáže soud obtěžovat.“

Ulrich cítil, jako by jej vedla neviditelná nit a té se přidržel.

"Sám vím, že by bylo rozumné abych se svým obhájcem souhlasil.

Však nevím proč. Nerozumím tomu. Já prostě nemohu.

Chtěl bych být u toho, až se začne nová ústava psát a tam základní principy spravedlnosti položit.

Začne se jednoduše .

Každý občan strůjcem svého osudu.

Vím, že většina bude souhlasit. Ale bude to dlouhá a strastiplná cesta se tomuto principu jen přiblížit.

Jedni si budou muset odvykat o druhých stále rozhodovat.

Ti druzí zase pomalu přivykat, odpovědnost za svůj život do vlastních rukou pomalu brát.

A těžké to bude pro zločince. Těm se přestane zločin vyplácet.

Dneska i rozumem slabý, debil, dokáže pochopit, že krást se nemá. Umí rozlišit, že když krade po druhé a víc, je to větší hřích. Ale chytří ti dávno pochopili, že krást se musí ve velkém, teprve pak se to skutečně vyplácí. Je to stejné riziko, stejný trest ať už zabil, kradl, či podvedl 5x nebo 20 krát.

Proto za každý trestný čin bude i možno trest vyměřit.

A pro začátek bychom se shodli na tom, že součet by neměl přesáhnout délku lidského života, 75 let. To bude hranice na které se slušní lidé shodnou, že zločin se může začít vyplácet.

A k tomu je třeba ještě třeba další princip přiřadit.

Soudu nesmí být odňato rozhodování o činu, který se stal v jeho působnosti.

Tak bude každý souzen podle místa, kde se činu dopustil. Pak bude chudákem dealer drog, který bude v obvodu našeho soudu dopaden. Za své činy, kterých se v našem okrese dopustil bude našimi soudci odsouzen. A bylo by urážlivé soudit jeho činy, kterých se v jiném okrese dopustil. Vždyť co kdyby jej chtěli v obvodu jiného soudu za jeho činy třeba vysvětit.

A žádný jiný soud, nebo jedinec nebude moci trest změnit nebo dokonce prominout.

Bude-li odsouzený žádat prominutí trestu, neboli odpuštění, pak jen u soudu, který mu trest uložil.

A právě u tohoto soudu by se konečně mělo dostat při projednávání odpuštění slova okradenému, znásilněnému, pozůstalým po zavražděném. Aby oni, kteří dodnes jsou i samotným soudním řízením jen vláčení a opovrhování mohli své rozhodné slovo k žádosti o odpuštění vyslovit. Tak by se lidský soud spravedlnosti přiblížil.

A třetím základním principem soudní spravedlnosti bude.

Soud, který zahájí jednání musí rozhodnout o vině a trestu.

Soud nebude moci nikomu projednávanou věc předat k rozhodnutí či doplnění. V tom bude i jistota pro obžalovaného, že se dočká konečného rozhodnutí. A soud se nebude moci zbavit odpovědnosti, která se od něj všeobecně očekává.

To už ale obhájce nevydržel, ze své židle vstal a tak Ulrichovu řeč přerušil.

"Ctihodnosti, se svým klientem sice mohu souhlasit, ale uznejte sama. Je to zcela nereálná představa. Nevím, kdo by takovou představu měl uskutečnit. Chce to historická fakta ctít.

Dříve byl soudce na určitou dobu volen parlamentem. A bylo by pošetilé domnívat se, že většina těch co hlasovali voleného soudce vůbec znali.

A když uvážíte jak se to změnilo. Dnes na doživotí jmenuje jednotlivce, prezident. A ten své vědomosti o jmenovaných soudcích s bývalým parlamentem nemůže vůbec srovnávat.

Proto vás naléhavě prosím. Když na mé rozumné argumenty nedbá, měla byste mu alespoň vydomluvit.

Ulrich byl rád za ta slova, kterými se jeho obhájce zapojil. I když si nemohli postup před soudem předem domluvit, stále mu pomáhal. Žel vůbec jej nechápal.

Využil chvíle ticha, která nastala po výzvě aby mu bylo domluveno a na svého obhájce navázal.

Jsem rád, že jste připomněl minulost, je to zkušenost. A právě díky této zkušenosti lidé pochopí, že ve svém okrese si musí sami své soudce na stanovenou dobu jmenovat. A volbu soudců provede místní zastupitelský sbor. Ten může kandidáty veřejně projednat. Pak ponese odpovědnost jaký bude jejich okresní soudní dvůr.

A bude se třeba přiblížit slovům Ježíše. Když už se nikdo Boha nebojí, že ti kteří budou o spravedlnosti rozhodovat by měli mít alespoň životní zkušenost. Tím myslím minimální věk 45 let.

A nepochybuji o tom, že soudci sami si dokáží vnitřní řád funkce soudu upravit. Aby sami ze svých řad zvolili soudce do vyšších a odvolacích soudů a ti zase do soudu ústavního a nejvyššího. Ti samí, kteří volili budou moci i zvoleného odvolat.

Pak všichni poznají, že soudní moc se stala základním pilířem té naší lidské spravedlnosti i demokracie.

Ulrich při těch slovech viděl, jak s napjatou pozorností obhájce jeho slova sledoval. Jeho zachmuřený obličej, pohyby hlavy, celého těla mu byly předzvěstí na jakou reakci se musí připravit. Mohl ještě pokračovat, ale byl zvědav, jak obhájce se projeví. Ten se k soudkyni naklonil aby s ní důvěrně promluvil.

"Nevím jak lépe bych měl svého klienta obhajovat.
Nerozumím mu. Jak může historická fakta, zkušenost, tak slepě ignorovat.
Jako profesionál říkám, beznadějný případ.
Každý se jeho představám bude jen smát.
Ale nevím proč? Není mi lhostejné, jak dopadne.
Ta jeho pošetilost, jako když dítě ve dne hledá, kam se tma schovala.
Ne za něj. Sám za sebe vás má milá prosím o pomoc."

Ta osobní přímluva vyrazila Ulrichovi dech. Byl zmaten a nejraději by se vším sek. Vždyť to jen komplikuje. Měl vsadit na svého obhájce, jeho rozum a zkušenost. Ještě než své myšlenky zahodil, její hlas k němu promluvil.

"Uklidni se a nech svou duši promluvit."

Ulrich neměl sil, aby se jejím slovům postavil. A nestačil se divit tomu co uslyšel.

Na policii se Život dostavil,
jen důvěrně oznámil.
Lidé hodlají lásku uvěznit,
vládu tmy na zemi nastolit.

Převleky jsem zabalil
a mezi lidí se vypravil.
To vážné podezření prověřit
světlo i lásku zachránit.

Známého vědce jsem oslovil,
jak by mi lásku vysvětlil.
On, že prý banalita!
Termika, technika, mechanika.
Jde jenom o tření!

Studenty jsem otázkou překvapil.
Smáli se, abych šel s nimi školy studovat.
Bude pak snadné s osudem se rvát.
A od života, plnýma rukama jen brát.

Ke zdi kláštera jsem se připlížil,
mřížemi kovaným oknem
s mladou jeptiškou promluvil.
Aby mi prozradila, zda lásku objevila.

Vášnivým hlasem mi oznámila.
Službě nejvyšší jsem život zasvětila.
Muži jsou nevěrní, jinak bych nevolila.
Má láska k němu je milý žalářník.

Temný žalář jsem proslídil
a na zdi nápis objevil.
Nehledej, tma neexistuje!
Jen místa kde láska nežije.

Své zjištění jsem ekonomovi předložil.
jak on by lásku ocenil?
A byl si svým odhadem jist!
Láska je ze světla soukromý zisk.

Politik začal hned rozkazovat.
 Šetření musíte zastavit.
 Světlo nebude lidi omezovat.
 To bez nás, politiků, svět nemůže žít.

S nadějí jsem OSN navštívil,
 kde tiskový mluvčí mne uklidnil.
 Mírová operace se připravuje.
 Vždyť světlo a láska hranice ignoruje.

I od soudu mi oznámili,
 že na lásku zatykač vystavili.
 Lásku i světlo je nutno varovat.
 Soudy není radno pohrdat.

Zloděje jsem při práci nachytil.
 Mně litoval, můj problém znal.
 Až přijde tma, nebudou fízle důkazy.
 To budou skvělé podrazy.

Číhal jsem a člověk se narodil.
 On první můj převlek odhalil.
 Jsi obyčejný policejní zvěd.
 Co čeká ode mne tento svět?

Tím odhalením mne zaskočil.
 Rád jsem mu jedno prozradil.
 Sám sebe musíš pokořit.
 Pak svět u nohou budeš mít.

Do hor jsem se vypravil,
 se světlem důvěrně promluvil.
 Jen člověk prý tvoří minulost.
 Vždyť pohled, tvůj stín!

V novinách i televizi oznámili.
 Láska je přeměna světla v energii.
 To v Americe objevili!
 Tmy se netřeba bát.
 Jen nás musíte poslouchat!

Těžký úkol jsi mi Živote dal,
 abych tvé podezření prozkoumal.
 A přesto nelituji sil.
 Já Světlu se přiblížil a Lásku pochopil.

A za Tebe mohu lidem prozradit.
 Člověk si může lásku i světlo přivlastnit.
 Soukromé světlo. To je ta černá tma.
 Světlo co svítí jen pro sebe.

Ulrich pozorně sledoval svého obhájce. Na rozdíl od něj byl klidným a vyrovnaným. Již několikrát jej toho dne přepadla pochybnost. Jako by toho muže přece jen znal. Kde se jen setkali? Muselo to být něco důvěrného. A přece si nemohl stále vzpomenout. Ticho provokovalo, ale neměl odvahu aby sám něco řekl. Ještě než se slova ujal obhájce, soudkyně připomněla.

"Využij schopností svého obhájce, který o tvém životě ví vše. Kdy a kde co jsi vykonal."

Obhájce, pokračoval vyrovnaným hlasem, poté co se na své židli pohodlně usadil.

"Já dobře vím, že na rozdíl od vás dvou mohu těm slovům jen rozumět. A proto se držím osvědčené praxe a reality. A ptám se. Kdo by měl tvou vizi pochopit a s kým ji chceš uskutečnit?"

Ulrich si uvědomil, že snad poprvé ten všeho znalý a sebejistý připustil takovou pochybnost. Ale cítil v tom i upřímnost. Proto začal stejnou měrou oplácet.

„Ani já se nechci vzdálit realitě života, který jsem prožil. Snažím se svůj život jen více pochopit. Když mám vašich schopností využít. Můžete soudu věrně přiblížit jak jsem slavnostně skládal vojenskou přísahu?

"Tak to je maličkost."

Privřel oči, zaklonil mírně hlavu a pokračoval.

"29 roků zpět. Železniční vojsko, třetí rota, druhá četa, Bohumín. Říjnové nedělní dopoledne, na náměstí slavnostní přísaha. Pořadovým krokem přicházíš ke stolu kde je připraven k podpisu list přísahy vojáka Československé armády. Však je tam jiné než tvoje jméno. Poručíka upozorňuješ na vadu.

Ale dostáváš rozkaz.

Drž hubu a podepiš!

Rídíš se rozkazem. Podpisuješ tím cizím jménem a odcházíš. To je vše."

„Ani já si to tak přesně nepamatuji. A věřte, není to vše. Já jsem o tom musel stále přemýšlet. Co vše kolem mne je na takových iluzích ještě založeno. A svou představu bych chtěl nejen obhájit ale i realizovat.

Vždyť obrana našeho státu tolikrát selhala. Je to Achillova pata našeho národního sebevědomí. A pádem komunismu se k lepšímu nezměnilo vůbec nic. Spíše lze očekávat, že na obranu našeho státu se vypíše výběrové řízení.

Pak pozemní obranu bude zajišťovat třeba pivní koncern z Belgie.

A vzdušnou zase kávový trast z Brazílie.

To necháme účetního spočítat co bude výhodné.

Ale vážně.

Když já jako mladý na vojnu rukoval, vůbec jsem nechápal význam toho, co ústava vyhlášovala. Že obrana vlasti je tou nejčestnější povinností. Pro mne vojna, jako pro většinu mých vrstevníků byla zbytečnost.

V dnešní ústavě slova o tom, že obrana vlasti je nejčestnější povinností nikdo nenajde. A nemyslím si, že by to byla příčina žalostného stavu naší armády. Skutečná čest se nedá zákonem zajistit.

Ale já říkám, že se musí vrátit do ústavy.

Obrana vlasti je tou nejčestnější povinností.

Ale pro každého pojem vlasti musí mít reálnou podobu.

Každý musí vědět, co je to vlast.

A když pochopí, že vlast je jeho rodina a obec ve které žije. Pak připravovat se na obranu těchto hodnot bude zcela přirozeně tou nejčestnější povinností.

A nezapomínám ani na historickou zkušenost. Že my muži jsme při obraně naší vlasti jenom selhávali. I když pravda, dokázali jsme si to vždy dobře zdůvodnit. A tak bych to chtěl o zkušenost z přírody doplnit.

Každý člověk obdivuje hrdinnou statečnost s jakou samice dokáže proti komukoliv chránit své hnízdo s mladými. Proto i ženám bude dána možnost, aby se na obranu vlasti kvalifikovaly. Když my muži si jen v míru umíme na vojáky hrát, hodnosti a vyznamenání rozdávat. Ale když je třeba něco ukázat, začneme spekulovat.

Pro žádného občana by nebyla vlast mimo hranice našeho státu. Naše armáda by nesměla mimo hranice našeho státu jakkoliv operovat.

Válečnou operaci na území cizího státu je třeba jednou provždy jako prostředek zakázat.

A od těch, kteří bez představy, že oni musí právo mít. Pro ochranu svých životních zájmů na našem území vojensky se prosadit. Od těch se musíme jednou pro vždy veřejně distancovat."

"Je to pohádková představa. A nebo jestli dobře slověu Ježíše rozumím. Království boží se přiblížilo."

Začal s úsměvem obháje.

Je tomu po tisíciletí tak. Vezmi to rozumně. Proč zákon zakazuje službu v cizím vojsku. A proč nezakazuje ženám službu v cizí posteli.

To muži chtějí mít na násilí, zabíjení historický monopol. A ty by si to chtěl citem, ženským prvkem narušit? Co by sis od toho slíboval?

Ano vím.

Celý svět si na to zvyk, že člověk sám za sebe je jen lupič, vrah a násilník.

Ale ve státním zájmu, když to lze řádně či dokonce právně zdůvodnit. Rázem je slavným hrdinou.

Jen je třeba vítězit!

Je to tak lidské. Jen člověk dokáže současně zločin odsoudit a zločinu užitek velebit i posvětit.

Ale jde o budoucnost!

To nemůžete pochopit.

Vím. Je to neskutečná představa, kterou je třeba jen probudit.

Jak si mladí spolu budou na pískovištích hrát, ve školních lavicích spolu usedat. Tak se budou rovněž na obranu svých rodin, obcí, své vlasti připravovat. A budou se dobře mezi sebou znát. Jen jedno nebudou znát, co je ponižování a vojenská šikana. Ba naopak. Čím více se budou skutečně znát, tím více si budou vzájemně i pomáhat. A společnost bude závazek na obranu vlasti preferovat. Bude to právo na obranu rodiny a vlasti se kvalifikovat. Šance nejen pro muže cti dosíci. Nikdo nebude účast na obraně vlasti vynucovat. Právem každého je aby se účasti na obraně vlasti veřejně zřekl. Nebo byl za trest z této účasti vyloučen. Je v tom však i nebezpečí. Takový národ by nešlo vojensky jen tak obsadit, neřku-li dohodou v Mnichově pokořit. Ten lze jen vyhladit. A takové síly, rozumně vzato, na světě již jsou. Ale těm nesmíme jako štít pro jejich mocenské plány v žádném spolku posloužit. A nikdo nebude nikomu zakazovat aby šel do světa za cokoliv se zbraní bojovat. Bude to jen jeho osobní, pracovní, žoldácká aktivita. A ta nesmí být žádným způsobem spojována s nejčestnější povinností při obraně vlasti, domova.

Obhájce vzal ta slova o poznání vážněji. Příteli, dá se to poslouchat. Však nevím co na to vláda a generální štáb. Ti nechtějí za vlast bojovat. Ale ty velké peníze pro armádu rozdělovat. Stejně ministr zdravotnictví musí velké peníze rozdělovat a nemá čas pro zdraví lidu něco udělat. Je to důmyslná věc tenhle ten právní stát. Měl bys to pochopit a staré myšlení překonat. Nevím s kým sis svou obhajobu předem připravil. Ani jak bych se já svou rozumnou radou prosadil. Promiň, však připomínám otázku, kterou jsi dobře obešel. Znovu opakuj. Kdo a proč by měl ty představy realizovat? Nechci se smát, ale lze to jen těžko ovládat. Vždyť vezmi co dokázala televize mezi vašimi občany jiné barvy pleti rozpoutat. Jak je přesvědčila, že je výhodné do jiné země se vystěhovat. Všichni to černým přáli, dokonce jim i přispívali, jen aby se hned vystěhovali. A sami netušíte, že dávno, vlastní budoucnosti jste hrob již vykopali. Proč by měl bohatý stát, vám nežádoucí přijímat? Však každý stát rád přijme vaši vzdělanou mladou generaci. Které jste vzali šanci, doma ve své vlasti, poctivou prací na slušný život si vydělat. Neměj strach, že zůstanete s černými sami. Celá Evropa vám bude za výhodných podmínek sobě nežádoucí běžence k usídlení posílat. To je vaše budoucnost.

Ulrichovi ta slova zhojené rány otevřela. 20 let stará vzpomínka se probudila. Jak se všichni smáli, když na školení o rodině a mládeži, psychiatr, doktor Prošek, poznatky vědy sděloval. Co statistika prokázala. Že žena, která v rodině opilce žije za partnera hledá opilce. S ním trpí, rozvede se a zase si najde opilce. A tak se to spolehlivě opakuje v 75% případů. To statistiky manželských poraden prokazují. Jsou to obrazy chování, které se otiskují člověku do podvědomí. Známe to i u zvířat. Jen u člověka nevíme kdy, jak a kdo je utváří. Vědci dokázali i homosexuálního kačera vypěstovat. Je třeba po vylíhnutí do 12 hodin jen matku kačerem nahradit. A pro nového kačera bude jen kačer sexuálním partnerem. A jak jsme se kačerům upřímně smáli. Když ti žertovní vědci, namísto kačera, malému kačerovi papírovou krabici od bot dali. A ta se také stala jeho životním sexuálním partnerem. A teď, po dvaceti letech? Pane doktore, já nemohu slzy udržet! To člověku stačí na krabici jen obrazovku přidělat. K televizi jej od malinka odkládat. A ta se mu stane, jak malému kačerovi, věčným životním partnerem.

A bylo to jako kulový blesk v jehož záři Ulrich naráz uviděl, že zpráva Jany z daktyloskopie nebyla vůbec omylem. Pochopil, proč ten domýšlivý chlap je mu tak důvěrně znám. Ano, byly to otisky všech jeho nejstarších a nejrozumnějších myšlenek. Všechny je spolehlivě identifikoval.

Měl pocit jako by se na poslední chvíli nad propastí zastavil. Hlavu neudržel, poklesla, ale ne že by rezignoval. Do sebe se ponořil a naslouchal slovům soudkyně, kterými se k obhájci obrátila.

Dobře víš, že jako obhájce jsi překročil svou pravomoc. Špatně to dopadá, můj milý rozumě, když sám předvídáš budoucnost.

Obhájce se však ohradil. Vy dokážete posoudit co a jak pochopil. Nechci si na znalce duše hrát, ale mám pochybnost.

Jak mu chcete vinu prokázat?

Soud musí jistotu mít, zda dokázal vše pochopit. Aby mohl odpovědnost za své činy budoucí na sebe vzít.

Mám pochybnost, že to co vidí u jednotlivce, nevidí u lidí jako celku.

Nechce rozumět, že heslo „Proletáři všech zemí spojte se“ je historickým omylem.

Lidsky přirozené je, „Rozumní všech zemí spojte se.“ Je jeden cíl. Zvítězit! Vydělat!

Skutečně nevím jak více jej varovat. Pokud Jidáše, život skutečně pochopil, mohl z toho dlouho užitek mít. Ale tak bezhlavě riskovat?

Chci také soudu připomenout ten věčně sporný případ.

Odysseus versus Sirény.

Každý jej v podání Homéra zná. Jak Odysseus, velký hrdina a válečník se od Tróji se svými druhy do vlasti strastiplnou cestou navracel. Když kolem ostrova Sirén měli proplouvat, věděl jak nebezpečná je čeká past.

Ale přitom ji poznat chtěl.

Geniálně to Odysseus vymyslel.

Všem námořníkům uši voskem zalepil a přikázal na jeho rozkazy nehledět! Jen držet kurs a veslovat.

Sám se pak nechal pevně ke stěžni připoutat.

Jen tak mohl Sirénám naslouchat a přitom jim životem nepropad.

Když minuli tu past a Odyssea uvolnili, věrně jim referoval.

To však Homér nezaznamenal!

Kolik jeho druhů po té skvělé reportáži naskákalo do lodic a k ostrovu Sirén vyrazili. A nikdy! Nikdy více je živé již nespátřili.

Kdo je vinen jejich hořkým osudem!?

Odysseus? Sirény? Či jen oni sami?

Ulrich zpozorněl. Byl zvědav jakou dá odpověď. Ale nepochybně ji dávno znala. Bez váhání a s klidem mu ji dala.

Je to o smyslu lidského života.

Proč se člověk rodí. Co hledat má?.

Zda lásku a cit.

Nebo jen požitek?!

Je to stejně jako v zahradě ráje, kde Adam s Evou žil.

To před požitky světa se musí člověk na pozorování mít. A je-li třeba i svobodu obětovat. Jako Odysseus, u stěžně se pevnou vůlí zachytit. Nechce-li, jako jeho druzi ve slasti, leč planě a trpce život ukončit.

A kdo je vinen?!

Jednoduchá odpověď.

Však těžké je pochopit!

Zda člověk má změnit sebe?

Či stále jen měnit svět!

Zda je způsobilý pro království boží.

Které se Ježíš snažil před 2000 lety lidem přiblížit. To byste museli dokázat pýchu, ten lidstva věrný stín překročit.

A klíče onoho království držíte v rukou vy.

Je to víra, naděje a láska.

A vina Odysseova?

Sám jsi vyprávěl, co dokázala televizní reportáž v černých občanech vyvolat. A věz, že tvůj klient vše již pochopil.

Však Sirénami nic neskončilo. Ba právě naopak! To je třeba, stejně jako Bibli pochopit!

Že Homér na plátno minulosti lidstvu budoucnost a jeho odysseu věrně vykreslil.

Všichni lidé jsou na jedné lodi. A jen společně mohou překonat všechna úskalí té strastiplné cesty. I vražednou úžinu Skyly a Charybdy.

Na Ulricha to bylo už víc než dost. To by nikdy nikomu nevěřil, co se může v jednom dni na policejní stanici odehrát. A dobře věděl, že to ještě neskončilo.

Zvláštní hra.

Své myšlenky v duchu inventarizoval a zjistil, že poslední kartu k obhajobě ještě nevyneš.

S napětím očekával, jaký nejvyšší list by ti dva mohli ještě vyložit.

Neodbytně pokračoval obhájce.

Měl by se však držet rozumu aby rozumem vše zvládl a zvítězil!

Ta slova vyvolala v Ulrichovi zas jen další zašlou vzpomínku. Ač nerad, musel svému obhájci odporovat.

Tak na to bych nevsadil, že by větší rozum musel menší porazit. Vzpomínám, když kolegovi jeho malý, tříletý syn oznámil. Že by rád, jak televizní hrdina, z okna bytu nejvyššího patra vyskočil. V kolegovi zatrnulo, takové tragédie z praxe znal. Proto se rozhodl svému malému synovi vše rozumně vysvětlit. Před domem jej nechal z výšky jednoho metru na zem seskočit. Jeho rozumu tak za cenu slzí a odřenin zkušenost pořídil. S převahou rozumu triumfoval, když synovi ukazoval odkud by chtěl vyskočit. Jak by to dopadlo, aby to domyslel.

A přesto nevyhrál. Ten jeho malý rozum mu skvěle odporoval. Přece by neskočil na špinavou zem, ale do pěkně zelené travičky.

A já jen počítám. Kolik tragických pádů malých dětí z oken jsme vyšetřovali. Ztrápeným rodičům vinu za to dali. A spokojeně dál všichni usedali s tím skutečným viníkem. Aby nás zase pobavil a dal zapomenout na rány krutého a nelidského osudu.

Ulrich jasně cítil, že je toho na něj skutečně moc. Jak si stále více souvislostí života uvědomoval, styděl se.

Byla by to jen pošetilost. V tom musel rozumně se svým obhájcem souhlasit. Vždyť kdo a proč by se měl k jeho názorům připojit?

Jsou to hluboké lidské tradice, které by chtěl narušit.

Uvítal by, kdyby ta hra již skončila. Aby mohl zase v tichosti své myšlenky spolu s Marxovým Kapitálem na smetiště dějin svého života odložit. Dál v klidu někde stranou lidí si spokojeně a bezstarostně žít.

Ale ona mu realitu připomněla.

Jsi před soudem člověka.

Je to tvůj soud a v tvých rukou je i spravedlnost. A chtěla bych tě varovat. Tvůj stud, je rozumný, však věrný zrádce, který tě dokáže vždy spolehlivě porazit.

A věř, člověk nebude nikdy jistotu mít, zda zvolil správnou cestu a správný okamžik. Vždy v tobě bude rozumná pochybnost.

A chci ti nezištnou a poslední radu dát.

Nechtěj na minulosti něco měnit či vydělat. Tvým ziskem ať je ti zkušenost. Vsaď na budoucnost.

Ulrich byl unaven. Nemohl se ubránit aby nezvažoval rozumné argumenty svého obhájce. Nešlo je jen tak překonat. Raději by vsadil na tradici, na jistotu. Kdo ví jaká bude budoucnost. A pak si najednou uvědomil. Soud čeká jeho závěrečnou řeč.

Váhavě, však upřímně vsadil na budoucnost.

Kdybych se teď před vámi ze všeho nevyznal, vím, že bych později litoval. Tak bych si připravil hořkou budoucnost. To by byl ten trest, kterého jsem se od počátku obával. Sám sobě bych jej uložil.

Dneska jsem sám. A budoucnost nemůže horší již být.

Proto sázím na budoucnost.

Ano je to směšná představa, že jeden obyčejný člověk. Sám, začal nové ústavy principy vymýšlet.

Symbolem státu bude jen vlajka a státní znak. Podobu žijícího státníka bude zakázáno jakkoliv užívat. S tím máme jen špatnou historickou zkušenost. Každého státníka umíme jen velebit a hned nato odsoudit.

Obrana vlasti bude tou nejčestnější povinností. Vojenská operace mimo vlast bude nejvyšším lidským zločinem. A stejný princip bude platit uvnitř státu. Kde vojenské jednotky jednoho okresu nebudou smět na území jiného ozbrojenou silou zasahovat. V tom bude základní jistota.

Jak se soudy, to jsem již vysvětlil.

A základem všeho bude rovnovážný stav. Aby právo vyvažovala vždy povinnost a naopak.

Jedno bez druhého se nebude posuzovat.

I zastupitelskou demokracii jsem promyslel. Dovolil jsem si politické strany ignorovat a osobní odpovědnost preferovat.

Zvykli jsme si sice jak je třeba se chovat u voleb.

Byť by se voliči pěti okresů spojili a všichni stejně volili. 5% hranici parlamentního prahu by nepřekročili. Proto si zvykli hlasy těm nejsilnějším odevzdávat a jen mezi větším a menším zlem vybírat. Aby pak do dalších voleb mlčky litovali.

Teď budou mít na výběr.

Buď v tom dál pokračovat a nebo. Aby si v každém okrese své dva zástupce občané zvolili.

Volby ale nebudou celostátní nákladné reklamní show. Ušetřené peníze bude možno na potřebnější věci věnovat. Každý okres si bude sám volby svých dvou zástupců organizovat.

Žádného kandidáta nebude žádný spolek či strana nominovat. Každý kandidát bude mít povinnost tisíc podpisů občanů okresu soustředit. Teprve pak se bude moci jako kandidát přihlásit. A bude muset podepsat slib že přijímá podmínky za kterých je ochoten kandidovat. A v případě, že bude zvolen za jakých podmínek bude svou funkci vykonávat.

Voliče by přirozeně zajímal kandidátův životopis, s popisem jeho rodinného zázemí. Jeho majetkové poměry i zda společnosti není dlužen na daních, poplatcích.

A tím samým podpisem by souhlasil i s podmínkami, za jakých bude funkci poslance, bude-li zvolen, vykonávat.

U nás v okrese Ústí nad Labem bychom mu třeba desetinasobek minimální mzdy vypláceli. A nesměl by žádnou jinou výdělečnou činnost vykonávat. V jiném okrese by dostal třeba letadlo. U nás jen osobní vozidlo. Aby lépe mohl funkci zastávat. Taky kancelář, která by zajišťovala mezi lidmi a jejich poslanci styk.

Nebudu podrobnosti popisovat, jenom, že jedno by neměli. Žádné osobní imunity a výsady.

A ve volbách by rozhodlo pořadí, kdo nejvíce hlasů dosáhl. A ti první dva by jednoho krásného dne stejně jako já na vojně. U nás na náměstí, veřejně složili slib. Ne spolku, politické straně či těm kteří je volili. Ale všem občanům našeho okresu by veřejně věrnost přísahali. A jejich mandát by nikdo nemohl zpochybnit.

A když by nám dělal ostudu. Svě povinnosti neplnil. Nebyl by problém jej dalším v pořadí nahradit.

A nemohl jsem dlouho tradiční představy nutných bojů a dohod politických stran překonat. Jak ti dva naši poslanci s kým a proti komu by měli bojovat. A pak jsem tradici odložil a myslel na to, že lidi by si měli pomáhat a to by lidi mělo spojovat. A tak přirozeně vznikne skupina poslanců našeho kraje, kteří budou mezi sebou spolupracovat a naše zájmy zastupovat.

A naši dva poslanci nebudou jezdit do jiných okresů agitovat, radit či nepořádky napravovat. Každý si bude za pořádek u sebe doma odpovídat.

A mohl bych pokračovat jak skutečně bezpečnost slušných lidí zajistit a na jakých principech funkci Policie postavit. A já věřím, že budou lidé, co uslyší a pochopí a budou schopni vše do života naráz probudit.

A věřte, že jsem tu sílu pořádku neviděl. Až když jsem historii lidstva trochu více pochopil, teď mohu říci. V ženách a budoucnosti je naše naděje.

V každém okrese se budou volit dva poslanci. Jeden muž a jedna žena. Ale ne jako je tradice, že by si ženy měly volit ženu a muži zase ze svých řad. Všichni musí spolupracovat. Protože žena pozná hysterického chlapa a u mužů je to naopak. Jen společně můžeme hysterii z historie naší společnosti odbourat. A na světě budeme jako první mít parlament, kde zastoupení bude stejné jak pro ženy tak pro muže.

A nechci se již obhajovat. Vždyť trestem by bylo, kdybych nic z toho nemohl vykonat.

Ulrich cítil uspokojení. Na své návštěvníky se podíval a zjistil, že již nemá obhájce. Zase se spolu spojili. A jako první začal muž.

Teď vím, že má varování jsi skutečně pochopil.

Již nepochybuješ o tom, že III. světová válka dávno probíhá.

Ty nejslavnější bitvy dějin lidstva proběhnou ve vašich myslích. A tou nejstrašnější zbraní co lidstvo lidstvem je.

Ano, je to hysterie.

Zkus její vývoj sledovat. Rasová, náboženská, ekonomická nebo politická. Dokáže se lehce modifikovat.

Hysterii jen hysterie probudí.

A je pošetilý se domnívat, že reklamními triky ji můžeš ovládat

Na spoušti té zbraně nemá prst voják ani politik. Oni sami jsou jen tou spouští.

A je to neskutečné.

Nebude vítězů a poražených.

Nebude ani nevinných.

Ulrich měl dojem jakoby měl podstoupit ještě jeden. Poslední soud. Svůj pohled s nadějí k ženě obrátil. Jen chvíli mlčela a svým pohledem mu klidu dodala. Pak na svého druhu navázala.

Všichni musí svou odysseu pochopit.

Říkáte tomu láska, cit. Myslíte, že je lze průmyslově vyrobit a velkoplošně rozšířit.

Ale jsou to jen iluze, imitace, symboly, kterými chcete neschopnost lásky a citu zatajit.

To v zájmu slávy, popularity a zisku jste schopni člověka k smrti štvát a pak se stejnou iluzí citu jej oplakat.

Tak vidíš, jak agresivní hysterie přechází lehce v hysterický cit. A záleží na vás jak dalece se chce sami sobě ještě odcizit.

A není cesty vlevo ani vpravo. Je jen jedna cesta. Vy všichni se můžete jen společně zachránit. Jen společně zdolat progresivní hysterii. Tu smrtelnou úžinu Skyly a Charybdy.

Ulrich nebyl schopen slova, rád by jim oběma nejen poděkoval. Cítil, že vše již končí a něco nového že začíná. Nemohl se vůbec soustředit. A do toho jej muž svou nabídkou zaskočil.

„A kdybych ti nabídl, být jako já. Vědět vše, všemu rozumět, aby si dokázal kdykoliv bolestným ranám osudu tohoto života unikat. Co bych dostal za odpověď? A dávám to nezištně. Bez krve i bez úpisu!“

Ještě než stačil ďábelsky svůdnou nabídku promyslet, ač s úsměvem na tváři, stejně vážně se přihlásila i žena.

„A já bych tě zas mohla současně do všeho zasvětit. Takže bys minulost přítomnost, ale i budoucnost dokázal pochopit a předurčit. Tak to vše pořádně zvaž. A věř! Takové možnosti v tvém životě ti již nikdo víc nebude nabízet.“

S Ulrichem se zase mírně hnula zem. Však po tom všem nebyl již tolik zaskočen. Chvilí zapřemýšlel a pak pomalu, se sklopenou hlavou, dal konečnou odpověď.

„I když nemohu říci, že životu rozumím a Ježíše jsem jen trochu pochopil, lituji. Ale nemohu vaše lákavé nabídky brát. Slabý jsem. Jen člověk. A pro něj je nebezpečné na boha si hrát.“

S prvními slovy nabíral postupně jistotu, zvedl hlavu a podíval se na muže, jemuž zejména byla ta slova určena. A s povzdechem, leč klidně pokračoval.

„To vy nevíte, co jsem si při čtení Bible, o životě Ježíše vše představil, a jak život vlastní jsem zhodnotil a pochopil. Porozuměl jsem i proč v řeči podobenství užíval. Je v tom naděje. Planému rozumu nelze nikdy správný důkaz dát. Zbývá jen naděje, že rozum vospěje a pak se může stát. Že hledící uvidí a slyšící pochopí. A na světě je to tak, že jsou i takoví, jimž se to v životě, pro jejich pýchu, nemůže nikdy stát. A snažil jsem se co nejvíce jej pochopit. Když budoucnost znal, proč zvolil Jidáše pro svoji společnost? Dokonce jej mezi svými učedníky do funkce správce pokladnice jmenoval. Dnes bych řekl, že Jidáš se do funkce ekonoma habilitoval. Však tak jako dnes. Jen všemu rozuměl, ale nic nechápal.“

To pro nás, pro budoucnost, Ježíš svou těžkou roli hrál v naději že jednou pochopíme. Jaký smysl život má a co je lidská podstata.

A když jsem si jen představil. Mít některou z jeho schopností, tak jak mi nabízíte. Ne zázraky dokázat, ale jen budoucnost znát. Přemýšlel jsem, co bych s tím udělal? Kdybych třeba předem věděl, že město ve kterém žiji postihne zemětřesení, záplava či smrtelný mor. Vždyť bych stejně nikoho nemohl přesvědčit. V lepším případě jen za blázna by mne měli. A když by pak neštěstí přišlo, hrozilo by mi obvinění. Že já jsem to vyvolal a můj osud by byl rázem zpečetěn. Snad jen pár nejbližších bych dokázal z města před smrtí užitím lsti, třeba na výlet odlákat. Ale mnoho dalších, přátel a blízkých bych ztratil a s nimi i vše co potřebuji, abych svůj život skutečně žil. Proto před tím, než svou lákavou nabídku jste mi dali. Dávno jsem řekl, ne!

Děkuji, se svým osudem člověka jsem spokojen.

I když vím, že jsou takoví, kteří by šli na konkurs, výběrové řízení či frontu na sebedražší lístky stát, aby mohli opustit co nejdříve tuto zem. Nebo na tom hromady zlata vydělat. Nezávidím, nesoudím, ani se na ně nezlobím. Jen říkám znovu.

Děkuji, na všechno jsem připraven!

Muž povzdechl a měl se viditelně na odchod. Povstal ze své židle a než odešel, obrátil se ke své společnosti.

„Ted' i já již rozumím a nevím, čím bych zde byl ještě prospěšný. Čekám vás, však víte kde.“

Magický úsměv jí přeběhl obličej a ještě dříve než odešel mu odpověděla.

„Víš stejně dobře jako já, že tomu nelze rozumět, to lze jen pochopit. Že zrovna tak jako já chápu nemohu říci, že rozumím. Ty víš jak. Já zas proč. A jen naší spoluprací, spojením můžeme dosáhnout božskou dokonalost.“

I Ulrich vstal, aby se s mužem rozloučil. Podali si ruce a jejich stisk byl dlouhý a pevný, jako i pohled a úsměv, který si jeden s druhým vyměnil. Byl to jen okamžik a byl se ženou sám. Posadil se s pocitem jakési prázdnoty. Jako by pořádně netušil, co s tím zvláštním, v pravdě nemilosrdným mužem odešlo. Rozpačitě hleděl před sebe a nevěděl co dál.

Však ona to věděla. Jen se usmála a pomohla mu svou otázkou přivolat příjemné vzpomínky.

„Máš rád divadlo?“

Ulrich se zamyslel a zavzpomínal. Naposledy byl v divadle s nejstarší dcerou na Dvořákově Rusalce. Byla to součást kulturní výchovy, na základní škole. Jitka mohla být tak ve 3. třídě a dnes je jí 21 let. Bylo to dávno...

„Nemám nic proti divadlu. Ale nesnesu, když je někdo hraje se mnou.“

Připadlo mu jako by té ženě opět po letech přeběhl úsměv před tím než mu sdělila důvěrnou informaci.

„Rebel Francois Villon, za tvého mládí byl tvou oblíbenou postavou.“

„Máte pravdu, na něj i na mládí vzpomínám rád.“

Tak poslouchej a pochop, co je

„Panoptikum svět“

Vždyť život sám je divadlo.
Kde jste jak herci na jevišti oslnění reflektory.
Co diváka v hledišti jen tuší.
Proto ten nedbalý výkon a nehraje se poctivě.
Však každý herec chce diváka znát.
Ale zejména autora a režiséra.
To oni rozhodnou do jaké budoucí role tě obsadí.

A s životem člověka je to stejné.
I ty hraješ na jevišti života.
Které však nemá zákulisí.
Není kam se skrýt a kde na roli se připravit.
Zde nenasytí, předstírání nelze utajit.

A teprve když končíš své vystoupení.
Jevišť života světla ti pohasnou.
A tobě konečně rozsvítí se!
Zviditelní temné hlediště.
Ohromen zjistíš, kým jsi byl veden.

Uzříš autora a režiséra.
A uznáš jeho velikost.
Ale pozdě je co napravit.
Omluvit, zdůvodnit, či vzít zpět.
To zas až v příštím vystoupení.
Nekonečné reprízy názvu „Panoptikum svět“.
Máš šanci být zas obsazen.

A musíš to hrát znovu!
Jinak. Dokonale!
Ne podle sebe. Podle autora!
To staré, obehnané drama.
Jemuž tak rozumíš.
Žel vůbec nechápeš!
A marně proto nad osudem lamentuješ.

Stále znovu. V tom starém kuse.
V autorově naději, že pochopíš.
Čím roli svou sis vysloužil.
Tu jako vězeň, pak jako dráb.
Jindy jak pán, pak zase kmán.
Jak sám sis určil!
A rozhodl, tvůj Autor - Divák - Režisér

Ta slova nezněla jen v hlavě. Jako by se s nimi rozechvěla i každá buňka v celém těle. Ta rezonance měla ničivý účinek. Ulrich měl pocit, jako by se v něm kdesi v hlubině protrhla hráz dlouho zadržovaných myšlenek. Nedokázal se jim ubránit, valily se ven a byl nucen nahlas uvažovat.

„To se může stát nejen herci na divadle. Že sám sebe ve své omezené pýše přesvědčí, že ne autor, ale jen on sám, ten skvělý umělec je zdrojem zábavy. Ale to si pak musím nutně otázku klást.

Kde je skutečný zdroj mých myšlenek?

Kdybych analogii, podobnost uplatnil, tak bych musel připustit. Že mozek v mé hlavě je i není zdrojem mých myšlenek. Stejně jako tady zásuvka ve zdi, je i není zdrojem elektrické energie. Zrovna tak toto malé tranzistorové rádio je i není zdrojem informací.“

„Na to ti bez svého partnera nemohu správnou odpověď zformovat. Vědomostí jeho rozumu jsi mohl využít a takovou otázku mu měl položit.“

Ulrich cítil jakýsi horečnatý stav. Ano teprve teď pochopil. Jakou skutečnou cenu pro něj měl, ten krutě pravdivý, nesympatický chlap. To je ta základní lidská vlastnost. Toho co mám si nevážím. Až v blízkosti smrti dokáže člověk život skutečně pochopit a naopak. Jen v teplých paprscích života můžeme ucítit smrti chlad. Musíme o něco přijít a teprve pak umíme ztracené ocenit. Skutečnou hodnotu toho co jsem odsoudili a zahodili. Zalitoval, co ve své pošetilosti připustil, že se s tím mužem tak lehkovážně rozloučil. Jeho nepřijemných, leč jedinečných schopností jen málo využil.

„Je to pro mne neskutečné, nepochopitelné, rozum to prostě nechce brát. Nevím kdo by mi pomohl, abych porozuměl i pochopil.“

„I když nás můj partner již opustil, něco z jeho schopností máš. Tak to zkus aspoň trochu se mu přiblížit. Být chvíli jako on a k tomu ještě svou představitivost zapojit, myšlenky nechat v prostoru i časem plovat. Pak jistě bude co hodnotit. A já ti budu moci přisvědčit, jak jsi co pochopil.“

I když její slova hrála útěchou cítil chlad jak ztrácel naději a víru, že by mohl něco takového sám dokázat. Vnitřní neklid donutil Ulricha ze židle vstát. Bez rozmyslu přešel několika kroky v zamyšlení kancelář. Zastavil se u zavřeného okna a pohledem do dálky, za městem v oblacích hledal kde by našel ten vzdálený cíl. Ale marně jeho pohled z dálky pátral, nenacházel nic, čeho by se jen trochu zachytil. Pomalu pohled z dálky stahoval. Až když se dotkl pohledem střeš okolních domů. Lesu televizních a rozhlasových antén, rozpomněl se na slova toho muže. Ano, to jsou naše novodobé kříže, na které jsme se sami, dobrovolně rozhodli vystoupit a vlastní životy sladce ukončit.

Ucítil jiskřičku naděje a že by šla v oheň rozdmýchat. Otočil se na svou mlčenlivou společnici a její pohled, ty oči mu daly to co tak nutně potřeboval. Cítil v hlavě příval energie a pro jistotu se zase posadil. Opřel se lokty o stůl, zavřel oči a hlavu s horkým čelem do dlaní položil. Pomalu začal rozvažovat.

„Když si představím, že bych z 15. století do dnešní doby přenesl dva nejvzdělanější muže Univerzity Karlovy. Jednoho bych posadil v místnosti se stolním rádiem. Které by bylo napojeno na elektrickou síť do zásuvky ve stěně. A toho druhého bych nechal samotného v jiné místnosti s malým tranzistorovým rádiem. A k oběma bych pak promlouval třeba příkázáním z Bible, nebo bych je objevy vědy odměnil. Průběžně bych jejich chování a reakce na má slova pozoroval. Byl by to jakýsi laboratorní experiment. Pak bych je zas vrátil zpět do jejich domovů v 15. století. A rád bych dál pozoroval jak by hodnotili rádio, tu nevídanou věc, ze které jsem k nim promlouval. Umím si představit, že spor by nebyl o to co jsem řekl. Vždyť oba měli společný text. Největší spor by svedli o samotné rádio.

Ten první by byl přesvědčen že šlo jisto jistě o ďábelskou věc. Protože, když do té čertovsky černé bedýnky udeřil. satanův ohon oddělil, přemohl pekelné ohně a blesky, nastal božský klid.

Ten druhý by se jej rozumně snažil o mýlce přesvědčit. Jaký že čertův ocas, ohně a blesky, naopak byla to andělsky krásná věc ve které se duch svatý usídlil aby mu svá naučení vyjevil.

A ani jeden by neměl pravdu. Nemohli by na své úrovni pochopit, rozlišit, co je zdroj energie a co zdroj informací a jejich neviditelný přenos.“

Žena jen hlavou pokývla, usmála se a dodala.

„Nemusel jsi až do 15. století cestovat. I dnes by si na světě našel takové, kteří dosud pýchou moderní civilizace nebyli dotčeni. A s nimi by sis své představy stejným způsobem ověřil.“

Ulrich cítil, jak dodala odvahu jeho myšlenkám. Ale současně zjistil a musel si přiznat, že přichází obava či strach dál v představách pokračovat.

„Pak ale mám strach překročit hranice vymezené mými nedokonalými smysly a střezené žárlivě mým rozumem. Jsou to snad hranice mé lidské přirozenosti i omezenosti? To uvnitř nich si na svobodu, rovnost, volnost jen hraji a kruh rozumného myšlení se bojím překročit? Nechci si ani představit a domyslet dál, že já, člověk, nejsem vlastně nic jiného, než rozumné, pyšné rádio. Který jen za sebou šňůru k zásuvce netáhá, má nezávislý energetický zdroj. A záleží jak je můj mozek, jako to rádio

naladěn s čím rezonuje, co přijímá. Pro můj rozum ďábelská představa. A nebo první připuštění Universa, Ideálu, Hospodina nebo Boha?“

Ulrich cítil, že dál nemůže. Nechce, že to chce čas. Musí vše s čím se tak náhle setkal, zažít, promyslet. Odehnal dotěrné myšlenky, že budoucnost nejen že je již napsána, ale přímo nahrána, a snad se ze záznamu vysílá. K čemu by bylo mít přístup do této fonotéky, filmotéky, či k této informační bance vlastnit klíč. Znat budoucnost? Svou roli? Abych si text mohl připravit a svým výkonem autora přesvědčit? K čemu by bylo dobré znát budoucnost? Ze soustředěných myšlenek jej vytrhl zas její hlas.

„Co ty víš jak hvězdy ti při zrození stály. I na to jsi se jej zapomněl otázat. A nevěř jen na osud. Tvá vůle a víra, to je tvůj mocný spojenec. Vždyť bez vůle by nebylo ani hvězd, ani tvého osudu. Tak to zkus a ptej se. Chceš přece znát svou budoucnost!“

Ulricha snad již nic toho dne nemohlo překvapit. Ale stále nebyl ještě rozhodnut. Bylo to lákavé, znát svou budoucnost, ale přemítal, co by tím získal a současně ztratil. Čím více váhal, tím více cítil, že by jej více zajímal osud společnosti jako celku, národa.

Opět se lehce usmála, a snad poprvé se jej dotkla, když mu položila ruku na hřbet jeho rozechvělé pravice a lehce stiskla.

„Budoucnost zná ten, kdo dokázal pochopit minulost. Procházíte těžkou zkouškou. To pro svou pýchu, když jste byli mezi státy socialismu nejvyspělejšími jste uvěřili vábení, že budete jako první přijati mezi ty jimž jste tak horlivě pomáhali bořit vše co vaši předchůdci tvořili. A pokračovali jste dělbou republiky, kterou se podařilo vašim předkům vytvořit. Právě na vás se celému světu musí vyjevit co dokáže svobodný a ničím nevázaný kapitál v honbě za ziskem, tou společenskou drogou. Jak ta dokázala za 8 let společnost lidsky rozložit. A bude záležet jen na vás zda dokážete navázat na své slavné předky. Předky, kteří, když bylo třeba, dokázali proti všem jít. Musíte však mít stejnou víru jako oni a pak je možno zázraky vykonat.

Všichni jste na jedné lodi.

V roce 1989 jste mysleli jak nebezpečné sjíždíte peřeje, když mocně to společností otřásl. Ale byla to jen bitva o oprat, kdo a kam bude pro poklady sám sobě cestovat. A to ve většině z vás vyvolalo dojem peřejí a převratných společenských změn.

Ale nyní se blíží skutečná bouře a na můstku u kormidla musí ne praví či leví, ti spravedliví stát. Lidé nezištní a věrní, pevného charakteru. A nebude problém je najít a vybírat. Za posledních 8 let každý mohl nejen slovy, ale skutky, svůj charakter ukázat.

Zázraky se dějí. Ale zázrak má trojí nutný předpoklad. Víru, naději a lásku. Ostatní již znáš.“

Ulrich se přece jen osmělil.

„A když bych přece jen svůj osud chtěl znát?“

„Vy lidé říkáte, „Nic nového pod sluncem“ a je tomu tak. Vše tu již bylo. Když ne zde, pak na jiném místě světa. Vše se jen obměňuje. I tvůj osud bude obměnou osudu muže, jenž žil ve velikém a slavném městě. Co předpověděl, to plnilo se. A lidé jej nazývali prorokem. A jednou předpověděl, že do dvou dnů zemře nejbohatší člověk v tom velikém městě. Jeho věhlasnost způsobila právě pozdvižení mezi obyvateli. Nejmocnější a nejúctyhodnější uspořádávali narychlo své poměry. Televize, noviny, výzkumy veřejného mínění a s nimi všechen lid sledoval, koho že ta předpověď postihne. I v podsvětí byl neklid a nebývalý ruch. Nikdo si nebyl tou předpovědí jist. Zda právě jeho se to nedotkne. A kupodivu po dva dny ve městě stále nikdo neumíral. Napětí a nervozita očekáváním jen stoupaly. V úzkosti všichni lidé vzpomněli si i na Boha. Dary a obětmi pak plnili chrámové pokladnice. A na vrcholu té vypjaté atmosféry nikdo ani nepostřehl. Že na kraji města. Ve skromném bytě v kruhu svých nejbližších v tichosti a nepovšimnut skončil starý muž.

Až třetího dne veřejným veselím a velkolepými oslavami se zas život ve městě vrátil do obvyklých kolejí. Jen ten dříve, skoro svatý prorok byl veřejně prohlášen za lháře. A tím byl konec jeho věhlasnosti. A dnes nikdo neví, kde lidmi skončil zapomenut. Velikým kladem pak byla skutečnost, že vzrostla zbožnost a víra mezi občany toho města. Neboť uvěřili v dobrotivost a Boží spravedlnost. Hojně pak navštěvovali z vděčnosti v úctě a bázni chrámy i kostely.“

Ulrich byl slovy té ženy prostoupen a současně prožíval i něco nepopsatelného, cosi co dosud nepoznal, neprožil. Uvědomil si, že dříve by byl takovou předpovědí zaskočen. Zdála by se mu krušnou být, zlou, nikterak příznivou. Ale nyní cítil, jak skvělá je to věštba a jako by byl svým předpovězeným osudem omámen. Dříve by viděl jen to, že skvělý ten prorok na vrcholu kariéry doplatil na jednu banální chybnou předpověď.

Jen lidé povrchní, nic nechápou a myslí si, že vštec je příčinou smrti a neberou, že všechno už dopředu je určeno. Proto osud proroků končí tak tragicky. Proto tak málo je proroků. Ale tento byl vyjímečně moudrý jedinec.

Nemohl si přát lepšího konce. Neboť on, protože pochopil, dokázal zcela záměrně pronést tuto sobě osudovou věštbu. Aby se lidem vzdálil a v klidu mohl stoupat výš. Aby tak přijal osud těch největších ze všech a nejbohatších.

Zasnul se když pochopil.

Jen tomu kdo chápe je dopřáno život zasvěcením přetvořit.

Jen pomalu se vracel k realitě. Uvědomoval si co prožil. Že snad zavřel oči nebo dokonce i spal a to v přítomnosti tak vyjímečné společnosti. Zastyděl se. Chtěl něco na omluvu říci, ale ještě než cokoliv vyslovil úsměvem mu vzala řeč.

„Jen pokračuj. Zavři oči zas a klidně mluv.“

„**Vidím**, jak na náměstích, pod státním znakem a vlajkou skládají slib věrnosti a odpovědnosti všem občanům okresu zvolení poslanci. Přednosta úřadu a další státní úředníci, ředitel policie, vojenské posádky. Přicházejí i soudci, státní zástupci a jen ti kteří nepochopili dobu a nemohou žít bez byrokratické centrální moci a pletich církví, politických stran odcházejí bez funkcí aby byli nahrazeni těmi, kdo jsou ochotni a schopni osobní odpovědnost nést.

Vidím, jak svět má obavy o demokracii u nás. Proto s otevřenou náručí zveme Nory, Dány, Poláky a Indy. Jak s lítostí se omlouváme Americe, Rusům, Němcům, Angličanům i Francouzům, že je nemůžeme pozvat. Nechceme je otevřeně urazit, tu jejich nedostižnou informační vyspělost s níž aniž by k nám přišli mohou sledovat a ovlivňovat dění u nás.

Slyším, jak někdo říká - Lidé se přestali bát - Ano to už jednou někdo říkal. Ale kdo se přestal bát? A kdo začal!

Ale slyším to znovu, jasně. Lidé se konečně přestali bát! A vidím, že nikdo neotevřel brány věznic, aby se zase většina začala bát o život, majetek, bydlení, práci, své nejbližší a budoucnost. Jen malá skupinka lidí někam běží. Kdo ví, čeho ti se bojí?

Slyším slova - Referendum - ale k čemu? Však skutečně, hlasuje se o hlavním městě. Že je město jako město. Že Praha není hlavní město.

A Národ sobě - snad kdesi na Moravě staví malé správní centrum. Ale ne, aby jako předkové sebrali na Divadlo a Katedrálu a čistě právním stylem o ně přišli. To vše je oželeno.

To nebyl sen, to byla realita, která se musí prožít.

A věděl jak i proč.

Uvědomoval si jasně, že je v realitě a má již otevřené oči. Žena stála a byla připravena na odchod. Proto se také postavil.

Projel jím strach, že vše končí.

Žena se usmála a byl to úsměv, který v sobě skrýval tolik smyslů, jako je barev na malířem odložené paletě po právě dokončeném díle.

„Nic nekončí, vše začíná.“

A Ulrich ohromen opět pochopil.

Její úsměv jej vázal natolik, že nereagoval na ruku, kterou k němu přiblížila.

Ty její oči, obočí, tvář.

Nikdo mu nikdy neuvěří, že se s ní setkal. Selhal by, kdyby ji měl někdy popsat. Určitě by jej měli za blázna.

Vždyť ani pro lásku nelze nalézt popis, aby se na něm dva lidé shodli. A že o existenci lásky lidé nepochybují.

Lidé dokáží pochybovat a pít se o Ideál, o boží existenci. A s ní je to stejné jako s láskou. Stvořitel věděl dobře proč lidem zakázal jakkoliv jej zpodobňovat. Dva lidé by se nikdy neshodli a jen by se přeli.

To setkání se musí prožít.

A Ulrich vnímal co dosud neprožil a nemyslel na nic jiného. Jaká doba uplynula nevěděl. Až do zorného pole pozvednutá ruka jej upoutala a Ulrich postřehl, že mu něco nabízí.

„Vlastně jsem ti něco přinesla“.

Po těch slovech poznal že jsou to hodinky. Dnes nevěděl co jej ještě může překvapit. Ale přesto byl v rozpacích. Vypadaly jako jeho, ráno v tom spěchu, doma, kdo ví kde, zapomenuté hodinky.

„Ano jsou to tvoje hodinky.“

Vzal si je a vůbec se nepokoušel klást malicherné otázky. Věděl že by to byla pošetilost. Nedokázal ani poděkovat přestože toho bylo tolik za co by měl děkovat a toho dne neděkoval. Rozechvěle si je připínal na zápěstí levé ruky a přemítal, čím by se měl zavděčit té ženě. Čím by ji měl obdarovat, ale na nic nepřicházel.

Ze setrvačnosti se přesvědčil kolik je hodin a s údivem konstatoval, jak dávno skončila pracovní doba. A že v úřadě je nepochybně sám s tou neznámou návštěvnicí. Kdo ví kde ji čekal její společník.

„Chtěl bych vám poděkovat za vše co nejpříjemněji. I když je fakt, neskrývám, že těch 8 či snad 10 hodin dnes s vámi, mnou dokonale otřásl.“

„Je třeba aby si vše pochopil. Tobě stačilo 10 hodin. Ale svět se musí připravit na 10 dní.“

„10 dní které otřesou světem.“

A chceš-li pochopit i čas, pak vez. Tma neexistuje. Jsou jen místa, kam světlo dosud nedošlo.“

Po těchto slovech se otočila. Vyšla ze dveří jeho kanceláře aniž by se ohlédla. Byla to silná touha následovat ji, doprovodit, pokud by to jen šlo. Aby se ji mohl stále ptát a nebo prostě být jen v její blízkosti. Ale současně cítil, že něco silnějšího mu nedovolovalo pohnout se z místa.

Asi to tak má být.

Pomalou si sedl zpět na židli. Začínal si uvědomovat jak po jejím odchodu se kolem rozhostilo ticho a prázdno. Vnímal svůj dech a tep krve v hlavě. Jak naplněna tím prožitkem jeho duše přetékala něčím neznámým.

Ale bylo tu ještě něco. Jako by nebyl sám. Ano, slyšel to za sebou a zase. Snad ne..?

Otočil se a zvedl oči ke stropu, odkud ten šelest přicházel. A skutečně. Ptáček, poděšeně létal z kouta do kouta a v únavě usedal na nábytek, kterým byla kancelář vybavena, co nejbližší stropu.

Docela obyčejný vrabec. Jak ten se sem mohl dostat? Okna v kanceláři byla po celý den zavřená. Snad oknem ze sekretariátu, nebo z chodby? Cítil, že nemá vůbec chuť poslechnout svůj rozum a pátrat po důkazu, kudy mohl ten malý vrabec přiletět. Připadal si jako v ráji.

Pomalou přešel k oknu, odhrnul záclonu a otevřel je dokořán. Ustoupil aby ten zbloudilý ptáček našel cestu za svobodou. Stačil jenom okamžik a byl sám.

Skutečně sám?

Zavřel okno a přehlédl zamračenou oblohu, která na sklonku dne zanesla šero a ponuré stíny do jeho kanceláře.

Na okenní parapet dopadly první kapky deště a sílící vítr další dešťové kapky pomalu lepil i na okenní sklo.

A přišlo to zase nečekaně

„Dneska by to šlo.“

Ano!

Toho krásného dne vůbec nemusí svítit slunce.

Deset dní které otřesou světem.

A bude líp.

Epilog.

Nevím koho požádat, aby napsal kritický dovětek.

Snad děti a manželku.

3 měsíce jsem doma nic jiného nedělal.

Jim děkuji a slibuji, že nebudu již psát.

Budu zas pomáhat.

Dolní Zálezly
21.9.1997 09.30 hodin